TODD STRASSER

Dalga

Bir Kötülük Deneyi

ROMAN

APRIL

A P R I L

Yayın No: 111

1. Baskı: Şubat, 2014

ISBN: 978-605-5162-18-4

Yayın Yönetmeni
K. Egemen İPEK

Türkçesi
Dilek BERİLGEN CENKÇİLER

Editör
Nazlı Berivan AK

Son Okuma
Meltem TÜRKERİ

Dizgi
Meriç KÖSTEM

Kapak Tasarım
Kutan URAL

mottovs.com

Baskı
Ayrıntı Basımevi

Yayın
A.P.R.I.L Yayıncılık
Tank Zafer Tunaya Sokak
21/3 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İSTANBUL
Tel: (00 90) 212 252 94 38
Faks: (00 90) 212 252 94 39
www.aprilyayincilik.com
bilgi@aprilyayincilik.com

The Wave © Todd Strasser

Bu kitabın yayın hakları AKCALI Telif Hakları aracılığı ile alınmıştır.

Her türlü yayım hakkı A.P.R.I.L Yayıncılık'a aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası Hükümleri gereğince alıntı yapılamaz, fotokopi yöntemiyle çoğaltılamaz, resim, şekil, şema, grafik vb yayınevinin izni olmadan kopya edilemez.

TODD STRASSER

Dalga

Bir Kötülük Deneyi

Önsöz

Dalga, 1969 yılında, Palo Alto tarafından California'da bir lisede, tarih dersinde yaşanan gerçek bir olaydan yola çıkılarak yazılmıştır. Öğretmen Ron Jones'e göre, sonraki üç yıl boyunca hiç kimse bu olaydan bahsetmedi. "Bu, benim sınıfta yaşadığım en korkunç olaylardan biriydi," diyordu.

"Dalga," bütün okulu alt üst etti. Roman, bu olayı dramatize ederek, birçok tarihsel akımı ve kültü saran güçlü grup baskısı kuvvetlerinin, insanları bu tür akımlara katılmaya ve bu süreçte -bazen de başkalarına zarar vererek- kişisel haklarından vazgeçmeye nasıl ikna ettiğini göstermektedir. Yaşadıklarının ve öğrendiklerinin öğrenciler üzerindeki tam etkisi, bu kitapta gerçekçi bir şekilde betimlenmektedir.

Dalga, romana ek olarak, Tandem Productions and T. A. T. Communications Company şirketinin icra müdürü Virginia L. Carter tarafından ABC kanalı için bir saatlik televizyon programı haline getirilmiştir.

HARRIET HARVEY COFFIN
Proje Danışmanı, T. A. T. Communications Company

Birinci Bölüm

Laurie Saunders, Gordon Lisesi'nin yayın bürosunda oturmuş, tükenmez kaleminin arkasını çiğneyerek düşünüyordu. Kısa, açık kumral saçları ve sadece canı sıkıldığı zaman veya BIC tükenmez kalemlerini çiğnerken kaybolan, neredeyse kalıcı olan bir gülümsemesi vardı. Son zamanlarda çok fazla kalem çiğniyordu. Aslında, okul çantasında gerginlikle kemirdiği için arka tarafı yıpranmamış tek bir tükenmez veya kurşun kalemi yoktu. Yine de sigara içmesinden iyiydi.

Laurie masalarla, daktilolarla ve çizim masalarıyla dolu küçük odada etrafına bakındı. O anda, o daktiloların her birinde bir çocuk olmalı, okul gazetesi *The Gordon Grapevine*'de (Gordon Fısıltı Gazetesi) çıkacak haberleri yazmak için çılgınca daktilonun tuşlarına vurmalıydı. Çizim masalarında sanat ve dizgi ekibi çalışıyor, bir sonraki sayının dizgisini yapıyor olmalıydı. Oysa odada, Laurie dışında hiç kimse yoktu. Sorun, dışarıda harika bir hava olmasıydı.

Laurie, kaleminin plastik tüpünün çatladığını hissetti. Annesi onu bir keresinde, bir gün kalemi parçalanıncaya kadar çiğneye-

ceği, sonra da uzun, plastik bir parçanın boğazına saplanacağı ve Laurie'nin boğularak ölmesine neden olacağı konusunda uyarmıştı. Laurie içini çekerek, böyle bir şeyi ancak annesinin akıl edebileceğini düşündü.

Laurie başını kaldırıp, duvardaki saate baktı. Zaten dersin bitimine yalnızca birkaç dakika kalmıştı. İnsanın boş derslerinde yayın ofisinde çalışması gerektiğini söyleyen bir kural yoktu ama *The Grapevine*'nin bir sonraki sayısının gelecek hafta çıkması gerektiğini hepsi biliyordu. Gazeteyi zamanında çıkarmak için birkaç gün süreyle frizbilerinden, sigaralarından ve güneşlenmelerinden vazgeçemezler miydi?

Laurie, tükenmez kalemini çantasına koydu ve bir sonraki ders için defterlerini toparlamaya başladı. Durum ümitsizdi. Burada çalıştığı üç yıl boyunca, *The Grapevine* hep geç çıkmıştı. Şimdi yazı işleri müdürü olması bir şey değiştirmiyordu. Gazete, herkes vakit ayırabildiği zaman çıkacaktı.

Yayın ofisinin kapısını arkasından kapatan Laurie, koridora çıktı. Artık neredeyse bomboştu; sınıf değiştirme zili henüz çalmamıştı ve etrafta sadece bir iki öğrenci vardı. Laurie, birkaç kapının önünden geçti ve bir sınıfın önünde durarak içeriye baktı.

İçeride, en yakın arkadaşı olan ufak tefek, kıvırcık, sarı saçlı Amy Smith, Bay Gabondi'nin Fransızca dersinin son anlarına katlanmaya çalışıyordu. Laurie, Bay Gabondi'den geçen sene Fransızca dersi almıştı ve bu, hayatının en azap verecek kadar sıkıcı deneyimlerinden biri olmuştu. Bay Gabondi, kısa boylu, esmer, tıknaz bir adamdı ve en soğuk kış günlerinde bile hep terliyormuş gibi görünüyordu. Ders verirken cansız, monoton bir ses tonuyla konuştuğundan, en parlak öğrenciyi bile kolaylıkla uyutabilirdi. Laurie, Bay Gabondi'den aldığı dersin zor olmadığını ama buna rağmen *A* almak için dikkatini toplamakta çok zorlandığını hatırlıyordu.

Şimdi arkadaşının ilgileniyormuş gibi görünmeye çabaladığını gören Laurie, biraz neşelenmeye ihtiyacı olduğuna karar verdi. Bu nedenle, kapının dışında, Amy'nin kendisini görebileceği ama Gabondi'nin göremeyeceği bir yerde pozisyon alarak, gözlerini şaşı yaptı ve aptal bir yüz ifadesi takındı. Amy tepkisini, gülmemek için ağzını kapatarak gösterdi. Laurie, başka bir komik surat yaptı ve Amy bakmamaya çalıştıysa da elinde olmadan, arkadaşının bundan sonra ne yapacağını görmek için tekrar ona baktı. Sonra Laurie, ünlü balık suratını yaptı; kulaklarını dışa doğru itti, gözlerini şaşı yaptı ve dudaklarını büzüştürdü. Amy gülmemek için o kadar uğraştı ki, sonunda gözlerinden yaşlar boşalmaya başladı.

Laurie, başka komik suratlar yapmaması gerektiğini biliyordu. Amy'yi seyretmek çok eğlenceliydi -onu her şey güldürebilirdi. Laurie biraz daha komiklik yaparsa, Amy muhtemelen sandalyesinden düşer ve sıraların arasındaki koridorda yuvarlanırdı. Fakat Laurie kendini tutamadı. Biraz gerilim yaratmak amacıyla kapıya arkasını dönerek, ağzını ve gözlerini buruşturdu ve sonra kapıya döndü.

Kapıda, son derece öfkeli bir Bay Gabondi duruyordu. Arkasında Amy ve bütün sınıf sinir krizi geçiriyordu. Laurie'nin ağzı açık kaldı. Ancak Bay Gabondi onu azarlayamadan, zil çaldı ve sınıfı bir anda etrafından dolanıp, koridora çıkmaya başladı. Amy, gülmekten kasıklarını tutarak dışarı çıktı. Bay Gabondi sinirle onlara bakarken, iki kız, artık gülecek halleri kalmadığından, kol kola girerek bir sonraki derslerine doğru ilerlediler.

♠

Ben Ross, tarih dersi verdiği sınıfta, film projektörünün üzerine eğilmiş, filmi karmaşık bir bobin ve lens labirentinin içinden geçirmeye çalışıyordu. Bu dördüncü girişimiydi ve hâlâ halledememişti. Morali bozulan Ben, parmaklarını dalgalı kahverengi saçlarından geçirdi. Bütün hayatı boyunca makineler aklını karıştırmıştı -film

projektörleri, arabalar hatta yerel benzin istasyonundaki self-servis pompa bile onu çıldırtıyordu.

Bu konuda neden bu kadar beceriksiz olduğunu hiçbir zaman anlayamamıştı ve bu nedenle, herhangi bir mekanik alet söz konusu olduğunda, karısı Christy'ye bırakırdı. Christy, Gordon Lisesi'nde müzik ve koro öğretmeniydi. Evde de el becerisi gerektiren her şeyden Christy sorumluydu. Sık sık Ben'in ampulü bile doğru değiştiremediği konusunda espri yapardı, gerçi Ben bunun abartı olduğunda ısrar ediyordu. Hayatı boyunca çok sayıda ampul değiştirmişti ve bu süreçte sadece iki tane ampul kırdığını hatırlıyordu.

Gordon Lisesi'ndeki meslek hayatında şimdiye kadar -Ben ve Christy iki yıldır burada öğretmenlik yapıyordu- mekanik beceriksizliğini gizlemeyi başarmıştı. Daha doğrusu, olağanüstü genç öğretmen olarak şöhreti arttıkça, bu beceriksizlikleri gölgede kalmıştı. Ben'in öğrencileri onun enerjisinden bahsediyordu -bir konuya o kadar aşırı derecede odaklanıyor ve ilgi gösteriyordu ki, öğrenciler de ister istemez ilgilenmeye başlıyordu. Ben'in, "bulaşıcı," olduğunu söylüyorlardı ve yani karizmatik olduğunu anlatmaya çalışıyorlardı. Onlara erişebiliyordu.

Ross'un öğretmen arkadaşları, ona karşı duygularında, bir şekilde biraz daha bölünmüş durumdaydı. Bazıları enerjisinden, bağlılığından ve yaratıcılığından etkileniyordu. Derslerine yeni bir bakış açısı getirdiği, mümkün olan her fırsatta öğrencilerine tarihin pratik, yararlı yönlerini öğretmeye çalıştığı söyleniyordu. Politik sistemi inceliyorlarsa, sınıfı politik partilere bölüyordu. Ünlü bir mahkemeyi işliyorlarsa, öğrencilerden birinin sanık, diğerlerinden bir grubun savcılık ve savunma avukatları, kalanlarını da jüri üyesi yapabilirdi.

Fakat diğer öğretim üyeleri, Ben konusunda daha kuşkuluydu. Bazıları sadece genç, saf ve aşırı hevesli olduğunu, birkaç yıl sonra sakinleşip dersleri "doğru" şekilde -bol bol okuma vererek, her hafta

küçük sınavlar yaparak, sınıfta ders anlatarak- vermeye başlayacağını söylüyordu. Bazıları da yalnızca, sınıfta hiçbir zaman takım elbise giymemesinden ve kravat takmamasından hoşlanmadıklarını dile getiriyordu. Hatta bir iki tanesi sadece kıskandıklarını itiraf etmişti.

Ancak hiçbir öğretmenin kıskanmasına gerek olmayan tek konu, Ben'in film makinelerini kullanmayı beceremememesiydi. Başka konularda çok zeki olabilirdi ama şimdi sadece kafasını kaşıyor ve makinedeki demet halinde duran selüloit film kördüğümüne bakıyordu. Yalnızca birkaç dakika sonra son sınıf öğrencileri derse geleceklerdi ve haftalardır sabırsızlıkla onlara bu filmi göstermeyi bekliyordu. Neden eğitim fakültesi, projeksiyon makinesine film takma konusunda bir ders vermemişti?

Ross, filmi makarasına geri sardı ve makineye geçirmeden bıraktı. Hiç kuşkusuz sınıfındaki çocuklardan biri, bu tür görsel-işitsel konusunda çok becerikliydi ve makineyi bir dakikada çalıştırabilirdi. Ross, masasına geri döndü ve filmi görmeden önce öğrencilerine dağıtmak istediği bir tomar ödev kâğıdını eline aldı.

Ben, notlar tahmin edilebilir hale geldi, diye düşündü kâğıtları karıştırırken. Her zamanki gibi, *A* alan iki kâğıt vardı, Laurie Saunders'in ve Amy Smith'in kâğıtları. Bir *A*- vardı, sonra olağan *B* ve *C* yığını geliyordu. İki tane *D* vardı. Bir tanesi, futbol takımında oyun kurucu olan ve anlaşılan düşük not almaktan hoşlanan fakat Ben'e göre, istese çok daha başarılı olabilecek bir beyne sahip olan Brian Ammon'un kâğıdıyken, *D* alan diğer öğrenci sınıfın zavallısı Robert Billings'ti. Ross başını iki yana salladı. Billings, gerçek bir sorundu.

Dışarıda, koridorda zil çaldı ve Ben sınıf kapılarının hızla ardına kadar açıldığını ve öğrencilerin koridorlara akın ettiğini duydu. Öğrencilerin sınıftan bu kadar çabuk çıktıktan sonra, bir sonraki derslerine kaplumbağa hızında gelmeleri ne kadar tuhaftı. Ben ge-

nellikle bugün liselerin, kendi gittiği zamanla karşılaştırıldığında, çocuklar için daha iyi bir öğrenim yeri olduğuna inanıyordu. Fakat onu rahatsız eden birkaç konu vardı. Bunlardan biri, öğrencilerin sınıfa zamanında gelme konusundaki uyuşuk tavırlarıydı. Bazen, çocuklar düzensiz bir şekilde içeri girerken, değerli ders saatinden beş hatta on dakika kaybedilebiliyordu. Geçmişte kendisi öğrenciyken, ikinci zil çaldığında sınıfta değilseniz, başınız dertteydi.

Diğer sorun, ev ödevleriydi. Çocuklar artık ev ödevi yapma zorunluluğu hissetmiyordu. Onlara bağırabilirdiniz, *F* vermekle veya cezaya kalmakla tehdit edebilirdiniz ama önemi yoktu. Ev ödevi, neredeyse tamamen isteğe bağlı hale gelmişti. Ya da dokuzuncu sınıf öğrencilerinden birinin birkaç hafta önce ona söylediği gibi, "Ev ödevlerinin önemli olduğunu tabii ki biliyorum Bay Ross ancak sosyal hayatım daha önemli."

Ben kıkırdadı. Sosyal hayat.

Öğrenciler artık sınıfa girmeye başlamıştı. Ross, David Collins'i gördü. David uzun boylu, yakışıklı bir çocuktu ve futbol takımında geri oyuncusuydu. Aynı zamanda Laurie Saunders'in erkek arkadaşıydı.

"David," dedi Ross. "Film projektörünü kurabilir misin?"

"Tabii," diye cevap verdi David.

Ross seyrederken, David projektörün yanına eğildi ve çabucak işe koyuldu. Birkaç saniye içinde filmi takmayı başardı. Ben gülümsedi ve ona teşekkür etti.

Robert Billings, ağır adımlarla sınıfa girdi. Gömleğinin etekleri sürekli olarak pantolonunun dışından sarkan ve sanki sabahları kalkınca tarama zahmetine girmediği için saçları hep darmadağınık olan hantal bir çocuktu. "Film mi seyredeceğiz?" diye sordu projektörü görünce.

"Hayır, enayi," dedi, ona özellikle eziyet etmekten zevk alan Brad adında bir çocuk. "Bay Ross, sırf eğlence olsun diye projektör kurmayı seviyor."

"Tamam, Brad," dedi Ben sert bir şekilde. "Bu kadarı yeter."

Yeterince öğrenci gelince, Ross ödev kâğıtlarını dağıtmaya başladı. Sınıfın dikkatini çekmek için yüksek sesle, "Pekâlâ," dedi. "Geçen haftanın ödev kâğıtlarını getirdim. Genel olarak konuşmak gerekirse, iyi iş çıkarmışsınız." Koridorda ileri geri giderek her kâğıdı yazarına verdi. "Ama sizi tekrar uyarıyorum. Bu ödevler çok baştan savma hale geliyor." Durdu ve bir kâğıdı havaya kaldırarak öğrencilere gösterdi. "Şuna bakın. Bir ödev kâğıdının kenarlarına bir şeyler karalamak gerçekten gerekli bir şey mi?"

Sınıf kıkır kıkır güldü. "Kimin kâğıdı o?" diye sordu birisi.

"Seni ilgilendirmez." Ben elindeki kâğıtları karıştırdı ve dağıtmaya devam etti. "Bundan sonra, gerçekten baştan savma olan kâğıtların notunu düşürmeye başlayacağım. Eğer bir ödevde çok fazla sayıda değişiklik veya yanlış yaptıysanız, yeniden temize çekip, öyle teslim edin. Anlaşıldı mı?"

Sınıftaki bazı öğrenciler başlarını salladı. Diğerleri dinlemiyordu bile. Ben, sınıfın önüne gitti ve film perdesini indirdi. Onlarla o sömestr üçüncü defa pis ve karmakarışık ödevler hakkında konuşmuştu.

İkinci Bölüm

İkinci Dünya Savaşı'nı inceliyorlardı ve Ben Ross'un o gün öğrencilerine gösterdiği film, Nazilerin toplama kamplarında uyguladığı vahşeti gösteren bir belgeseldi. Karartılmış sınıfta öğrenciler perdeye bakıyordu. Aşırı derece aç bırakıldıkları için iskeletleri deriyle kaplanmış gibi görünen bir deri bir kemik kadınlar ve erkekler gördüler. Bacaklarının en geniş kısmı, diz kapakları olan insanlar.

Ben bu filmi ve buna benzer filmleri yarım düzine defa izlemişti. Fakat Naziler tarafından yapılan bu kadar acımasız, insanlık dışı zalimlik, her seferinde onu dehşete düşürüyor ve öfkelendiriyordu. Film devam ederken, duygusal bir sesle sınıfla konuştu: "Bu izlediklerinizi, 1934 ile 1945 yılları arasında Almanya'da yaşandı. Bu, Adolf Hitler adında bir adamın marifetiydi. Hitler aslında vasıfsız işçi, hamal ve badanacıydı. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra politikaya girmişti. O savaşta Almanya yenilmişti, yönetimin morali bozulmuştu, enflasyon yüksekti ve binlerce kişi evsiz, aç ve işsizdi.

"Hitler açısından bu, Nazi Partisi'nin politik kademelerinde hızla yükselmesi için bir fırsattı. Yahudilerin uygarlığı yok ettiğine

ve Almanların üstün ırk olduğuna ilişkin teoriyi benimsedi. Bugün Hitler'in paranoyak olduğunu, bir psikopat ve kelimenin tam anlamıyla deli olduğunu biliyoruz. 1923 yılında, politik faaliyetleri nedeniyle hapse atılmıştı ama 1934 yılına gelindiğinde, Hitler ve partisi Alman hükümetinde kontrolü ele geçirmişti."

Ben bir an durdu ve öğrencilerin filmi biraz daha izlemesine izin verdi. Şimdi gaz odalarını ve yakılacak odun gibi dizilmiş olan ceset yığınlarını seyrediyorlardı. Hâlâ canlı olan insan iskeletlerinin, Nazi askerlerinin gözetiminde, ölüleri yığmak gibi korkunç bir görevleri vardı. Ben, midesinin bulandığını hissetti. Kendi kendine, nasıl olur da biri başka birine böyle bir şeyi yaptırabildi, diye sordu.

Öğrencilere şunları söyledi: "Ölüm kampları, Hitler'in 'Yahudi Sorununa Nihai Çözüm' dediği şeydi. Fakat sadece Yahudiler değil, Naziler tarafından üstün ırkları için uygun olmayan herkes buraya gönderiliyordu. Doğu Avrupa'nın her tarafında toplanarak kamplara götürülüyorlar ve oraya gidince çalıştırılıyorlar, aç bırakılıyorlar ve işkenceye uğruyorlardı. Artık çalışamayacak hale geldiklerinde, gaz odalarında öldürülüyorlardı. Cesetleri fırınlarda yakılıyordu." Ben bir an durup ekledi: "Kamplardaki esirlerin ortalama yaşama süresi iki yüz yetmiş gündü. Ancak birçoğu bir hafta bile yaşayamadı."

Çocuklar perdede, içlerinde fırınların bulunduğu binaları görüyorlardı. Ben öğrencilere, binaların üstündeki bacalardan yükselen dumanın, yanan insan etinden çıktığını söylemeyi düşündü. Ama söylemedi. Bu filmi seyretme deneyimi yeterince korkunç olacaktı. Neyse ki insanoğlu, filmlerden kokuyu iletme yöntemini bulamamıştı çünkü olabilecek en kötü şey o pis kokuyu, insan ırkının tarihi boyunca yapılan en korkunç hareketin kokusunu almak olacaktı.

Film bitiyordu ve Ben öğrencilerine, "Sonuç olarak Naziler ölüm kamplarında toplamda on milyonu aşkın kadın, erkek ve çocuğu katletti," dedi.

Film bitmişti. Kapının yanında oturan bir öğrenci sınıfın lambalarını yaktı. Ben sınıfta etrafına bakındığında, öğrencilerin çoğunun şaşkınlıktan donakaldığını gördü. Ben onları şaşırtmak istememişti ama filmin onları şaşkına çevireceğini biliyordu. Bu öğrencilerin çoğu, Gordon Lisesi'nin etrafına miskin miskin yayılmış küçük banliyö toplumunda büyümüştü. İstikrarlı, orta sınıf ailelerin meyveleriydiler ve içinde bulundukları topluma sinen şiddete doymuş ortama rağmen şaşırtıcı derecede, saf ve kötü şeylerden korunmuşlardı. Şimdi bile öğrencilerden birkaçı aylaklık etmeye başlamıştı. Filmde anlatılan sefalet ve dehşet, onlara yalnızca bir başka televizyon programı gibi gelmiş olmalıydı. Pencerelerin yanında oturan Robert Billings başını, sırasının üstüne koyduğu kollarına yaslamış, uyuyordu. Ancak sınıfın ön tarafında Amy Smith, gözünden bir damla yaş siliyor gibi görünüyordu. Laurie Saunders de alt üst olmuş görünüyordu.

"Birçoğunuzun üzgün olduğunu biliyorum," dedi Ben sınıfa. "Ancak bugün size bu filmi yalnızca sizden duygusal reaksiyon almak için göstermedim. Burada gördüklerinizi ve size anlattıklarımı düşünmenizi istiyorum. Sorusu olan var mı?"

Amy Smith hemen elini kaldırdı.

"Evet, Amy?"

"Bütün Almanlar Nazi miydi?" diye sordu Amy.

Ben başını iki yana salladı. "Aslına bakarsanız, hayır. Almanya nüfusunun yüzde onundan azı Nazi Partisi'ne üyeydi."

"O halde neden hiç kimse onları durdurmaya çalışmadı?" diye sordu Amy.

"Buna kesin bir cevap veremem, Amy," dedi Ross. "Sadece bir tahminde bulunup, korktuklarını söyleyebilirim. Naziler belki

azınlıktaydı ama son derece organize, silahlı ve tehlikeli bir azınlıktı. Alman nüfusunun geri kalanının organize olmadığını, silahsız ve korkmuş olduğunu unutmamak gerekiyor. Ayrıca ülkelerini neredeyse tamamen mahveden korkunç bir enflasyon döneminden geçmişlerdi. Belki de bazıları Nazilerin toplumlarını yeniden düzeltebileceğini umuyordu. Her neyse, savaştan sonra Almanların çoğu, vahşetten haberleri olmadığını söyledi."

Sınıfın ön tarafına yakın bir yerde, Eric adında siyahi genç telaşla elini kaldırdı. "Bu delilik," dedi. "Birinin dikkatini çekmeden on milyon insanı nasıl katledebilirsiniz?"

"Evet," dedi dersten önce Rober Billings'e sataşan Brad. "Bu doğru olamaz."

Ben, filmin, sınıfın büyük bir bölümünü etkilediğini anlamıştı ve memnun olmuştu. Onların bir konuda kaygılandıklarını görmek güzel bir duyguydu. "Şey," dedi Eric'le Brad'e, "Size yalnızca savaştan sonra Almanların, toplama kampları veya katliam hakkında hiçbir şey bilmediklerini iddia ettiklerini söyleyebilirim."

Şimdi Laurie Saunders parmak kaldırdı. "Ama Eric haklı," dedi. "Naziler her tarafta insanları katlederken, Almanlar nasıl bir kenara çekilip oturabildiler ve sonra da haberleri olmadığını söyleyebildiler? Bunu nasıl yaptılar? Bunu nasıl söyleyebildiler?"

"Size bütün söyleyebileceğim," dedi Ben, "Nazilerin çok organize olduğu ve onlardan çok korkulduğu. Alman nüfusunun geri kalanının davranışı anlaşılır gibi değil -neden durdurmaya çalışmadılar, nasıl olup da bilmediklerini söylediler? Bunların yanıtlarını bilmiyoruz."

Eric'in eli yine havaya kalkmıştı. "Benim bütün söyleyebileceğim şu: Halkın bu kadar küçük bir azınlığının, çoğunluğu yönetmesine asla izin vermezdim."

"Evet," dedi Brad. "Ben de birkaç Nazinin beni korkutmasına ve hiçbir şeyi görmüyormuş veya duymuyormuş gibi davranmama neden olmasına izin vermezdim."

Başka eller de kalktı ve başka sorular da soruldu. Ancak Ben, birine söz veremeden zil çaldı ve öğrenciler hızla sınıftan çıktı.

David Collins ayağa kalktı. Midesi deli gibi gurulduyordu. O sabah geç kalkmıştı ve okula zamanında yetişebilmek için her zamanki kahvaltısını es geçmek zorunda kalmıştı. Bay Ross'un gösterdiği film onu gerçekten rahatsız etmiş olsa da elinde olmadan bir sonraki saatin öğle yemeği saati olduğunu düşündü.

Başını çevirip, hâlâ sırasında oturan kız arkadaşı Laurie Saunders'e baktı. "Haydi, Laurie," diye zorladı. "Hemen kafeteryaya inmemiz gerekiyor. Kuyruk ne kadar uzun oluyor, biliyorsun."

Ancak Laurie eliyle, ona kendisini beklemeden gitmesini işaret etti. "Ben sana yetişirim."

David kaşlarını çattı. Kız arkadaşını beklemekle guruldayan midesini doldurmak arasında kalmıştı. Midesi galip geldi ve sınıftan çıktı.

David gittikten sonra Laurie sırasından kalktı ve Bay Ross'a baktı. Artık sınıfta sadece birkaç öğrenci kalmıştı. Uykusundan daha yeni uyanan Robert Billings dışında kalanlar, filmden en çok rahatsız olmuş gibi görünen öğrencilerdi. "Bütün Nazilerin bu kadar acımasız olduğuna inanamıyorum," dedi Laurie öğretmenine. "Hiç kimsenin bu kadar acımasız olabileceğine inanamıyorum."

Ben başını salladı. "Savaştan sonra birçok Nazi, yalnızca emirlere uyduklarını ve uymadıkları takdirde kendilerinin öldürüleceğini söyleyerek, davranışlarını mazur göstermeye çalıştı."

Laurie başını iki yana salladı. "Hayır, bu bir bahane değil. Ka-

çabilirlerdi. Karşı çıkabilirlerdi. Kendi gözleri ve beyinleri vardı. Kendi başlarına düşünebilirlerdi. Hiç kimse bir emre *öylece* itaat etmez."

"Ama öyle dediler," dedi Ben Laurie'ye.

Laurie yine başını iki yana salladı. "İğrenç," dedi, sesi tiksintiyle dolarak. "Son derece iğrenç."

Ben yalnızca başıyla onaylayabildi.

Robert Billings çaktırmadan Ben'in masasının yanından geçmeye çalışıyordu.

"Robert," dedi Ben. "Bir dakika bekle."

Çocuk dondu ama öğretmeniyle göz göze gelemedi.

"Evde yeterince uyuyor musun?" diye sordu Ben.

Robert dilini yutmuş bir şekilde, evet anlamında başını salladı.

Ben içini çekti. Bütün sömestr boyunca bu çocuğa ulaşmaya çalışmıştı. Diğer öğrencilerin ona sataşmasını seyretmeye dayanamıyordu ve Robert'in en azından sınıfta derse katılmaya çalışmaması, onun canını sıkıyordu. "Robert," dedi öğretmeni sert bir ses tonuyla, "Eğer derse katılmaya başlamazsan, seni sınıfta bırakmak zorunda kalacağım. Bu notlarla asla mezun olamazsın."

Robert bir an öğretmenine bakıp, sonra tekrar bakışlarını kaçırdı.

"Bir şey söylemek istiyor musun?" diye sordu Ben.

Robert omuzlarını silkti. "Umurumda değil," dedi.

"Ne demek umurumda değil?" diye sordu Ben.

Robert kapıya doğru birkaç adım attı. Ben, onun sorgulanmaktan rahatsızlık duyduğunu görebiliyordu. "Robert?"

Çocuk durdu, fakat hâlâ öğretmenine bakamıyordu. "Zaten hiçbir işe yaramaz," diye mırıldandı.

Ben ne diyebileceğini düşündü. Robert'in durumu zordu. Yerleşkede mükemmel bir model öğrenci ve büyük adam olan bir ağabeyin gölgesinde debelenen küçük kardeş. Jeff Billings, lisede yıldız atıcıydı ve şimdi sezon dışında tıp okurken, Baltimore Orioles beysbol takımında yer alıyordu. Okulda bütün dersleri *A*'ydı ve yaptığı her şeyde olağanüstü başarılıydı.

Ağabeyinin başarılarıyla asla rekabet edemeyeceğini gören Robert, anlaşılan denemeye bile değmeyeceğine karar vermişti.

"Dinle, Robert," dedi Ben, "Hiç kimse senin ikinci Jeff Billings olmanı beklemiyor."

Robert aceleyle Ben'e bir bakış atıp, gergin bir şekilde başparmağının tırnağını yemeğe başladı.

"Bütün istediğimiz denemen," dedi Ben.

Robert yere bakarak, "Gitmek zorundayım," dedi.

"Robert, sporla ilgilenmiyorum bile," dedi Ben. Ancak çocuk yavaş yavaş kapıya doğru yürümeye başlamıştı.

Üçüncü Bölüm

David Collins, kafeteryanın yanında bulunan açık avluda oturuyordu. Laurie geldiğinde, öğle yemeğinin yarısını midesine indirmişti ve kendini yine normal bir insan gibi hissetmeye başlamıştı. Laurie'nin tepsisini kendi tepsisinin yanına koyuşunu izledi ve sonra Robert Billing'in de avluya çıktığını fark etti.

"Hey, bak," diye fısıldadı David Laurie otururken. Robert, elinde tepsiyle kafeteryadan çıkıp yemek yiyebileceği bir yer ararken, David'le Laurie onu izledi. Her zamanki gibi, yemeğine çoktan başlamıştı ve kapının eşiğinde dururken, ağzından yarım sosis sallanıyordu.

Robert'in seçtiği masada, Bay Ross'un tarih dersinden iki kız oturuyordu. Robert tepsisini masaya koyarken, ikisi de ayağa kalktı ve tepsilerini başka bir masaya taşıdı. Robert fark etmemiş gibi davrandı.

David, başını iki yana salladı. "Gordon Lisesi'nin kendi has dokunulmazı," diye mırıldandı.

"Acaba onun gerçekten önemli bir sorunu mu var?" diye sordu Laurie.

David omzunu silkti. "Bilmiyorum. Hatırladığım ilk andan beri hep çok tuhaftı. Ama öte yandan, insanlar bana o şekilde davransaydı, muhtemelen ben de tuhaf olurdum. Yalnızca, Robert'le ağabeyinin aynı aileden gelebilmesi çok acayip."

"Sana annemin, Robert'in annesini tanıdığını söylemiş miydim?" diye sordu Laurie.

"Annesi hiç Robert'ten bahsediyor mu?" diye sordu David.

"Hayır. Yalnız galiba bir keresinde bana, Robert'e test yaptırdıklarını ve gerçekten de zekâ seviyesinin normal olduğunu söylemişti. Yani aslında budala falan değil."

"Sadece garip," diyen David, yemeğini yemeğe devam etti. Fakat Laurie sadece yemeğini didiklemekle yetindi. Endişeli görünüyordu.

"Ne oldu?" diye sordu David.

"O film, David," diye yanıtladı Laurie. "Beni gerçekten rahatsız etti. Sen rahatsız olmadın mı?"

David bir an düşündü. Sonra, "Evet, tabii, bir kere olan korkunç bir olay olarak beni rahatsız ediyor. Ama uzun zaman önce olmuş, Laurie. Bana göre, tarihin bir parçası gibi. Onların başına gelenleri değiştiremezsin."

"Ancak, unutamazsın da," dedi Laurie. Hamburgerinden bir lokma ısırmaya çalıştı, sonra yüzünü buruşturup, tabağına geri bıraktı.

"Hayatının sonuna kadar hayal kırıklığı içinde yaşamaya de-

vam etmene de imkân yok," dedi David. Laurie'nin yemediği hamburgerine baktı. "Bu arada, hamburgerini yiyecek misin?"

Laurie, hayır anlamında başını iki yana salladı. Film iştahını kaçırmıştı. "Buyur!"

David hamburgeri buyurmakla kalmadı, Laurie'nin patates kızartmalarını, salatasını ve dondurmasını da bitirdi. Laurie ona doğru baktı ama bakışları soğuktu.

David, "Hmm," diyerek ağzını peçeteyle sildi.

"Başka bir şeyler daha yemek ister misin?" diye sordu Laurie.

"Şey, doğruyu söylemek gerekirse..."

"Hey, burada oturan var mı?" diye sordu arkalarından birisi.

"Önce ben geldim!" dedi başka bir ses.

David'le Laurie başlarını kaldırınca, Amy Smith'le futbol takımının oyun kurucusu Brian Ammon'un farklı yönlerden masalarına geldiklerini gördüler.

"Ne demek önce sen geldin?" diye sordu Brian.

"Şey, buraya önce ben gelmek istedim, demek istiyordum," diye cevap verdi Amy.

"Önce gelmek istemek sayılmaz," dedi Brian. "Ayrıca, Dave'yle futbol hakkında konuşmam gerekiyor."

"Ben de Laurie'yle konuşmak zorundayım," dedi Amy.

"Ne hakkında?" diye sordu Brian.

"Şey, siz sıkıcı futbol hakkında konuşurken ona arkadaşlık etme konusunda."

"Yeter," dedi Laurie. "Burada iki kişilik yer var."

"Ama onlar olunca üç kişilik yer lazım," dedi Amy, Brian'la David'i işaret ederek.

"Ha ha, çok komik," diye homurdandı Brian.

David'le Laurie kaydılar ve Amy'yle Brian masada onların yanına sıkıştı. Amy, üç kişilik yer konusunda haklıydı -Brian iki dolu yemek tepsisi taşıyordu.

"Hey, bu kadar yemeği ne yapacaksın?" diye soran David, Brian'ın sırtını sıvazladı. Brian takımın oyun kurucusu olsa da çok iri değildi. David ondan tam bir baş uzundu.

"Biraz kilo almam gerekiyor," diyen Brian, öğle yemeğini midesine indirmeye başladı. "Cumartesi günü Clarkstown'dan gelecek o çocuklara karşı bütün kilolarıma ihtiyacım olacak. Çok iriler. Yani dev gibiler. Duyduğuma göre 1.90 boyunda, 100 kilo ağırlığında bir savunma oyuncuları varmış."

"Neden endişelendiğini anlamıyorum," dedi Amy. "O kadar ağır olan hiç kimse hızlı koşamaz."

Brian gözlerini devirdi. "Koşması *gerekmiyor*, Amy. Yapması gereken tek şey, oyun kurucuları ezmek."

"Cumartesi günü kazanma şansınız var mı?" diye sordu Laurie. *The Grapevine* okul gazetesi için ihtiyaç duyacakları haberi düşünüyordu.

David omuzlarını silkti. "Bilmiyorum. Takım çok dağınık. Oyunlarımızı falan öğrenme konusunda çok geride kaldık. Takımın yarısı antrenmana bile gelmiyor."

Brian, "Evet," diyerek aynı fikirde olduğunu belirtti. "Koç

Schiller, antrenmanlara gelmeyenleri takımdan atacağını söyledi. Fakat bunu yaparsa, maça çıkmaya yetecek kadar adamımız bile olmayacak."

Artık hiç kimsenin futbol konusunda söyleyecek bir şeyi kalmamıştı, bu nedenle Brian, ikinci hamburgerini yemeye başladı.

David'in düşünceleri, başka acil konulara kaydı. "Burada matematiği iyi olan kimse var mı?"

"Sen neden matematik alıyorsun?" diye sordu Amy.

"Mühendislik için almam gerekiyor," dedi David.

"O halde neden üniversiteye kadar beklemiyorsun?" diye sordu Brian.

"Duyduğum kadarıyla, o kadar zormuş ki, anlamak için iki kere almak gerekiyormuş," diye açıkladı David. "Bu nedenle, bir kere şimdi, bir kere de sonra alırım, diye düşündüm."

Amy, Lauire'yi dürttü. "Galiba, erkek arkadaşın acayip biri."

"Acayiplikten bahsetmişken," diye fısıldadı Brian, başıyla Robert Billings'i göstererek.

Hepsi birden Robert'e baktı. Robert, masasında tek başına oturmuş, Örümcek Adam çizgi romanı okumaya dalmıştı. Okurken dudakları oynuyordu ve çenesinde kırmızı bir çizgi halinde ketçap vardı.

"Bütün film boyunca uyuduğunu gördünüz mü?" diye sordu Brian.

"Laurie'ye hatırlatma," dedi David, Brian'a. "Çok üzgün."

"Neden, o film yüzünden mi?" diye sordu Brian.

Laurie, David'e ters ters baktı. "Herkese söylemek *zorunda* mısın?"

"Doğru değil mi?" diye sordu David.

"Amaan, beni rahat bırak," diye cevap verdi Laurie.

"Neler hissettiğini anlayabiliyorum," dedi Amy, Laurie'ye. "Ben çok korkunç olduğunu düşündüm."

Laurie, David'e döndü. "Bak, gördün mü? Rahatsız olan bir tek ben değilim."

"Hey," dedi David, savunmaya geçerek. "Ben, filmin beni rahatsız etmediğini söylemedim. Sadece artık bittiğini söyledim. Unut artık. Bir kere oldu ve dünya dersini aldı. Bir daha asla olmayacak."

"Umarım olmaz," diyen Laurie, tepsisini alarak ayağa kalktı.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu David ona.

"Gidip *The Grapevine* üzerinde çalışmam gerekiyor," dedi Laurie.

"Bekle," dedi Amy, "Ben de seninle geleyim."

David ve Brian, iki kızın gidişini izledi.

"Tanrım, o film Laurie'yi gerçekten çok üzmüş, değil mi?" dedi Brian.

"Evet," dedi David, başını sallayarak. "Biliyor musun, Laurie hep bu tür şeyleri çok ciddiye alır."

♠

Amy Smith ve Laurie Saunders *The Grapevine*'nin ofisinde oturmuş konuşuyorlardı. Amy gazetede çalışmıyordu ama sık sık

Laurie'yle birlikte yayın ofisinde takılırdı. Ofisin kapısı kilitlenebiliyordu ve Amy içeride, açık olan bir pencerenin yanına oturup, sigarasını dışarıda tutar ve dumanını dışarıya üflerdi. Eğer bir öğretmen gelirse, sigarayı dışarıda yere bırakırdı ve içeride ne duman ne de koku kalırdı.

"Çok korkunç bir filmdi," dedi Amy.

Laurie, sessizce başını salladı.

"Sen David'le kavga mı ettin?" diye sordu arkadaşı.

"Ah, pek sayılmaz." Lauire elinde olmadan hafifçe gülümsedi. "Yalnızca, keşke futboldan başka şeyleri de ciddiye alsa, diye düşünüyorum. David -bilemiyorum- bazen tam bir şımarık sporcu oluyor."

"Ama iyi notlar alıyor," dedi Amy. "En azından Brian gibi aptal bir şımarık sporcu değil."

İki kız bir süre kıkırdadı ve sonra Amy sordu. "David neden mühendis olmak istiyor? Kulağa çok sıkıcı geliyor."

"Bilgisayar mühendisi olmak istiyor," dedi Laurie. "Evindeki bilgisayarı gördün mü? Parçalarını birleştirerek yaptı."

"Bir şekilde kaçırmışım," dedi Amy, espri yaparak. "Bu arada, sen gelecek yıl ne yapacağına karar verdin mi?"

Laurie başını iki yana salladı. "Belki birlikte bir yerlere gideriz. Nereye kabul edileceğimize bağlı."

"Annenle baban çok sevinecek," dedi Amy.

"O kadar büyük bir sorun olacağını sanmıyorum," dedi Laurie.

"Neden gidip evlenmiyorsunuz?" diye sordu Amy.

Laurie yüzünü buruşturdu. "Aman, Amy. Yani sanırım David'i seviyorum ama daha evlenmeyi isteyen kim?"

Amy gülümsedi. "Ah, bilemiyorum. David bana soracak olsaydı, düşünebilirdim," diye takıldı.

Laurie güldü. "Çıtlatmamı ister misin?"

"Saçmalama, Laurie," dedi Amy. "Senden ne kadar hoşlandığını biliyorsun. Başka kızlara bile bakmıyor."

"Bakmasa iyi olur," diyen Laurie, Amy'nin sesinde hüzünlü bir ton olduğunu fark etmişti. Laurie David'le çıkmaya başladığından beri, Amy de bir futbolcuyla çıkmak istiyordu. Arkadaşlıklarının altında sürekli olarak erkekler, notlar, popülerlik, rekabet edilebilecek her konuda rekabet olması bazen Laurie'yi rahatsız ediyordu. En yakın arkadaş olmalarına rağmen, o daimi rekabet bir şekilde gerçekten yakınlaşmalarını engelliyordu.

Birdenbire kapı yüksek sesle vuruldu ve birisi kapının kulpunu çevirerek kapıyı açmaya çalıştı. İki kız da sıçradı. "Kim o?" diye seslendi Laurie.

"Müdür Owens," diye cevap verdi tok bir ses. "Bu kapı neden kilitli?"

Amy'nin gözleri korkuyla fal taşı gibi açıldı. Hemen sigarasını attı ve çantasını kurcalayarak bir sakız veya nane şekeri bulmaya çalıştı.

Gergin bir şekilde, "Ihh, yanlışlıkla kilitlenmiş olmalı," diye cevap veren Laurie kapıya gitti.

"O halde, hemen aç!"

Amy çok korkmuş görünüyordu.

Laurie çaresizce Amy'ye baktı ve kapıyı ardına kadar açtı.

Dışarıda, koridorda, The Grapevine'nin araştırmacı muhabiri Carl Block'la, müzik eleştirmeni Alex Cooper duruyordu. İkisi de sırıtıyordu.

"Ah, siz ikiniz!" dedi Laurie öfkeyle. Okulun en şakacı, en muzip iki öğrencisi odaya girerken, Laurie'nin arkasında duran Amy bayılacakmış gibi görünüyordu.

Carl sarı saçları olan uzun boylu, zayıf biriydi. Tıknaz ve esmer olan Alex'in kulaklarında, kulaklıkları vardı. "Burada yasa dışı bir şeyler mi oluyor?" diye sordu Carl, sinsice kaşlarını indirip kaldırarak.

"Mükemmel bir sigarayı ziyan etmeme neden oldun," diye yakındı Amy.

"Vah, vah," dedi Alex, onaylamayan bakışlarla.

"Peki, gazete ne durumda?" diye sordu Carl.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Laurie hiddetle. "İkiniz de bu sayıda çıkacak yazınızı teslim etmediniz."

"A-ha." Alex aniden saatine bakıp, kapıya doğru gerilemeye başladı. "Aniden hatırladım, Arjantin'e giden uçağa yetişmem gerekiyor."

"Ben arabayla seni havaalanına bırakayım!" diyen Carl onun peşinden odadan çıktı.

Laurie Amy'ye baktı ve bezginlikle başını iki yana salladı. "Şu ikisi var ya..." diye homurdanarak yumruğunu sıktı.

Dördüncü Bölüm

Ben Ross'un bir şeye canı sıkılıyordu. Tam olarak adını koyamıyordu ama tarih sınıfındaki çocukların, o gün film bittikten sonra ona sorduğu sorular ilgisini çekmişti. Merak ediyordu. Neden çocukların sorularına yeterli ve uygun cevaplar verememişti? Almanların çoğunluğunun Nazi iktidarı sırasında gösterdikleri tutumu açıklamak gerçekten bu kadar zor muydu?

Ross, o gün öğleden sonra okuldan ayrılmadan önce kütüphaneye uğramış ve kucak dolusu kitap almıştı. Karısı Christy, o akşam bazı arkadaşlarıyla tenis oynayacaktı, bu nedenle düşüncelerini toparlamak için uzun süre, kesinti olmadan çalışabileceğini biliyordu. Şimdi, saatler sonra, birkaç tane kitabı okuduktan sonra, Ben gerçek nedeni, hiçbir yerde yazılı olarak bulamayacağından kuşkulanmaya başladı. İyice meraklanmaya başladı. Bu konu, tarihçilerin, kelimelerin açıklamaya yetmeyeceğini bildiği bir şey miydi? Bu, sadece orada olunduğu takdirde anlaşılabilecek bir şey miydi? Ya da mümkün olduğu takdirde, benzer bir ortam yaratılarak anlaşılabilir miydi?

Bu düşünce Ross'un ilgisini çekti. Varsayalım, diye düşündü,

mesela bir dersi ya da iki dersi ayırıp bir deney yaptık, diyelim. Öğrencilerine, Nazi Almanyası'nda hayatın nasıl olduğu konusunda bir örnek vermek, o hayatı tattırmak istiyordu. Nasıl yapılabileceğini bir bulsa, deneyi nasıl gerçekleştireceğini bir keşfedebilse, öğrencilerin üzerinde herhangi bir kitabın açıklayabileceğinden çok daha etkili olacağından emindi.

♠

Christy Ross, o gece eve döndüğünde saat on biri geçiyordu. Bir arkadaşıyla tenis oynamıştı ve sonra yemek yemişti. Eve döndüğünde kocasını mutfak masasında kitaplara gömülmüş bir şekilde buldu.

"Ev ödevini mi yapıyorsun?"

"Bir bakıma, evet," diye cevap verdi Ben Ross, kitaplardan başını kaldırmadan.

Christy, kitaplardan birinin üstünde, boş bir bardak ve içinde bir zamanlar sandviç olduğunu tahmin ettiği şeyin kırıntıları olan boş bir tabak olduğunu fark etti.

"Eh, en azından kendini beslemeyi hatırlamışsın," diyen Christy, tabakla bardağı alıp, lavabonun içine koydu.

Kocası cevap vermedi. Burnu hâlâ kitaba gömülüydü.

"Eminim, Betty Lewis'i ne kadar feci şekilde yendiğimi öğrenmek için can atıyorsun," dedi Christy, kocasına takılarak.

Ben başını kaldırdı. "Efendim?"

"Bu akşam Betty Lewis'i yendiğimi söyledim," dedi Christy.

Kocasının yüzünde boş bir ifade vardı.

Christy güldü. "Betty Lewis. Hani karşısında, bir sette hiçbir zaman peş peşe iyi oyun kazanamadığım Betty Lewis. Bu gece onu yendim. İki sette. Altı-dört; yedi beş.

"Ha, ıhh, çok güzel," dedi Ben, boş bir ifadeyle. Tekrar kitabına döndü ve yeniden okumaya başladı.

Başkası olsa, bu kadar belirgin kabalık karşısında alınabilirdi ama Christy alınmadı. Ben'in bir şeylerle ilgilendiğinde, geri kalan her şeyle bağını kesen bir insan olduğunu biliyordu. Sadece ilgilenmek değil, tamamen kendini kaptırıyordu, öylesine kaptırıyordu ki, dünyayı unutuyordu. Üniversitede mastır yaparken, Amerikalı Kızılderililerle ilgilenmeye başladığı zamanı asla unutmayacaktı. Aylarca Kızılderililere o kadar kendini kaptırmıştı ki, hayatının geri kalanını unutmuştu. Hafta sonlarında Kızılderililere ayrılmış bölgeleri ziyaret ediyor veya tozlu kütüphanelerde saatlerce eski kitapları arıyordu. Hatta Kızılderilileri akşamları eve yemeğe bile getirmeye başlamıştı! Hem de güderi mokasenleriyle! Christy sabahları uyandığında, kocasının savaş boyası sürüp sürmeyeceğini merak ederdi.

Ama Ben böyle biriydi. Bir yaz ona briç oynamayı öğretmişti ve Ben, bir ay içinde daha iyi bir briç oyuncusu olmakla kalmamış, günün her saatinde briç oynamakta ısrar ederek Christy'yi çıldırtmıştı. Ancak yerel briç turnuvasını kazandıktan sonra kayda değer rakip kalmayınca sakinleşebilmişti. Her yeni macerada kendini bu kadar kaybetmesi, bazen korkutucu olabiliyordu.

Christy mutfak masasının üstüne yayılmış kitaplara baktı ve içini çekti. "Bu kez konu ne?" diye sordu. "Yine Kızılderililer mi? Astronomi mi? Katil balinaların davranış özellikleri mi?"

Kocası cevap vermeyince, kitaplardan bazılarını eline aldı. "Üçüncü Reich'in Yükselişi ve Çöküşü mü? Hitler Gençliği mi?"

Christy kaşlarını çattı. "Ne yapıyorsun, diktatörlük konusunda diploma almaya mı çalışıyorsun?"

"Hiç komik değil," diye mırıldandı Ben başını kaldırmadan.

"Haklısın," diye itiraf etti Christy.

Ben Ross arkasına yaslanıp karısına baktı. "Bugün öğrencilerimden biri bana bir soru sordu ve ben cevap veremedim."

"Eee, ne olmuş yani?" diye sordu Christy.

"Ama cevabın hiçbir yerde yazılı olduğunu göremedim," dedi Ben ona. "Bu, kendi başlarına öğrenmeleri gereken bir cevap olabilir."

Christy Ross başını salladı. "Şey, bunun nasıl bir gece olacağını görebiliyorum," dedi. "Yalnız unutma, yarın bütün gün ders verebilecek kadar uyanık olmalısın."

Kocası başıyla onayladı. "Biliyorum, biliyorum."

Christy Ross eğildi ve kocasını alnından öptü. "Beni uyandırmamaya çalış. Tabii, *eğer* bu gece yatmaya gelirsen."

Beşinci Bölüm

Ertesi gün, öğrenciler her zamanki gibi yavaş yavaş sınıfa gelmeye başladılar. Bazıları yerlerine oturdu, bazıları ayakta durup konuşmaya başladı. Robert Billings pencerenin yanındaydı ve panjurun iplerine düğümler atıyordu. Robert bunu yaparken, daimi işkencecisi Brad yanından geçti ve Robert'in sırtını sıvazlarken, gömleğine, üstünde "beni tekmele" yazan küçük bir kâğıt yapıştırdı.

Gün her zamanki günlerden farklı değildi, ta ki çocuklar öğretmenlerinin tahtaya büyük harflerle şunu yazdığını görünceye kadar: DİSİPLİN ARACILIĞIYLA GÜÇ.

"Bu da ne demek oluyor?" diye sordu birisi.

"Hepiniz yerlerinize oturur oturmaz anlatacağım," diye cevap verdi Ben Ross. Çocukların hepsi yerlerine oturunca, derse başladı. "Bugün size disiplinden bahsedeceğim."

Oturan öğrencilerden topluca homurdanma sesi yükseldi. Bazı öğretmenlerin derslerinin sıkıcı olacağını bilirdiniz ancak öğrenciler

Ross'un tarih dersinin oldukça iyi olmasını bekliyordu -yani disiplin gibi saçma konularda ders olmamalıydı.

"Durun bakalım," dedi Ben onlara. "Yargılamadan önce buna bir şans verin. Heyecanlı olabilir."

"Ya, tabii," dedi birisi.

"Ya, tabii, doğru," dedi Ben öğrencilerine. "Şimdi, disiplinden bahsederken, güçten, iktidardan bahsediyorum," diyerek, vurgulamak amacıyla yumruğunu kaldırdı. "Ve başarıdan bahsediyorum. Disiplin aracılığıyla başarı. Burada güçle ve başarıyla ilgilenmeyen kimse var mı?"

"Muhtemelen Robert," dedi Brad. Birkaç çocuk kıs kıs güldü.

"Bir dakika," dedi Ben. "David, Brian, Eric, siz futbol oynuyorsunuz. Kazanmak için disiplin gerektiğini zaten biliyorsunuz."

Eric, "Herhalde bu yüzden iki yıldır tek bir maç bile kazanamadık," deyince bütün sınıf kahkahalara boğuldu.

Öğretmenleri onları sakinleştirmek için birkaç dakika uğraşmak zorunda kaldı. "Dinleyin," diyerek etrafındakilerden güzel, kızıl saçlı bir öğrenciyi işaret etti. "Andrea, sen balerinsin. Balerinlerin yeteneklerini geliştirmek için saatlerce, zorlanarak çalışmaları gerekmiyor mu?"

Andrea başıyla onayladı ve Ross sınıfa döndü. "Bu, her sanat için geçerli. Resim yapmak, yazmak, müzik, hepsi de ustalaşmak için yıllarca yoğun bir şekilde çalışmayı ve disiplini gerektiriyor. Yoğun çalışma, disiplin ve kontrol."

"Ne olmuş yani?" dedi sırasında kamburunu çıkararak oturan bir öğrenci.

"Ne mi olmuş?" diye sordu Ben. "Sana göstereyim. Sana disiplin aracılığıyla güç yaratabileceğini kanıtlayabileceğimi varsayalım. Bunu şimdi burada, sınıfta yapabileceğimizi varsayalım. Buna ne dersin?"

Ben, bir espri daha bekledi ve yapılmayınca şaşırdı. Aksine, öğrenciler ilgilenmeye ve meraklanmaya başlamıştı. Ben, masasının arkasına gitti, tahta sandalyesini, bütün öğrencilerin görebileceği şekilde sınıfın ortasına koydu.

"Pekâlâ," dedi. "Disiplin duruşla başlar. Amy, bir dakika buraya gelir misin?"

Amy ayağa kalkarken, Brian mırıldandı, "Öğretmenin gözdesi." Normalde böyle bir laf, bütün sınıfın gülmesine yetebilirdi ama yalnızca birkaç kişi kıkırdadı. Geri kalanı onu duymazdan geldi. Herkes öğretmenin ne işler çevirdiğini merak ediyordu.

Amy, sınıfın ön tarafındaki sandalyeye otururken, Ben ona nasıl oturacağını söyledi. "Ellerini açıp ensene koy ve omurganı dikleştir. İşte, şimdi daha rahat nefes almıyor musun?"

Sınıfta birçok kişi, Amy'nin pozisyonunu taklit etmeye başladı. Fakat bazıları daha dik otururken, bazıları ellerinde olmadan durumu komik buldular. Espri yapmayı deneyen ikinci kişi David oldu: "Bu tarih dersi mi yoksa ben yanlışlıkla beden eğitimi dersine mi geldim?" diye sordu. Birkaç öğrenci güldü ama yine de oturuş şekillerini düzeltmeye çalışıyorlardı.

"Haydi, David," dedi Ben. "Bir dene. Yeterince ukalalık dinledik."

David homurdanarak sandalyesinde dikleşti. Bu arada öğretmen sıraların arasındaki her koridorda yürüyerek, her öğrencinin

oturuşunu kontrol etti. Bu inanılmaz, diye düşündü Ross. Bir şekilde onların dikkatini çekmeyi başarmıştı.

"Sınıf," diye açıkladı Ben. "Herkesin, Robert'in bacaklarının ne kadar paralel olduğunu görmesini istiyorum. Ayak bileklerini sabitlemiş, dizleri doksan dereceyle bükülmüş. Bakın, omurgası ne kadar düz. Başı yukarıda, çenesi içeride. Çok güzel, Robert."

Sınıfın budalası Robert, başını kaldırıp öğretmenine baktı ve hafifçe gülümsedi. Sonra dimdik oturmaya devam etti. Sınıfta diğer çocuklar onun gibi yapmaya çalıştılar.

Ben, sınıfın önüne döndü. "Pekâlâ. Şimdi hepinizin ayağa kalkıp sınıfın etrafında yürümenizi istiyorum. Ben emir verince, en kısa sürede yerlerinize dönüp, doğru oturma pozisyonuna geçmenizi istiyorum. Haydi, bakalım, herkes ayağa kalksın."

Öğrenciler ayağa kalktı ve sınıfta gezinmeye başladı. Ben, onları uzun süre dolaştıramayacağını, aksi takdirde bu egzersizde konsantrasyonlarını kaybedeceklerini biliyordu. Bu nedenle hemen, "Yerlerinize geçin!" dedi.

Öğrenciler fırlayarak yerlerine geçmeye çalıştılar. Birbirleriyle çarpışırlarken tokuşmalar ve homurdanmalar oldu. Bazı yerlerde çocuklar gülüştüler ancak egemen olan ses, çocuklar yerlerine oturup sandalyelerini çekerken sandalyelerin ayaklarından çıkan gıcırtı sesiydi.

Sınıfın ön tarafında, Ben başını iki yana sallıyordu. "Bu, hayatımda gördüğüm en büyük keşmekeşti. Burada yağ satarım, bal satarım oyunu oynamıyoruz. Hareket ve duruş hakkında deney yapıyoruz. Şimdi gelin, bir daha deneyelim. Bu kez gevezelik etmeden. Ne kadar hızlı ve kontrollü hareket ederseniz, sıranıza o kadar çabuk ve düzgün bir şekilde erişirsiniz. Tamam mı? Şimdi herkes ayağa kalksın!"

♠

Sonraki yirmi dakika boyunca sınıf yerlerinden kalkma, bariz bir karmaşa içinde etrafta dolaşma ve sonra, öğretmenlerinin talimatıyla, hemen yerlerine dönme ve doğru oturma pozisyonuna geçme egzersizi yaptı. Ben, emirleri bir öğretmenden çok, eğitim çavuşu gibi veriyordu. Öğrenciler hızlı ve doğru bir şekilde oturmayı öğrenmiş gibi görününce, yeni bir şaşırtmaca ekledi. Yine yerlerinden kalkacak ve yerlerine döneceklerdi ama şimdi koridordan döneceklerdi ve Ben dönüş sürelerini kronometreyle ölçecekti.

Birinci denemede, yerlerine dönmeleri kırk sekiz saniye sürdü. İkincisinde yarım dakikada dönmeyi başardılar. Son denemeden önce, David'in aklına bir fikir geldi.

Koridorda durup Bay Ross'un sinyalini beklerken, David sınıf arkadaşlarına, "Dinleyin," dedi. "İçeride sırasına gitmek üzere en fazla yol kat etmesi gerekenler halinde sıraya girelim. Böylece birbirimize çarpmak zorunda kalmayız."

Sınıfın geri kalanı bu öneriyi kabul etti. Doğru sıraya girerken, ellerinde olmadan sıranın başında Robert'in olduğunu fark ettiler. "Yeni sınıf başkanı," diye fısıldadı birisi, gergin bir şekilde öğretmenlerinin işareti vermesini beklerken. Ben parmaklarını şaklattı ve öğrenciler sırayla, hızlı ve sessiz bir şekilde sınıfa girdi. Son öğrenci yerine otururken, Ben kronometreyi kapattı. Gülüyordu. "On altı saniye."

Sınıf tezahürat yaptı.

"Tamam, tamam, sessiz olun," dedi öğretmenleri sınıfın ön tarafına giderek. Ben şaşkınlık içinde, öğrencilerin hemen sakinleştiğini gördü. Sınıfı kaplayan sessizlik neredeyse ürkütücüydü. Normalde sınıfın sessiz olduğu tek an, boş olduğu zamandı.

"Şimdi, itaat etmeniz gereken üç kural daha var," dedi öğrencilerine. "Bir. Herkesin, not almak için kalem ve not kâğıdı alması gerekiyor. İki. Soru sorarken veya cevap verirken, sandalyelerinizin yanında ayağa kalkmalısınız. Ve üç. Soru sorarken veya cevaplandırırken söyleyeceğiniz ilk sözler, 'Bay Ross.' Olacak. Tamam mı?"

Sınıfta herkes başını salladı.

"Pekâlâ," dedi Bay Ross. "Brad, Churchill'den önce İngiliz Başbakanı kimdi?"

Hâlâ yerinde oturan Brad, sinirle tırnağını kemirdi. "Ihh, şey değil mi—"

Ancak başka bir şey söyleyemeden, Bay Ross onun sözünü kesti. "Yanlış, Brad, şimdiden size söylediğim kuralları unuttun." Sınıfın arka tarafında oturan Robert'e baktı. "Robert, Brad'a, doğru soru yanıtlama yöntemini göster."

Robert hemen sırasının yanında ayağa kalkarak hazır ola geçti. "Bay Ross."

"Doğru," dedi Bay Ross. "Teşekkür ederim, Robert."

"Ama bu çok saçma," diye mırıldandı Brad.

"Sırf sen doğru yapamadın diye," dedi birisi.

"Brad," dedi Bay Ross. "Churchill'den önce Başbakan kimdi?"

Bu kez Brad ayağa kalktı ve sırasının yanında durdu. "Bay Ross, ıhh, Başbakan, ıhh."

"Hâlâ çok yavaşsın, Brad," dedi Bay Ross. "Bundan sonra herkes cevaplarını mümkün olduğunca kısa tutacak ve sorulduğu zaman hemen söyleyecek. Şimdi, Brad, bir daha dene."

Brad bu kez hemen sırasının yanına dikildi. "Bay Ross, Chamberlain."

Ben onaylayarak başını salladı. "İşte soruya böyle cevap verilir. Zamanında, kesin, vurguyla. Andrea, Eylül 1939'da Hitler hangi ülkeyi işgal etti?"

Balerin olan Andrea, sırasının yanında ayağa kalkarak, kaskatı bir şekilde durdu. "Bay Ross, bilmiyorum."

Bay Ross gülümsedi. "Yine de güzel bir cevap çünkü doğru yöntemi kullandın. Amy, sen cevabı biliyor musun?"

Amy, sırasının yanında ayağa fırladı. "Bay Ross, Polonya."

"Aferin," dedi Bay Ross. "Brian, Hitler'in siyasi partisinin adı neydi?

Brian hızla sandalyesinden kalktı. "Bay Ross, Naziler."

Bay Ross başıyla onayladı. "Çok güzel, Brian. Çok çabuk. Şimdi, partinin resmi adını bilen var mı? Laurie?"

Laurie Saunders, sırasının yanında ayağa kalktı. "Nasyonel Sosyalist—"

"Hayır!" Bay Ross, masasının üstüne cetvelle güm diye vurdu. "Şimdi bir daha ve doğru şekilde cevap ver."

Laurie, yüzünde şaşkın bir ifadeyle oturdu. Nerede hata yapmıştı? David ona doğru eğildi ve kulağına fısıldadı. Ah, doğru. Tekrar ayağa kalktı. "Bay Ross, Nasyonel Sosyalist Alman İşçi Partisi."

"Doğru," diye cevap verdi Bay Ross.

Bay Ross soru sormaya devam etti. Sınıfın her tarafında öğrenciler, hem sorunun cevabını hem de doğru cevap verme şeklini

bildiklerini gösterme hevesiyle ayağa fırlayarak hazır ola geçiyordu. Sınıfın normalde kayıtsız olan atmosferinden çok farklı bir ortam vardı fakat ne Ben ne de öğrenciler bu gerçeğe kafa yormadı. Bu yeni oyuna kendilerini öylesine kaptırmışlardı ki... Her sorunun ve cevabın hızı ve doğruluğu onları coşturmuştu. Bir süre sonra Ben, her soruyu sorarken ve bir başka öğrenci hızla sırasının yanında ayağa kalkıp bağırarak kısa cevabı verirken, Ben kan ter içindeydi.

"Peter, Ödünç Verme ve Kiralama Yasası'nı kim teklif etti?"

"Bay Ross, Roosevelt."

"Doğru. Eric, ölüm kamplarında kimler öldü?"

"Bay Ross, Yahudiler."

"Başka kimler, Brad?"

"Bay Ross, çingeneler, homoseksüeller ve engelliler."

"Güzel. Amy, neden öldürüldüler?"

"Bay Ross, çünkü üstün ırktan değillerdi."

"Doğru. David, ölüm kamplarını kim çalıştırıyordu?"

"Bay Ross, SS'ler."

"Aferin!"

Dışarıda, koridorda ziller çalıyordu ama sınıfta hiç kimse yerinden kıpırdamadı. Sınıfın o derste gösterdiği ilerlemenin hızına kendini kaptırmış olan Ben, sınıfın ön tarafında durdu ve günün son emrini açıkladı. "Bu gece, yedinci bölümü okumayı bitirin ve sekizinci bölümün ilk yarısını okuyun. Bu kadar çocuklar, dağılabilirsiniz." Karşısında bütün sınıf, sanki tek bir hareketle ayağa kalktı ve aceleyle koridora çıktı.

"Vay canına, bu çok tuhaftı yaa, saldırı gibiydi," dedi Brian, alışılmadık bir hevesle, soluk soluğa konuşarak. Brian ve Bay Ross'un dersinden birkaç arkadaşı, koridorda kafa kafaya vermişlerdi ve hâlâ sınıfta hissettikleri enerjinin etkisi altındaydılar.

"Daha önce hiç böyle bir şey hissetmemiştim," dedi Brian'ın yanında duran Eric.

"Bu kesinlikle not tutmayı yener," dedi Amy sesi çatlayarak.

"Evet," dedi Brian. O ve birkaç öğrenci güldü.

"Hey ama eleştirmeyin sakın," dedi David. "Bu gerçekten çok farklıydı. Hepimiz birlikte hareket ettiğimiz zaman, yalnızca bir sınıf değildik. Bir birim olmuştuk. Bay Ross'un güç hakkında söylediklerini hatırlıyor musunuz? Galiba haklıydı. Siz de hissetmediniz mi?"

"Aaa, sen bunu fazla ciddiye alıyorsun," dedi arkasında duran Brad.

"Öyle mi?" dedi David. "O halde siz nasıl açıklıyorsunuz?"

Brad omuzlarını silkti. "Açıklayacak ne var? Ross sorular sordu, biz cevap verdik. Tıpkı diğer dersler gibiydi, sadece dik oturmak ve sıralarımızın yanında ayağa kalkmak zorunda kaldık. Bence önemsiz bir şeyi büyütüyorsunuz, pireyi deve yapıyorsunuz."

"Bilmiyorum, Brad," diyen David döndü ve grup halinde duran çocukların yanından uzaklaştı.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu Brian.

"Tuvalete," diye cevap verdi David. "Size kafeteryada yetişirim."

"Peki," dedi Brian.

Brian, "Hey, dik oturmayı unutma," deyince diğerleri gülüştü.

David, erkekler tuvaletinin kapısını itti. Brad'ın haklı olup olmadığından emin değildi. Belki de olayı abartıyordu ama diğer taraftan, o duyguyu, o grup birliğini yaşamışlardı. Belki sınıfta o kadar fark etmiyordu. Ne de olsa, yalnızca sorulara cevap veriyordunuz. Fakat o grup duygusunu, o yüksek enerji duygusunu alıp, futbol takımına yaydığınızı varsayın. Takımda bazı iyi sporcular vardı ama kötü performansları David'i çıldırtıyordu. Aslında o kadar kötü değillerdi -sadece yeterince motive olamıyorlardı ve organize değillerdi. David takımı, Bay Ross'un o günkü tarih sınıfının yarısı kadar gaza getirebilse, liglerindeki takımların çoğunu perişan edebileceklerini biliyordu.

David tuvalette, bir sonraki dersin başlamak üzere olduğu konusunda öğrencileri uyaran ikinci zilin çaldığını duydu. Kabinden çıktı ve lavabolara giderken birini gördü ve aniden durdu. Tuvalet boşalmıştı ve sadece bir kişi kalmıştı, Robert. Robert aynanın karşısında durmuş, gömleğini içeri sokuyordu ve yalnız olmadığını fark etmemişti. David onu izlerken, sınıfın zavallısı, başındaki saçların bir kısmını düzeltti ve aynadaki yansımasına baktı. Sonra aniden hazır ola geçti ve sessizce dudaklarını oynatmaya başladı. Hâlâ Bay Ross'un dersinde sorulara yanıt veriyormuş gibi davranıyordu.

Robert hareketi tekrar tekrar çalışırken, David kıpırdamadan onu seyretti.

♠

O gece geç saatlerde, yatak odalarında Christy Ross, kırmızı geceliğiyle yatağın kenarına oturdu ve uzun kızıl-kahverengi saçlarını fırçaladı. Ben, biraz ötede çekmeceden pijamalarını çıkarıyordu.

"Biliyor musun," dedi Ben, "Emirler yağdırmamdan, dik oturmak ve ezbere cevap vermek zorunda kalmaktan hepsinin nefret edeceğini sanmıştım. Oysa aksine, bütün hayatları boyunca böyle bir şey beklemişler gibi hoşlarına gitti. Çok tuhaftı."

"Buna bir oyun gözüyle bakıp oynadıklarını düşünmüyor musun?" diye sordu Christy. "Sadece kimin en hızlı ve dik olabileceğini görmek için birbirleriyle rekabet etmiş olamazlar mı?"

"Kısmen öyle olduğuna eminim," dedi Ben, karısına. "Ama bir oyun bile oynamayı veya oynamamayı seçtiğin bir şeydir. O oyunu oynamak zorunda değillerdi ama istediler. İşin tuhaf yanı, bir kez başladıktan sonra daha fazlasını istediklerini hissettim. Disiplin altına alınmak istediler. Ve bir disiplinde ustalaşır ustalaşmaz, bir başkasını istediler. Dersin sonunda zil çalıp hâlâ sınıfta, yerlerinde olduklarını görünce, onlar için bir oyundan öte olduğunu anladım.

Christy saçlarını fırçalamayı bıraktı. "Yani, zil çaldıktan *sonra* da sınıfta kaldıklarını mı söylüyorsun?" diye sordu.

Ben başıyla onayladı. "Evet, öyle diyorum."

Karısı Ben'e kuşkuyla baktı ama sonra sırıttı. "Ben, sanırım bir canavar yarattın."

"Sanmam," diye cevap verdi Ben kıkırdayarak.

Christy fırçasını bıraktı ve yüzüne biraz krem sürdü. Ben yatağın kendi yattığı tarafında, pijamasının üstünü giyiyordu. Christy kocasının geleneksel iyi geceler öpücüğü için eğilmesini bekliyordu. Ama bu gece gelmeyecekti. Ben düşüncelere dalmıştı.

"Ben?" dedi Christy.

"Efendim?"

"Yarın da devam edecek misin?"

"Sanmıyorum," diye cevap verdi kocası. "Japonya seferine geçmemiz gerekiyor."

Christy, krem kavanozunun kapağını kapattı ve rahatça yatağa yerleşti. Fakat Ben, kendi tarafında hâlâ kıpırdamamıştı. Karısına, o gün öğleden sonra öğrencilerinin şaşırtıcı derecede hevesli olduğunu söylemişti ama kendisinin de iyice havaya girdiğini anlatmamıştı. Bu kadar basit bir oyuna kapılabileceğini itiraf etmek neredeyse utanç verici olacaktı. Fakat düşününce, kendini kaptırdığını biliyordu. Sert ve acımasız bir şekilde devam eden soru-cevap alışverişi, mükemmel disiplin arayışı bulaşıcı ve bir bakıma büyüleyici hale gelmişti. Öğrencilerinin başarısı hoşuna gitmişti. Yatağa girerken, ilginç, diye düşündü.

Altıncı Bölüm

Ben açısından, ertesi gün olanlar son derece olağandışıydı. Öğrenciler, zil çaldıktan sonra düzensiz bir şekilde sınıfa gireceğine, geç kalan kendisi olmuştu. Yanlışlıkla Japonya hakkındaki ders notlarını ve kitabını o sabah arabada unutmuş ve dersten önce koşarak park yerine gidip alması gerekmişti. Telaşla sınıfa girerken bir tımarhane bulacağını sanmış ama büyük bir sürprizle karşılaşmıştı.

Sınıfında, her sırada yedi masa olmak üzere beş düzgün sıra halinde çalışma masaları vardı. Her sırada bir öğrenci, Ben'in bir gün önce öğrettiği konumda oturuyordu. Sınıfta ses çıkmıyordu. Ben, huzursuz bir şekilde sınıfı inceledi. Bu bir şaka mıydı? Orada burada gülmek üzere olan bir yüz görüyordu ama dimdik oturarak, odaklanmış bir halde dümdüz karşıya bakan öğrencilerin sayısı çok daha fazlaydı. Birkaç öğrenci, tereddütle Ben'e baktı -devam edip etmeyeceğini anlamaya çalışıyorlardı. Devam etmeli miydi? Bu, normalden o kadar farklı bir deneyimdi ki, umutlanmıştı. Çocuklar bundan ne öğrenebilirlerdi? Kendisi ne öğrenebilirdi? Bilinmeyenin

cazibesine kapılan Ben, keşfetmeye değeceğine karar verdi.

"Pekâlâ," diyerek notlarını kenara koydu. "Burada neler oluyor?"

Öğrenciler tereddütle ona baktı.

Ben, sınıfın uzak köşesine baktı. "Robert?"

Robert Billings, hemen sırasının yanında ayağa kalktı. Gömleği pantolonunun içine sokulmuştu ve saçları taranmıştı. "Bay Ross, disiplin."

"Evet, disiplin," dedi Ben, aynı fikirde olduğunu belirterek. "Ama bu yalnızca bir bölümü. Bir şey daha var." Sonra tahtaya döndü ve bir gün önceden kalan "DİSİPLİN ARACILIĞIYLA GÜÇ" yazısının altına "TOPLUM" yazdı.

Tekrar sınıfa döndü. "Toplum, ortak bir amaç uğruna çalışan ve mücadele eden insanlar arasındaki bağdır. Komşularınızla birlikte bir ahır yapmak gibidir."

Sınıfta birkaç öğrenci kıkırdadı. Ancak David, Bay Ross'un neden bahsettiğini biliyordu. Dün dersten sonra düşündüğü şey buydu. Futbol takımının ihtiyaç duyduğu takım ruhu buydu.

"Kendinizden daha önemli bir şeyin parçası olduğunuz duygusudur," diyordu Bay Ross onlara. "Siz bir akım, bir ekip, bir amaç haline geliyorsunuz. Bir şeye kendinizi adıyorsunuz, bağlanıyorsunuz—"

"Kesinlikle bağlanmamız gerek, o doğru," diye mırıldandı birisi ancak yanındaki öğrenciler onu susturdu.

"Disiplin gibi," diye devam etti Bay Ross, "Toplumu iyi anlamak için ona katılmanız ve yaşamanız gerekir. Bundan sonra iki slo-

ganımız olacak. "DİSİPLİN ARACILIĞIYLA GÜÇ" ve "TOPLUM ARACILIĞIYLA GÜÇ". Hep birlikte sloganlarımızı tekrarlayalım."

Sınıfta herkes sırasının yanında ayağa kalktı ve sloganları tekrarladı: "Disiplin Aracılığıyla Güç, Toplum Aracılığıyla Güç."

Laurie ve Brad dâhil birkaç öğrenci onlara katılmadı. Bay Ross, sınıfa sloganları bir kez daha tekrarlatırken huzursuzca oturdular. Sonunda Laurie kalktı, peşinden de Brad ayaklandı. Artık bütün sınıf, sıralarının yanında duruyordu.

"Şimdi ihtiyacımız olan şey, yeni toplumumuz için bir simge," dedi Bay Ross onlara. Tekrar tahtaya döndü ve bir süre düşündükten sonra, içinde dalga şeklinde bir çizgi bulunan bir daire çizdi. "Simgemiz bu olacak. Dalga, değişimin işaretidir. Hareket, yön ve etki içerir. Bundan böyle, toplumumuzun, akımımızın adı Dalga olacak." Ben durdu, dimdik ve hazır ol pozisyonunda durarak söylediği her şeyi kabullenen sınıfa baktı. Sağ elini dalga şeklinde büküp, "Ve selamımız şöyle olacak," diyerek sol omzuna dokundu ve kolunu dikleştirdi. Ardından "Sınıf, selam verin," diye emretti.

Sınıf selam verdi. Bazıları sol omuzları yerine sağ omuzlarına vurdu. Bazıları da omuzlarına vurmayı tamamen unuttu. Ross, "Tekrar," diyerek, kendi de selam verdi. Herkes doğru yapıncaya kadar tekrar ettirdi.

Öğrencilerin hepsi selamı öğrenince öğretmenleri, "Pekâlâ," dedi. Sınıf, bir gün önce hepsini şaşkına çeviren gücün ve birliğin bir kez daha oluştuğunu hissetti. "Bu bizim ve yalnızca bizim selamımız," dedi Bay Ross. "Ne zaman bir başka Dalga üyesi görürseniz, selam vereceksiniz. Robert, selam ver ve sloganlarımızı söyle."

Ayağa kalkıp sırasının yanında hazır ola geçen Robert, selamı verdi ve "Bay Ross, Disiplin Aracılığıyla Güç, Toplum Aracılığıyla Güç," dedi.

"Çok güzel," dedi Ben. "Peter, Amy ve Eric, Robert'le birlikte selam verin ve sloganımızı söyleyin."

Dört öğrenci itaatkâr bir şekilde selam verdi ve yüksek sesle, "Disiplin Aracılığıyla Güç, Toplum Aracılığıyla Güç," dedi.

"Brian, Andrea ve Laurie," diye emretti Bay Ross. "Onlara katılın ve tekrarlayın."

Şimdi ayakta selam veren ve sloganı söyleyen yedi öğrenci vardı, sonra on dört öğrenci oldu, sonra yirmi, sonunda bütün sınıf hep birlikte selam verip slogan attı. "Disiplin Aracılığıyla Güç, Toplum Aracılığıyla Güç." Bir birlik gibi, diye düşündü Ben, aynen bir birlik gibi.

♠

Okuldan sonra spor salonunda, David'le Eric, futbol antrenman formalarıyla yerde oturuyordu. Antrenmana biraz erken gelmişlerdi ve hararetli bir şekilde tartışıyorlardı.

"Bence bu çok saçma," dedi Eric, ayakkabılarının bağlarını bağlarken. "Bu yalnızca tarih dersinde bir oyun, o kadar."

"Ama işe yaramayacak anlamına gelmiyor," diye ısrar etti David. "Zaten sence bunu neden öğrendik? Sır olarak saklamak için mi? Sana söylüyorum Eric, takımın ihtiyacı olan şey bu."

"Ama Koç Schiller'i buna ikna etmen gerekecek," dedi Eric. "Ve ona söyleyen kişi ben olmayacağım."

"Neden korkuyorsun ki?" diye sordu David. "Birkaç kişiye Dalga'dan bahsettim diye Bay Ross bana ceza mı verecek sanıyorsun?"

Eric, omuzlarını silkti. "Hayır, dostum. Bence gülecekler."

Brian, soyunma odasından çıktı ve yanlarına gelip yere oturdu.

"Hey," dedi David, "Takımın geri kalanını Dalga'ya almaya çalışmamıza ne dersin?"

Brian, vatkalarını çekiştirdi ve düşündü. "Sence Dalga, Clarkstown'dan gelecek o yüz kiloluk savunma oyuncusunu durdurabilir mi?" diye sordu. "Yemin ederim, bundan başka bir şey düşünemiyorum. Kafamda aniden kapanma çağrısında bulunduğumu canlandırıyorum ve birdenbire karşımda bu şey, Clarkstown üniformalı bu devasa şey beliriyor. Orta oyuncumun üstüne basıyor, hücum oyuncularımı eziyor. O kadar büyük ki, sola gidemiyorum, sağa gidemiyorum. Üstünden de atlayamıyorum..." Brian, sırt üstü yere yatıyor ve birisi üstüne çullanıyormuş gibi hareketler yapıyordu. "Üstüme üstüme gelmeye devam ediyor. Ahhhhhh!"

Eric'le David güldüler ve Brian doğruldu. "Her şeyi yaparım," dedi onlara. "Wheaties mısır gevreğimi yerim, Dalga'ya katılırım, ödevlerimi yaparım. O herifi durdurmak için ne gerekiyorsa yaparım."

Etraflarına başka oyuncular da toplanmıştı. Aralarında Brian'ın arkasında yedek oyun kurucusu olan Deutsch adında bir üçüncü sınıf öğrencisi de vardı. Takımdaki herkes Deutsch'un, dünyada her şeyden çok, Brian'ın pozisyonunu çalmak istediğini biliyordu. Sonuç olarak ikisi hiç geçinemiyordu.

"Clarkstown takımından korktuğunu mu söylüyorsun?" diye sordu Deutsch Brian'a. "Ben senin yerini alırım dostum, söylemen yeter."

"Seni oyuna alırlarsa, takımın hiç şansı kalmaz," dedi Brian ona.

Deutsch alaycı bir ifadeyle gülümsedi. "Senin birinci sırada olmanın tek nedeni, son sınıf öğrencisi olman," dedi.

Hâlâ spor salonunda yerde oturmakta olan Brian, başını kaldırıp üçüncü sınıf öğrencisine baktı. "Tanrım, sen hayatımda gördüğüm en yeteneksiz kendini beğenmiş adamsın," dedi.

David ne olduğunu anlayamadan, Brian ayağa fırladı ve yumruklarını kaldırdı. David hızla iki oyun kurucunun arasına girdi. "İşte ben de bundan bahsediyorum!" diye bağırdı, ikisini birbirinden uzaklaştırırken. "Bizim ekip olmamız gerekiyor. Birbirimizi desteklememiz gerekiyor. Bu kadar kötü olmamızın sebebi, birbirimizle kavga etmekten başka bir şey yapmamamız."

Spor salonunda artık daha fazla futbolcu vardı. "David neden bahsediyor?" diye sordu birisi.

David döndü. "Birlik olmaktan bahsediyorum. Disiplinden bahsediyorum. Bir takım gibi davranmaya başlamamız gerekiyor. Ortak bir amacımız varmış gibi. Takımdaki göreviniz, başka birinin pozisyonunu çalmak değil. Göreviniz, bu takımın kazanmasına yardımcı olmak."

"Ben bu takıma yardımcı olabilirim," dedi Deutsch. "Koç Schiller'in yapması gereken tek şey, beni birinci as takım oyun kurucusu yapmak."

"Hayır, dostum!" diye bağırdı David ona. "Bir sürü kendini düşünen bireyler takım oluşturmuyor. Bu yıl neden bu kadar kötü sonuçlar aldığımızı biliyor musun? Çünkü biz, aynı Gordon Lisesi üniformasını giyen yirmi beş tane birer kişilik takımız. Maç kazanamayan bir takımda as oyun kurucu mu olmak istiyorsun? Yoksa kazanan bir takımda yedek oyuncu olmayı mı tercih edersin?"

Deutsch omuzlarını silkti.

"Kaybetmekten sıkıldım artık," dedi başka bir oyuncu.

"Evet," dedi bir başkası. "Bu büyük bir sıkıntı. Bu okul artık bizi ciddiye bile almıyor."

"Bir maç kazanmak anlamına geleceğini bilsem, pozisyonumdan vazgeçip su taşıyıcısı olurdum," dedi bir üçüncüsü.

"Şey, kazanabiliriz," dedi David. "Cumartesi günü gidip Clarkstown'u mahvedebileceğimizi söylemiyorum ama takım olmaya çalışmaya başlarsak, bahse girerim, bu sene birkaç maç kazanabiliriz."

Artık futbol takımının çoğu salona gelmişti ve David etrafındaki oyuncuların yüzlerine bakınca ilgilendiklerini anladı.

"Peki," dedi birisi. "Ne yapmamız gerekiyor?"

David bir an duraksadı. Yapabilecekleri şey, Dalga'ydı. Fakat o kim oluyordu da onlara bunu söyleyecekti? Kendisi de yalnızca bir gün önce öğrenmişti. Ansızın birinin kendisini dürttüğünü fark etti.

"Anlat onlara," diye fısıldadı Eric. "Onlara Dalga'dan bahset."

Lanet olsun, diye düşündü David. "Pekâlâ, bütün bildiğim, sloganları öğrenmekle başlamanız gerektiği. Selamımız da şöyle..."

Yedinci Bölüm

O akşam, Laurie Saunders, annesiyle babasına son iki günkü tarih dersinden bahsetti. Saunders Ailesi, yemek odasındaki masada oturuyorlardı ve yemeklerini bitiriyorlardı. Yemeğin büyük bir bölümünde Laurie'nin babası, o gün öğleden sonra golf oynarken attığı 78 sayıyı vuruş vuruş anlatmıştı. Bay Saunders büyük bir şirketi yönetiyordu. Laurie'nin annesi, kocasının golf tutkusunu sorun etmediğini, zira golf sahasında kocasının, işinin bütün baskılarından ve sorunlarından kurtulduğunu söylüyordu. Nasıl yaptığını açıklayamadığını ancak eve keyifli geldiği sürece tartışmayacağını belirtiyordu.

Laurie de öyle fakat babasının golften bahsetmesini dinlerken bazen sıkıntıdan patlıyordu. Babasının, hayatında tanıdığı en zeki ve en anlayışlı kadın olan annesi gibi evhamlı değil de rahat ve uyumlu biri olması çok daha iyiydi. Annesi, ilçenin Kadın Seçmenler Birliği'ni neredeyse tek başına idare ediyordu ve politik açıdan o kadar akıllıydı ki, yerel ofisler arayan ve gelecek vaat eden politikacılar ondan tavsiye istiyordu.

Laurie'ye göre, işler yolunda giderken annesi çok eğlenceli biriydi. Bir sürü fikri vardı ve onunla saatlerce konuşabilirdiniz. Ancak diğer zamanlarda, Laurie'nin bir şeye canı sıkıldığı veya bir sorunu olduğu zaman, annesi insanı öldürebilirdi -ondan herhangi bir şey saklamak mümkün değildi. Ve Laurie, sorunun ne olduğunu söyledikten sonra, onu asla rahat bırakmazdı.

Laurie'nin onlara yemekte Dalga'dan bahsetmeye başlamasının nedeni, aslında babasının golften bahsetmesine bir dakika daha dayanamayacak olmasıydı. Annesinin de sıkıldığını görüyordu. Son on beş dakikadır, Bayan Saunders tırnağıyla masa örtüsündeki mum lekesini kazımaya çalışıyordu.

"İnanılmazdı," diyordu Laurie ders hakkında. "Herkes selam veriyor ve sloganı tekrarlıyordu. İster istemez siz de kendinizi kaptırıyordunuz. Yani gerçekten işe yaramasını istiyordunuz. Bütün o enerjinin etrafınızda biriktiğini hissediyordunuz."

Bayan Saunders, masayı kazımayı bıraktı ve kızına baktı. "Bundan hoşlandığımı sanmıyorum, Laurie. Bana çok militarist geliyor."

"Aman anne," dedi Laurie, "Her şeyi yanlış anlıyorsun. Hiç öyle değil. İşin doğrusu, gerçekte neler olduğunu anlamak için sınıfta olup o pozitif enerjiyi hissetmen gerekiyor."

Bayan Saunders isteksizce yanıtladı. "Dürüst olmak gerekirse, bu çocukların bugünlerde dikkatlerini herhangi bir şeye yöneltecek her şeye varım."

"Zaten aslında olan da bu, anne," dedi Laurie. "Kötü çocuklar bile buna katıldı. Sınıfın ucubesi Robert Billings'i tanıyorsun, değil mi? O bile grubun parçası oldu. İki günden beri ona hiç kimse sataşmadı. Bana bunun olumlu olmadığını söyle."

"Ama tarih öğreniyor olmanız gerekiyor," diye itiraz etti Bayan Saunders. "Nasıl bir grubun parçası olmanız gerektiğini değil."

"Şey, biliyorsun," dedi kocası. "Bu ülke, bir grubun parçası olan insanlar -Seyyahlar, Kurucu Atalarımız- tarafından kuruldu. Laurie'nin işbirliği yapmayı öğrenmesinin yanlış olduğunu düşünmüyorum. Fabrikada sürekli arkadan vurma, iftira atma ve didişme olması, herkesin kendi arkasını kollaması yerine biraz daha işbirliği sağlayabilseydim, bu yıl üretimde gecikme yaşamazdık."

"İşbirliği yapmanın yanlış olduğunu söylemiyorum," diye cevap verdi Bayan Saunders. "Ama yine de insanlar bazı şeyleri kendi yöntemleriyle yapmalılar. Bu ülkenin büyüklüğünden bahsediyorsun ve birey olarak hareket etmekten korkmayan insanları anlatıyorsun."

"Anne, bunu gerçekten yanlış anladığını düşünüyorum," dedi Laurie. "Bay Ross, herkesi dâhil etmenin yolunu buldu. Ayrıca hâlâ ödevlerimizi yapıyoruz. Tarih dersini unutmuş değiliz."

Ancak annesi sakinleşmemiş, ikna olmamıştı. "Hepsi iyi güzel ama bu senin açından doğru bir şey gibi görünmüyor, Laurie. Bebeğim, ben seni birey olman için yetiştirdim."

Laurie'nin babası karısına döndü. "Midge, bunları fazla ciddiye almıyor musun? Biraz toplum ruhu bu çocuklara çok iyi gelir."

"Babam haklı, Anne," dedi Laurie gülümseyerek. "Hep benim biraz fazla bağımsız olduğumu söylemez miydin?"

Bayan Saunders gülmüyordu. "Tatlım, sadece popüler olan bir şeyin, her zaman doğru şey olmadığını unutma."

"Aman anne," diyen Laurie, annesinin kendi savını görmemesine kızmıştı. "Ya inat ediyorsun ya da bunların hiçbirini anlamak istemiyorsun."

"Gerçekten, Midge," dedi Bay Saunders. "Eminim Laurie'nin tarih öğretmeni ne yaptığını biliyor. Bu olayı neden bu kadar büyüttüğünü anlamıyorum."

"Sence bir öğretmenin öğrencilerini bu şekilde yönlendirmesi yanlış değil mi?" diye sordu Bayan Saunders kocasına.

"Bay Ross bizi yönlendirmiyor," dedi Laurie. "O benim en iyi öğretmenlerimden biri. Ne yaptığını biliyor ve bana sorarsanız, yaptığı şey, sınıfın iyiliği için. Keşke diğer öğretmenlerden bazıları da onun kadar ilginç olsa."

Laurie'nin annesi, tartışmaya devam etmeye hazır görünüyordu, ancak kocası konuyu değiştirdi. "David bu gece nerede?" diye sordu. "Buraya gelmeyecek mi?" David, çoğunlukla Laurie'yle ders çalışma bahanesiyle akşamları geliyordu. Ama sonunda Bay Saunders'la çalışma odasında spor veya mühendislik hakkında sohbet ediyordu. David, Bay Saunders'in yaptığı gibi mühendislik okumak istediğinden, birçok ortak noktaları vardı. Ayrıca Bay Saunders de lisede futbol oynamıştı. Bayan Saunders, bir keresinde Laurie'ye kesinlikle örnek bir çift oluşturduklarını söylemişti.

Laurie başını iki yana salladı. "Hayır, evde yarınki tarih ödevine çalışıyor."

Bay Saunders şaşırmış görünüyordu. "David, ders mi çalışıyor? İşte bu kaygılanılması gereken bir durum."

Ben ve Christy Ross, lisede tam zamanlı öğretmenlik yaptıkları için okuldan sonra evde yapılması gereken birçok işi -yemek yapmayı, temizliği ve getir götür işlerini- paylaşmaya alışmışlardı. O gün öğleden sonra Christy, egzoz susturucusunu değiştirtmek amacıyla arabasını tamirciye götürmek zorundaydı, bu nedenle Ben ye-

mek yapmaya razı olmuştu. Ancak o tarih dersinden sonra kendini, yemek yapmakla uğraşamayacak kadar kaygılı hissediyordu. Onun yerine, eve dönerken paket servisi yapan Çin lokantasına uğradı ve biraz sebzeli börekle salamlı omlet aldı.

Christy eve döndüğünde, masanın yemek tabaklarıyla değil, kitaplarla kaplı olduğunu gördü. Mutfak tezgâhına bakıp, paket servisi torbalarını görünce, "Sen buna yemek mi diyorsun?" diye sordu.

Ben masadan başını kaldırdı. "Özür dilerim, Chris. Yalnızca, bu sınıf kafamı çok meşgul ediyor. Ayrıca hazırlanmak için çok fazla şey yapmam gerekiyor. Yemek pişirerek vakit harcamak istemedim."

Christy başını salladı. Bu, yemek yapma sırası ona her geldiğinde yaptığı bir şey değildi. Onu bu seferlik affedebilirdi. Yemekleri çıkarmaya başladı. "Peki, deneyin nasıl gidiyor, Dr. Frankenstein? Canavarların daha sana saldırmadı mı?"

"Aksine," diye cevap verdi kocası. "Çoğu gerçekten insan haline dönüşüyor!"

"Hadi canım," dedi Christy.

"Hepsinin okuma ödevlerini yaptıklarını biliyorum," dedi Ben. "Hatta bazıları ödevi tamamlayıp okumaya devam ediyor. Sanki aniden derse hazırlıklı gelmeyi sevmeye başladılar."

"Ya da aniden hazırlıksız olmaktan korkmaya başladılar," yorumunu yaptı karısı.

Ancak Ben onun yorumunu dikkate almadı. "Hayır, gerçekten ilerleme kaydettiklerini düşünüyorum. En azından daha terbiyeli davranıyorlar."

Christy başını iki yana salladı. "Bunlar benim müzik dersime gelen çocuklar olamaz."

"Sana söylüyorum," dedi kocası. "Onlar adına karar verdiğin zaman seni çok daha fazla sevmeleri inanılmaz bir şey."

"Tabii çünkü onlar daha az çalışmak zorunda kalıyor. Kendi başlarına düşünmelerine gerek kalmıyor," dedi Christy. "Ama şimdi okumayı bırak ve o kitapların bir kısmını kaldır da yemek yiyelim."

Ben mutfak masasında yer açarken, Christy yemekleri çıkardı. Ben ayağa kalkınca Christy onun kendisine yardım edeceğini sandı ama Ben yardım etmek yerine, derin düşüncelere dalıp, mutfakta volta atmaya başladı. Christy sofrayı hazırlamaya devam etti ama o da Dalga'yı düşünüyordu. Dalga'dan, kocasının sınıfından -sanki şimdi okulun geri kalanından daha iyi öğrencilermiş gibi- bahsederken sesinde oluşan tonda, onu rahatsız eden bir yan vardı. Christy masaya otururken, "Bunu ne kadar ileri götürmeyi düşünüyorsun, Ben?" diye sordu.

"Bilmiyorum," diye cevap verdi Ben. "Ancak bekleyip görmek büyüleyici olabilir, diye düşünüyorum."

Christy, kocasının dalgın bir şekilde mutfakta volta atışını izledi. "Neden oturmuyorsun? Omletin soğuyacak."

"Biliyor musun," dedi kocası, masaya gelip otururken, "İşin komik tarafı, ben de kendimi kapturmışım gibi hissediyorum. Bu bulaşıcı bir şey."

Christy başını salladı. Bu zaten belliydi. "Belki de kendi deneyinin kobayı oluyorsun," dedi. Espri olarak söylemesine rağmen, Ben'in bunu bir uyarı olarak algılayacağını umuyordu.

Sekizinci Bölüm

David de, Laurie de Gordon Lisesi'ne yürüme mesafesinde oturuyordu. David'in yolu aslında Laurie'nin evinin önünden geçmiyordu ama onuncu sınıftan beri hep yolunu değiştirmişti. Laurie'yi ilk kez lise ikinci sınıfta fark ettiğinde, her sabah okula giderken onun evinin önünden geçer, tam okula gitmek üzere evder. çıktığı anda oradan geçmeyi umardı. Önceleri onunla sadece haftada bir kez karşılaşmayı başarıyordu. Fakat haftalar geçtikçe ve birbirlerini tanıdıkça, onu daha sık yakalamaya başladı ve sonunda, bahar geldiğinde artık neredeyse her gün birlikte yürüyorlardı. David, uzun süre bunun yalnızca şans ve iyi zamanlama konusu olduğunu sandı. Başından itibaren Laurie'nin, onu penceresinde izlemiş ve beklemiş olabileceği aklına bile gelmedi. Laurie ilk başta onunla haftada bir "karşılaşıyormuş" gibi yapmıştı. Ama sonra daha sık "karşılaşmışlardı."

Ertesi sabah, David okula birlikte yürümek amacıyla, Laurie'yi aldığında, parlak fikirleriyle patlamak üzereydi. "Sana söylüyorum Laurie," dedi, kaldırımda okula doğru yürürlerken. "Futbol takımının ihtiyacı olan tek şey bu."

"Futbol takımının ihtiyacı olan tek şey," dedi Laurie, "İlerleyebilecek bir oyun kurucu, topu düşürmeyen bir geri oyuncusu, mücadele etmekten korkmayan birkaç savunma oyuncusu ve—"

"Yeter ama," dedi David sinirle. "Ben ciddiyim. Takımı dün ikna ettim. Brian'la Eric bana yardım etti. Çocuklar gerçekten tepki verdi. Yani tabii tek antrenmanla iyileşme göstermedik ama bunu hissettim. Takım ruhunu gerçekten hissettim. Koç Schiller bile etkilendi. Yeni bir takım gibi olduğumuzu söyledi."

"Annem bunun beyin yıkamaya benzediğini düşündüğünü söyledi," dedi Laurie.

"Ne?"

"Bay Ross'un bizi yönlendirdiğini söylüyor."

"Annen çıldırmış," dedi David. "Nereden biliyor? Ayrıca, annenin söylediklerini neden kafana takıyorsun? Her konuda endişelendiğini biliyorsun."

"Onunla aynı fikirde olduğumu söylemedim," dedi Laurie.

"Eh, onunla aynı fikirde olmadığını da söylemedin," dedi David.

"Sadece onun söylediklerini aktarıyordum," diye cevap verdi Laurie.

David peşini bırakmıyordu. "Zaten o nereden biliyor? Sınıfta olup işe yaradığını görmediği sürece, Dalga'nın ne olduğunu anlamasına imkân yok. Anne-babalar hep her şeyi bildiklerini sanırlar!"

Laurie aniden ona itiraz etme dürtüsü hissetti ama kendini tuttu. Bu kadar önemsiz bir konuda David'le kavga etmek istemiyordu. Tartıştıkları zamanlardan nefret ediyordu. Ayrıca, her şeye rağmen

Dalga, futbol takımının ihtiyacı olan tek şey olabilirdi. Kesinlikle bir şeye ihtiyaçları vardı. Laurie, konuyu değiştirmeye karar verdi. "Kalkülüs konusunda yardım bulabildin mi?"

David omuzlarını silkti. "Yok ya, bir şeyler bilen çocukların hepsi zaten bizim sınıfta."

"Peki, neden onlardan birine sormuyorsun?"

"Kesinlikle olmaz," dedi David. "Hiçbirinin sorun yaşadığımı bilmesini istemiyorum."

"Neden?" diye sordu Laurie. "Eminim biri sana yardımcı olabilirdi."

"Tabii olurlar," dedi David. "Ama ben onların yardımını istemiyorum."

Laurie içini çekti. Okulda birçok çocuğun notları ve sınıftaki durumları konusunda rekabet içinde oldukları doğruydu. Fakat çok azı bu konuyu David kadar ileri götürüyordu. "Şey," dedi Laurie, "Başkasını bulamazsan, Amy sana muhtemelen yardımcı olabilir."

"Amy mi?"

"Matematikte inanılmaz derecede akıllı," diye açıkladı Laurie. "Bahse girerim, problemini ona verirsen, on dakika içinde çözümünü bulacaktır."

"Ama öğlen ona sordum," dedi David.

"Yalnızca utandı," dedi Laurie. "Galiba Brian'dan hoşlanıyor ve çok akıllı görünerek onu ürkütmek istemiyor."

David güldü. "Bence kaygılanmasına hiç gerek yok Laurie. Brian'ı sadece yüz kilo ağırlığında olsaydı ve Clarkstown üniforması giyseydi ürkütebilirdi."

O gün öğrenciler sınıfa geldiklerinde, sınıfın arka tarafında, üzerinde mavi bir dalga simgesi bulunan büyük bir poster asılıydı. Bay Ross'un her zamankinden farklı giyinmiş olduğunu gördüler. Eskiden sınıfa rahat kıyafetlerle gelirken, bugün mavi takım elbiseyle beyaz gömlek giymişti ve kravat takmıştı. Öğretmenleri sıraların arasındaki koridorlarda bir aşağı bir yukarı gidip küçük sarı kartlar dağıtırken, öğrenciler hızla yerlerine geçtiler.

Brad, Laurie'yi hafifçe dürtükledi. "Karne zamanı gelmedi," diye fısıldadı.

Laurie, aldığı karta baktı. "Bu, Dalga üyelik kartı," diye cevap verdi, yine fısıldayarak.

"Ne?" diye tısladı Brad.

"Pekâlâ," diyen Bay Ross, yüksek sesle ellerini birbirine vurarak birleştirdi. "Konuşmak yok."

Brad, sandalyesinde doğruldu. Ancak Laurie onun şaşırmasını anlayışla karşıladı. Üyelik kartı mı? Bu bir şaka olmalıydı. Bu arada, Bay Ross kartları dağıtmayı bitirmişti ve sınıfın ön tarafında duruyordu.

"Şimdi hepiniz üyelik kartlarınızı aldınız," diye açıkladı Bay Ross. "Kartlarınızı ters çevirirseniz, bazılarında kırmızı X işareti olduğunu göreceksiniz. Eğer kırmızı X'iniz varsa, siz gözlemci olacaksınız ve Dalga üyelerinden kurallara uymayanları doğrudan bana bildireceksiniz."

Sınıftaki çocuklar kartlarını inceliyor, arkasını çevirip, kırmızı bir X'leri olup olmadığını kontrol ediyordu. Robert ve Brian gibi X işareti olanlar gülümsüyordu. Laurie gibi işareti olmayanlar pek memnun değillerdi.

Laurie parmağını kaldırdı.

"Evet, Laurie," dedi Ben.

"Iıh, bunun ne anlamı var?" diye sordu Laurie.

Sınıfta bir sessizlik oldu ve Ben hemen cevap vermedi. Sonra, "Bir şeyi unutmuyor musun?"

"Ha, doğru." Laurie ayağa kalktı ve sırasının yanında durdu. "Bay Ross, bu kartların ne anlamı var?"

Ben, birinin kartlar konusunda ona soru sormasını bekliyordu. Bunun nedenini hemen anlamayabilirlerdi. Bu nedenle şimdilik, "Bu yalnızca bir grubun kendisini nasıl kontrol edebileceğinin örneği," dedi.

Laurie'nin başka sorusu yoktu, bu yüzden Ben tahtaya dönüp, "Disiplin Aracılığıyla Güç, Toplum Aracılığıyla Güç" yazısına bir kelime daha ekledi. Bugünün kelimesi "Eylem"di.

"Artık Disiplini ve Toplumu anladığımıza göre," dedi sınıfa, "Bir sonraki dersimiz Eylem. Sonuçta, eylem olmadan, disiplin ve toplum hiçbir anlam ifade etmez. Disiplin, size eylem hakkı verir. Amacı olan disiplinli bir grup, bu amaca ulaşmak için eyleme geçebilir. Amaçlarına ulaşmak için eyleme geçmek *zorundalar*. Çocuklar, Dalga'ya inanıyor musunuz?"

Bir saniyelik bir duraksama oldu ve sonra bütün sınıf hep birlikte ayağa kalktı ve adeta tek bir ses halinde, "Bay Ross, evet!" diye bağırdı.

Bay Ross, evet, anlamında başını salladı. "O zaman eyleme geçmeniz gerekiyor! İnandığınız konuda harekete geçmekten asla korkmayın. Dalga olarak, iyi yağlanmış bir makine gibi birlikte hareket etmelisiniz. Çok çalışarak ve birbirinize bağlı kalarak,

daha hızlı öğrenecek, daha başarılı olacaksınız. Ama sadece birbirinizi desteklerseniz ve sadece birlikte çalışıp kurallara uyarsanız, Dalga'nın başarılı olmasını sağlayabilirsiniz."

Ben konuşurken, sınıftaki öğrenciler sıralarının yanında hazır olda duruyorlardı. Laurie Saunders de onlarla birlikte ayaktaydı ama bir gün önce hissettiği yüksek enerjiyi ve birliği hissedemiyordu. Aslında bugün sınıfta bir şey vardı, öğrencilerin kararlılıklarında ve Bay Ross'a mutlak itaatlerinde neredeyse ürkütücü olarak tanımlayabileceği bir şey vardı.

Bay Ross, "Oturun," diye emretti ve sınıf anında yerlerine geçti. Öğretmenleri derse devam etti. "Birkaç gün önce, Dalga'ya ilk başladığımızda, bazılarınızın gerçekten doğru cevabı vermek ve diğerlerinden daha iyi üyeler olmak için yarıştığını hissettim. Şu andan itibaren bunun sona ermesini istiyorum. Birbirinizle rekabet etmeyeceksiniz, ortak bir dava uğruna birlikte çalışacaksınız. Kendinizi bir takım, hepinizin üyesi olduğunuz bir takım olarak görmelisiniz. Unutmayın, Dalga'da hepiniz eşitsiniz. Hiçbiriniz diğerlerinizden daha önemli veya daha popüler değil ve gruptan hiç kimse dışlanmayacak. Toplum, grup içinde eşitlik anlamına gelir."

"Şimdi, takım olarak ilk eyleminiz aktif olarak yeni üyeler almak olacak. Dalga'nın üyesi olmak için her yeni öğrencinin kurallarımızı bildiğini göstermesi ve bunlara kesinlikle uyacağına ant içmesi gerekiyor."

Eric dönüp ona bakınca David gülümsedi ve göz kırptı. İşte bunu duymak istiyordu. Başka çocukları Dalga'ya dâhil etmenin hiçbir sakıncası yoktu. Herkesin yararınaydı. Özellikle futbol takımının.

Bay Ross, Dalga hakkındaki konuşmasını tamamlamıştı. Dersin geri kalanında, sınıfa bir gün önce verdiği ödevi gözden geçir-

meyi planlıyordu. Ama aniden, George Sayders adında bir öğrenci elini kaldırdı.

"Evet, George."

George yerinden fırlayarak sırasının yanında hazır ola geçti. "Bay Ross, hayatımda ilk defa kendimi bir şeyin -büyük bir şeyin- parçası gibi hissediyorum," diye açıkladı.

Sınıftaki diğer öğrenciler şaşkınlıkla George'ye baktı. Sınıfın gözlerini üstünde hisseden George, yavaşça yerine oturdu. Ama aynı anda Robert ayağa fırladı.

"Bay Ross," dedi gururla. "George'nin neler hissettiğini biliyorum. Bu, yeniden doğmaya benziyor."

Robert daha yerine oturmadan, Amy ayağa kalktı. "George haklı, Bay Ross. Ben de aynı şeyi düşünüyorum."

David memnun olmuştu. George'nin yaptığı şeyin banal olduğunu biliyordu ama sonra, George kendini gülünç ve yalnız hissetmesin diye Robert'le Amy de aynı şeyi yapmıştı. Dalga'nın iyi tarafı buydu. Birbirlerine destek oluyorlardı. Şimdi David de ayağa kalktı ve "Bay Ross, Dalga'yla gurur duyuyorum." dedi.

Bu ani onaylama çıkışları Ben'i şaşırttı. Bugünkü dersine devam etmekte kararlıydı ama şimdi, bir süre daha sınıfla birlikte hareket etmesi gerektiğini biliyordu. Bilinçaltında, kendisinin onlara liderlik yapmasını ne kadar istediklerini ve onları yoksun bırakamayacağını hissediyordu.

"Selamımız!" diye emretti. Sınıfta öğrenciler ayağa fırlayıp sıralarının yanında hazır ola geçtiler ve Dalga selamını verdiler. Peşinden sloganlar geldi: "Disiplin Aracılığıyla Güç, Toplum Aracılığıyla Güç, Eylem Aracılığıyla Güç."

Bay Ross ders notlarını toplarken öğrenciler, kendiliklerinden, yönlendirilmeden, tekrar ayağa kalktılar ve sloganlarını söylediler. Sonra sınıfa sessizlik çöktü. Bay Ross şaşkınlıkla öğrencilere baktı. Dalga artık yalnızca bir fikir veya bir oyun değildi. Öğrencilerinde canlı bir eylemdi. Onlar artık Dalga'ydı ve Ben, eğer isterlerse, o olmadan, kendi başlarına hareket edebileceklerini anladı. Bu düşünce korkutucu olabilirdi ama Ben liderleri olarak kontrolün kendisinde olduğundan emindi. Deney kesinlikle çok daha ilginç bir hal alıyordu.

O gün öğle tatilinde kafeteryada bulunan Dalga üyeleri, hep birlikte uzun bir masada oturdu. Brian, Brad, Amy, Laurie ve David oradaydı. Robert Billings ilk başta onların yanına oturup oturmamakta kararsız kaldı ancak David onu görünce, artık hepsinin Dalga üyesi olduğunu söyleyerek, masaya oturmasında ısrar etti.

Çocukların çoğu Bay Ross'un sınıfında olanlardan övgüyle bahsediyordu ve Laurie'nin aslında onlarla tartışmak için hiçbir nedeni yoktu. Ancak bütün o selamlama ve slogan atma meselesi nedeniyle, kendini hâlâ tuhaf hissediyordu. Sonunda, sohbette bir duraksama olduğunda, "Bütün bu olanlar karşısında kendini tuhaf hisseden var mı?" diye sordu.

David ona döndü. "Ne demek istiyorsun?"

"Bilmiyorum," dedi Laurie. "Ama biraz acayip gelmiyor mu?"

"Sadece son derece farklı," dedi Amy, Laurie'ye. "Bu yüzden tuhaf geliyor."

"Evet," dedi Brad. "Sanki artık popüler grup diye bir şey kalmamış gibi. Okul hayatının beni en çok rahatsız eden kısmı bütün bu küçük klikler. Her gün bir popülerlik yarışmasıymış gibi hissetmekten yoruldum artık. Dalga'nın en güzel tarafı bu. Ne kadar popüler

olduğunuzu konusunda kaygılanmanıza, etmenize gerek kalmıyor. Hepimiz eşitiz. Hepimiz aynı toplumun parçasıyız."

"Sence herkes bundan memnun mu?" diye sordu Laurie.

"Memnun olmayan birini gördün mü?" diye sordu David.

Laurie, yüzünün kızardığını hissetti. "Şey, ben memnun olup olmadığımdan emin değilim."

Brian birdenbire cebinden bir şey çıkardı ve Laurie'ye uzattı. "Hey, unutma," dedi. Dalga üyelik kartını gösteriyordu ve arkasında kırmızı X işareti vardı.

"Neyi unutmayayım?" diye sordu Lauire.

"Biliyorsun," dedi Brian. "Bay Ross'un kuralları ihlal edenlerin bildirilmesiyle ilgili olarak söylediklerini."

Laurie çok şaşırdı. Brian gerçekten ciddi olamazdı, öyle değil mi? Ancak Brian sırıtmaya başlamıştı ve Laurie rahatladı.

"Ayrıca," dedi David. "Laurie, hiçbir kuralı çiğnemiyor."

"Eğer gerçekten Dalga'ya karşı olsaydı, çiğnemiş olurdu," dedi Robert.

Masanın geri kalanı, Robert'in bir şey söylemiş olmasına şaşırarak sustu. Genellikle o kadar az konuşuyordu ki, bazıları onun sesini duymaya bile alışkın değildi.

"Söylemeye çalıştığım şey şu," dedi Robert, gergin bir ifadeyle, "Dalga'nın ardındaki temel düşünce, içindeki insanların onu desteklemek zorunda olması. Eğer gerçekten bir toplumsak, hepimiz aynı fikirde olmalıyız."

Laurie bir şey söyleyecekti ama kendini tuttu. Robert'e onlarla

aynı masaya oturma ve sohbete katılma cesareti veren şey Dalga'ydı. Eğer şimdi Dalga aleyhine bir şey söyleyecek olsa, aslında Robert'in yine gidip tek başına oturması ve "toplumlarının" parçası olmaması gerektiğini ima etmiş olacaktı.

Brad, Robert'in sırtını sıvazladı. "Hey, bize katıldığına sevindim," dedi.

Robert kızardı ve sonra David'e döndü. "Sırtıma bir şey yapıştırdı mı?" diye sordu. Masadaki herkes güldü.

Dokuzuncu Bölüm

Ben Ross, Dalga'yı nasıl yorumlayacağını bilemiyordu. Basit bir tarih deneyi olarak başlayan şey, sınıfın dışına yayılmaya başlayan bir çılgınlık haline dönüşmüştü. Bunun sonucunda, bazı beklenmedik şeyler olmaya başlamıştı. Bir kere, her günkü tarih dersinin boyutu genişlemeye başlamıştı zira dersi boş olan, çalışma salonunda ve öğle tatilinde olan öğrenciler derse gelip Dalga'ya katılıyordu. Dalga'ya yeni öğrenci alma işi, anlaşılan beklediğinden çok daha başarılı olmuştu. Aslında o kadar başarılı olmuştu ki, Ben bazı öğrencilerin, onun dersine girmek için diğer derslerini astığından kuşkulanmaya başlamıştı.

Yine de sınıfın büyümesine ve öğrencilerin selamı ve sloganı uygulamakta ısrar etmesine rağmen, inanılmaz bir şekilde, sınıf geri kalmıyordu. Aksine, müfredattaş her zamankinden çok daha hızlı ilerliyorlardı. Dalga'nın ilham kaynağı olduğu hızlı soru-cevap tarzını kullanarak, Japonya'nın İkinci Dünya Savaşı'na girişini hızla işlemişlerdi. Ben, öğrencilerin derse hazırlıklarında ve derse katılımında belirgin bir ilerleme olduğunu gözlemlemiş ama aynı zaman-

da, hazırlığın ardında pek fazla düşünme olmadığını da fark etmişti. Öğrencileri, cevapları ezberlemiş gibi rahatlıkla söyleyebiliyordu ancak kendi adlarına analiz yapmıyorlardı, sorgulamıyorlardı. Bir açıdan onlara kusur bulamıyordu çünkü Dalga'nın yöntemini onlara kendisi öğretmişti. Bu yalnızca, deneyde yaşadığı bir başka beklenmedik gelişmeydi.

Ben, öğrencilerin derslerini ihmal ettikleri takdirde Dalga'ya zarar vereceklerini düşündüklerini anlamıştı. Dalga'ya zaman ayırabilmelerinin tek yolu, derslere son derece iyi hazırlanıp, o günkü ders içeriğini normal ders süresinin yarısında işleyebilmeleriydi. Ancak Ben bunun, memnun olması gereken bir durum olup olmadığından emin değildi. Sınıfın ödev durumu gelişme göstermişti ancak uzun, düşünmeye dayalı yanıtlar yerine kısa cevaplar yazıyorlardı. Çoktan seçmeli sınavlarda hepsi başarılı olabilirdi ancak Ben, yorum gerektiren yazılı sınavlarda ne yapacakları konusunda kuşkuluydu.

Deneyindeki ilginç gelişmelere ek olarak, David Collins ve arkadaşları Eric'le Brad'ın Dalga'yı başarıyla okulun futbol takımına aşıladığı konusunda duyumlar da almıştı. Biyoloji öğretmeni olup, aynı zamanda okulun futbol takımına koçluk yapan Norm Schiller yıllardır takımın futbol sezonunda sürekli kaybetmesi konusunda yapılan espriler yüzünden o kadar huysuzlaşmıştı ki, neredeyse aylar boyunca başka hiçbir öğretmenle konuşmuyordu. Ancak o sabah öğretmenler odasında Norm Ben'e, öğrencilerine Dalga'yı uyguladığı için resmen teşekkür etmişti. Mucizeler hiç bitmeyecek miydi?

Ben kendi başınayken, Dalga'nın öğrencilere neden cazip geldiğini bulmaya çalışmıştı. Sorduğu bazı çocuklar, bunun yeni bir moda gibi yalnızca yeni ve değişik bir şey olduğunu söylemişti. Bazıları da Dalga'nın demokrasisini, artık hepsinin eşit olmasını beğendiklerini belirtmişti. Bu cevapları duymak Ross'u memnun etmişti. Öğrencilerinin düşüncelerini ve enerjilerini fazlasıyla meşgul

ettiğine inandığı o dar kafalı popülerlik yarışmasını ve klikleri yıkmaya yardımcı olduğunu düşünmek hoşuna gidiyordu. Hatta birkaç öğrenci, disiplinin artışı fikrinin onlara iyi geldiğini bile söylemişti. Bu, Ben'i şaşırtmıştı. Yıllar içinde disiplin giderek kişisel bir sorumluluk haline gelmişti. Öğrenciler bunu kendileri sağlamayınca, öğretmenler araya girmeyi giderek daha az istemeye başlamıştı. Belki de bu bir hataydı, diye düşündü Ben. Belki deneyinin bir sonucu, genel anlamda okul disiplininin yeniden doğuşu olacaktı. Hatta, *Time* dergisinin eğitim bölümünde bir makalenin hayalini bile kurdu: *Disiplin Sınıflara Geri Dönüyor: Öğretmen Şaşırtıcı Bir Keşifte Bulunuyor.*

Laurie Saunders okulun yayın ofisinde oturmuş, kaleminin arkasını kemiriyordu. *The Gordon Grapevine* gazetesinin çeşitli personeli Laurie'nin etrafındaki masalara oturmuş, ya tırnaklarını yiyor ya da sakız çiğniyordu. Alex Cooper, Sony radyosunu takmıştı ve kulaklıklarından gelen caz müziği eşliğinde tempo tutuyordu. Bir başka muhabirin ayağında paten vardı. Bu, *The Grapevine*'nin haftalık yayın toplantısının bahanesiydi.

"Pekâlâ," dedi Laurie onlara. "Her zamanki sorunumuzla karşı karşıyayız. Gazetenin gelecek hafta çıkması gerekiyor ama yeterince hikâyemiz yok." Laurie patenli kıza baktı. "Jeanie, son moda giysiler hakkında bir yazı hazırlayacaktın. Nerede?"

"Ah, bu sene hiç kimse ilginç bir şey giymiyor," diye cevap verdi Jeanie. "Hep aynı şeyler: Kot, spor ayakkabı ve tişörtler."

"O halde, bu sene yeni bir tarz olmadığı konusunda bir yazı hazırla," diyen Laurie, radyosu eşliğinde ritim tutan muhabire döndü. "Alex?"

Alex oynamaya devam etti. Laurie'yi duyamıyordu.

"Alex!" diye seslendi Laurie, daha yüksek sesle.

Sonunda Alex'in yakınında oturan biri onu dürttü. Alex şaşırarak başını kalırdı. "Hı, efendim?"

Laurie gözlerini devirdi. "Alex, bunun güya yayın toplantısı olması gerekiyor."

"Sahi mi?" diye cevap verdi Alex.

"Peki, bu sayı için hazırladığın plak eleştirisi nerede?"

"Uhh, ah, evet, plak eleştirisi, doğru, uhh, evet," dedi Alex. "Şey, uhh, aslında uzun bir hikâye. Uhh, hazırlayacaktım ama sana Arjantin'e seyahate gideceğimi söylemiştim, hatırladın mı?"

Laurie yine gözlerini devirdi.

"Şey, o seyahat gerçekleşemedi," dedi Alex. "Ve onun yerine Hong Kong'a gitmek zorunda kaldım."

Laurie, Alex'in yardımcısı Carl'a döndü. "Sanırım sen de onunla birlikte Hong Kong'a gitmek zorunda kaldın," dedi alaycı bir ses tonuyla.

Carl başını iki yana salladı. "Hayır," dedi ciddi bir ifadeyle. "Ben planlandığı şekilde Arjantin'e gittim."

"Anlıyorum," dedi Laurie. *The Grapevine*'nin diğer personeline baktı. "Sanırım geri kalanınız da dünyayı dolaşmakla çok meşgul olduğunuz için hiçbir şey yazamadınız."

"Ben sinemaya gittim," dedi Jeanie.

"Eleştiri yazdın mı?" diye sordu Laurie.

"Hayır, fazla iyiydi," diye cevap verdi Jeanie.

"Fazla mı iyi?"

"İyi filmlere eleştiri yazmak hiç eğlenceli değil," dedi Jeanie.

"Evet," dedi dünyayı hoplayarak gezen müzik eleştirmeni Alex. "İyi bir filmin eleştirisini yapmak eğlenceli değil çünkü o film hakkında kötü bir şey söyleyemezsin. Bir şeyi eleştirmek sadece kötü olduğu zaman eğlenceli oluyor. O zaman onu lime lime edebilirsin, he, he, he." Alex, çılgın bilgin rutinine geçerken ellerini ovuşturmaya başladı. Alex okulda en iyi deli dâhi taklidi yapan öğrenciydi. Ayrıca, hortuma yakalanmış rüzgâr sörfçüsü taklidi de şahaneydi.

"Gazete için yazıya ihtiyacımız var," dedi Laurie kararlılıkla. "Hiç kimsenin önerisi yok mu?"

"Yeni bir okul otobüsü almışlar," dedi birisi.

"Olleyyy!"

"Duyduğuma göre Bay Gaboni gelecek yıl ücretli izne ayrılacakmış."

"Belki geri dönmez."

"Onuncu sınıftan bir çocuk, dün yumruğunu pencereden geçirmiş. Kendisini kesmeden, yumrukla pencerede delik açabileceğini kanıtlamak istiyormuş."

"Başarılı olmuş mu?"

"Hayır, on iki dikiş atmışlar."

"Hey, bir dakika," dedi Carl. "Şu Dalga meselesi nasıl oldu? Herkes Dalga'nın ne olduğunu öğrenmek istiyor."

"Laurie, sen Ross'un tarih sınıfında değil misin?" diye sordu bir başka gazete personeli.

"Bu olay şu anda okuldaki en büyük haber," dedi bir üçüncüsü.

Laurie başıyla onayladı. Dalga'nın haber değeri olduğunu biliyordu, hatta büyük bir haber olabilirdi. Hatta birkaç gün önce *The Grapevine*'nin tembel, dağınık personelinin ihtiyacı olan tek şeyin Dalga olabileceği aklına gelmişti. Ancak sonradan bu fikri bir kenara bırakmıştı. Kendisi bile bu hareketi mantıklı bir şekilde açıklayamıyordu. Yalnızca hissetmeye başladığı ürkme duygusunun, Dalga konusunda dikkatli olması gerektiği duygusu yüzünden olduğunu düşünüyordu. Şu ana kadar Bay Ross'un sınıfında biraz işe yaradığını görmüştü ve David futbol takımına yardımcı olduğunu söylemişti. Ama yine de temkinli davranıyordu.

"Eee, ne dersin, Laurie?" diye sordu biri.

"Dalga mı?" dedi Laurie.

"Neden bu haberi birimize vermedin?" diye sordu Alex. "Yoksa iyilerini kendine mi saklıyorsun?"

"Şu anda hiç kimsenin Dalga konusunda yazı yazacak kadar bilgili olduğundan emin değilim," dedi Laurie.

"Ne demek istiyorsun? Sen Dalga üyesisin, öyle değil mi?" diye sordu Alex.

"Şey, evet üyeyim," diye cevap verdi Laurie. "Ama yine de... Hâlâ bilmiyorum, emin değilim."

Birkaç personel kaşlarını çattı. "Şey, yine de *The Grapevine* için en azından var olduğunu bildiren bir haber yapmalıyız," dedi Carl. "Yani birçok çocuk Dalga'nın ne olduğunu merak ediyor."

Laurie başıyla onayladı. "Tamam, haklısınız. Ne olduğunu açıklamaya çalışacağım. Ama bu arada, hepinizden bir şey yapmanızı isteyeceğim. Gazetenin çıkmasına hâlâ birkaç gün olduğuna

göre, çocukların Dalga hakkında ne düşündüğü konusunda her şeyi öğrenmeye çalışın."

Akşam yemeğinde anne ve babasıyla ilk kez Dalga konusunda konuştuğundan beri Laurie, kasıtlı olarak evde bu konunun açılmasından kaçınıyordu. Özellikle Laurie'nin yaptığı her şeyde, ister David'le gece geç saatlere kadar buluşması olsun, ister kalemini kemirmesi veya Dalga olsun, kaygılanacak bir şey bulan annesiyle daha fazla tartışmaya değmeyecek bir konu gibi görünüyordu. Laurie, annesinin de bu konuyu unutmasını umuyordu. Ancak o akşam odasında ders çalışırken annesi kapıyı çaldı. "Bebeğim, içeri gelebilir miyim?"

"Tabii, anne."

Kapı açıldı ve Bayan Saunders, sarı bornozu ve terlikleriyle içeri girdi. Gözlerinin etrafındaki deri yağlı görünüyordu ve Laurie onun kırışık kremi kullandığını biliyordu.

"Gözlerinin kenarındaki kırışıklıklar ne durumda anne?" diye sordu Laurie iyi niyetle şaka yaparak.

Bayan Saunders kızına kuru kuru gülümsedi. "Bir gün," dedi parmağını sallayarak, "Bir gün bunun o kadar komik olmadığını düşüneceksin." Çalışma masasının yanına geldi ve kızının omzunun üzerinden okuduğu kitaba baktı. "Shakespeare mi?"

"Ne bekliyordun?" diye sordu Laurie.

"Şey, Dalga dışında herhangi bir şey," diyen Bayan Saunders, kızının yatağına oturdu.

Laurie dönüp annesine baktı. "Ne demek istiyorsun anne?"

"Sadece bugün süpermarkette Elaine Billings'le karşılaştım ve bana Robert'in yepyeni bir insana dönüştüğünü söylediğini anlatmaya çalışıyorum."

"Robert'in annesi endişeli miydi?" diye sordu Laurie.

"Hayır, o değildi ama ben endişeliyim," dedi Bayan Saunders. "Biliyorsun, yıllardır onunla sorunları vardı. Elaine benimle bu konuyu sık sık konuşurdu. Çok kaygılanıyordu."

Laurie başını salladı.

"Bu yüzden, bu ani değişiklik onu çok mutlu etmiş," dedi Bayan Saunders. "Ancak ben, bir şekilde, bu değişikliğe güvenemiyorum. Bu kadar dramatik bir kişilik değişikliği. Neredeyse bir tarikata veya bir şeye katılmış gibi görünüyor."

"Ne demek istiyorsun?"

"Laurie, bu tür tarikatlara katılan insanları incelediğin zaman, hemen her zaman kendilerinden ve hayatlarından memnun olmayan insanlar olduklarını görüyoruz. Tarikatı bir değişme yolu, yeni baştan başlama fırsatı, fiilen yeniden doğma olanağı olarak görürler. Robert'teki değişikliği başka nasıl açıklayabilirsin?"

"Peki ama, bunun nesi yanlış anne?"

"Sorun, bunun gerçek olmaması Laurie. Robert sadece Dalga'nın sınırları içinde kaldığı sürece güvende. Peki, ayrıldığı zaman ne olacak sanıyorsun? Dış dünya Dalga'yı bilmiyor ve umursamıyor. Eğer Robert Dalga'dan önce okulda faaliyette bulunamıyorsa, okulun dışında, Dalga'nın olmadığı yerlerde de faaliyette bulunamayacak."

Laurie anlamıştı. "Eh, benim için endişelenmen gerekmiyor anne. Ben de Dalga için birkaç gün önce olduğu kadar çıldırmıyorum."

Bayan Saunders başıyla onayladı. "Hayır, bu konuyu bir süre düşününce kapılmayacağını biliyordum."

"O halde sorun ne?" dedi Laurie.

"Sorun, okulda diğer herkesin hâlâ Dalga'yı bu kadar ciddiye alması," dedi annesi.

"Ah, anne, asıl sen bu konuyu fazla ciddiye alıyorsun. Ne düşündüğümü öğrenmek istiyor musun? Bunun yalnızca bir çılgınlık olduğunu düşünüyorum. Punk rock veya benzeri bir şey gibi. İki ay sonra hiç kimse Dalga'nın ne olduğunu hatırlamayacak."

"Bayan Billings, bana Cuma öğleden sonra bir Dalga mitingi düzenleneceğini söyledi," dedi Bayan Saunders.

"O aslında Cumartesi günkü futbol maçı için hazırlık toplantısı," diye açıkladı Laurie. "Aradaki tek fark, buna hazırlık toplantısı yerine Dalga mitingi demeleri."

"Ve bu toplantıda resmen iki yüz yeni üyeye Dalga'nın esasları anlatılacak ve beyinleri yıkanacak, öyle değil mi?" diye sordu Bayan Saunders kuşkuyla.

Laurie içini çekti. "Anne, beni dinle. Bu konuda gerçekten paranoyak hale geliyorsun. Hiç kimse, hiç kimsenin beynini yıkamayacak. Mitingde Dalga'nın yeni üyelerine hoş geldin diyecekler. O insanlar zaten hazırlık toplantısına gelirdi. Gerçekten anne, Dalga yalnızca bir oyun. Küçük çocuklar askercilik oynuyormuş gibi. Keşke Bay Ross'la tanışabilsen çünkü o zaman kaygılanacak bir şey olmadığını anlardın. O kadar iyi bir öğretmen ki... Asla tarikat gibi şeylere girmez."

"Ve bütün bunlar seni rahatsız etmiyor, öyle mi?" diye sordu Bayan Saunders.

"Anne, beni rahatsız eden tek şey, sınıfımda bu kadar çocuğun, bu kadar basit bir şeye kendilerini bu kadar kaptırabilmeleri. Yani David'in kapılmasını anlayabiliyorum. Futbol takımını kazanan bir takım haline dönüştüreceğine inanıyor. Ama Amy'yi anlayamıyorum. Yani, şey, Amy'yi tanıyorsun. Ne kadar akıllı ama yine de onun bu işi çok ciddiye aldığını görüyorum."

"Yani sen de kaygılanıyorsun," dedi annesi.

Laurie, hayır anlamında başını iki yana salladı. "Hayır, anne. Beni rahatsız eden tek şey bu ve pek önemli sayılmaz. Sana söz veriyorum anne, bu yalnızca bir pire ve sen bunu deve yapıyorsun. Gerçekten, güven bana."

Bayan Saunders yavaş yavaş ayağa kalktı. "Pekâlâ, Laurie. En azından senin buna bulaşmadığını biliyorum. Galiba bu şükretmek için yeterli. Ama lütfen bebeğim, dikkatli ol." Bayan Saunders eğildi, kızını alnından öptü ve odadan çıktı.

Laurie, birkaç dakika kıpırdamadan masasında oturdu ama ödevine devam etmedi. Onun yerine tükenmez kaleminin arkasını çiğnedi ve annesinin endişelerini uzun uzun düşündü. Annesi gerçekten durumu abartıyordu, öyle değil mi? Dalga gerçekten de geçici bir çılgınlıktı, değil mi?

Onuncu Bölüm

Ben Ross, öğretmenler odasında kahve içerken birisi gelip, Müdür Owen'in onu ofisinde görmek istediğini söyledi. Ross, hafif bir tedirginlik hissetti. Bir sorun mu çıkmıştı? Owen onu görmek istiyorsa, bu Dalga'yla bağlantılı olmalıydı.

Ross koridora çıktı ve müdürün odasına doğru yürümeye başladı. Yolda bir düzineyi aşkın öğrenci durup Ross'a Dalga selamı verdi. Ross da onların selamına karşılık verip, Owen'in ne diyeceğini merak ederek aceleyle yoluna devam etti. Ross bir yandan, eğer Owen şikâyetler olduğunu ve deneyi sona erdirmesi gerektiğini söylerse biraz rahatlayacağını biliyordu. Açıkçası Dalga'nın bu kadar yayılmasını hiç beklemiyordu. Başka sınıflardaki çocukların, hatta daha küçük sınıflardaki çocukların Dalga'ya girdiği haberleri onu hâlâ şaşırtıyordu. Böyle bir şey olmasını kesinlikle istememişti.

Ancak düşünmesi gereken bir şey daha vardı. Sınıftaki sözde başarısızlar -örneğin, Robert Billings. Robert hayatında ilk defa eşit oluyordu, bir grubun üyesi, parçası oluyordu. Artık hiç kimse onunla alay etmiyordu, hiç kimse ona zor anlar yaşatmıyordu. Ayrıca

Robert'te inanılmaz bir değişim gözlemliyordu. Sadece görünümü iyileşmekle kalmamış, katkıda bulunmaya başlamıştı. Hayatında ilk defa, sınıfın aktif üyelerinden biriydi. Üstelik bu durum tarih dersiyle de sınırlı değildi. Christy müzik dersinde de bunu fark ettiğini söylüyordu. Robert yepyeni bir insan olmuştu. Dalga'yı sona erdirmek, Robert'in sınıfın zavallısı rolüne geri dönmesi ve yakaladığı tek fırsatı elinden almak anlamına gelebilirdi.

Ayrıca deneyi şimdi bitirmek, katılan diğer öğrencileri de kandırmak olmaz mıydı, diye merak etti Ben. Bu deneyin sonunda onları nereye götüreceğini görme şansını yakalayamadan ortada kalacaklardı. Ve Ben de onlara oraya ulaşmalarında liderlik etme fırsatını kaybedecekti.

Ben aniden durdu. Hey, bir dakika. Ne zamandan beri onları bir yerlere yönlendiriyordu? Bu bir sınıf deneyiydi, hatırlıyor musunuz? Öğrencilerinin, Nazi Almanyası'nda hayatın nasıl olabileceğini anlamaları için bir fırsat. Ross kendi kendine gülümsedi. Kendimizi kaptırmayalım, diye düşündü ve koridorda ilerlemeye devam etti.

Müdür Owen'in kapısı açıktı ve Ben'in bekleme odasına girdiğini görünce, eliyle işaret ederek içeri çağırdı.

Ben'in kafası biraz karışmıştı. Ofise gelirken, bir şekilde Müdür Owen'in onu azarlayacağından emindi ama yaşlı adamın keyfi yerinde gibiydi.

Müdür Owen, 1.93'ün üzerinde, çok uzun boylu bir adamdı. İki kulağının üstündeki birkaç tutam saç dışında tamamen keldi. Dikkati çeken diğer tek özelliği dudaklarından hiç düşmeyen piposuydu. Tok bir sesi vardı ve kızgın olduğu zaman en katı ateistin bile aniden dindar olmasına neden olabilirdi. Ancak bugün, Ben'in korkmasına gerek yokmuş gibi görünüyordu.

Müdür Owen, masasına oturdu. Büyük siyah ayakkabılarını bir köşeye yasladı ve gözlerini hafifçe kısarak Ben'e baktı. "Hey, Ben, bu çok şık bir takım elbise," dedi. Owen'i Gordon Lisesi'nde en az üç parçalı takımdan başka bir kıyafetle gören olmamıştı -cumartesi günleri oynanan futbol maçlarında bile.

"Teşekkür ederim, efendim," diye cevap verdi Ben, gergin bir ifadeyle.

Müdür Owen gülümsedi. "Seni daha önce takım elbiseyle gördüğümü hatırlamıyorum."

"Ihh, evet, bu benim için bir yenilik," diye cevap verdi Ben.

Müdür Owen'in kaşlarından biri havaya kalktı. "Bunun şu Dalga meselesiyle ilgisi yok, öyle değil mi?"

Ben boğazını temizlemek zorunda kaldı. "Şey, aslında var."

Müdür Owen öne eğildi. "Ben, şimdi bana bu Dalga işinin ne olduğunu anlat," dedi. "Okulu epeyce heyecanlandırdın."

"Şey, umarım güzel bir heyecandır," diye cevap verdi Ben Ross.

Müdür Owen çenesini ovuşturdu. "Duyduğum kadarıyla öyle. Sen farklı bir şey mi duydun?"

Ben, ona güvence vermesi gerektiğini biliyordu. Aceleyle başını iki yana salladı. "Hayır, efendim, hiçbir şey duymadım."

Müdür başını salladı. "Seni dinliyorum Ben."

Ben, derin bir nefes aldı ve anlatmaya başladı. "Her şey birkaç gün önce, son sınıf öğrencilerinin tarih dersinde başladı. Naziler hakkında bir film izliyorduk ve..."

Ben Dalga'yı anlatmayı bitirince, Müdür Owen'in deminki kadar mutlu görünmediğini ancak Ben'in korktuğu kadar da hoşnutsuz olmadığını fark etti. Müdür piposunu dudaklarının arasından aldı ve hafifçe kül tablasına vurarak temizledi. "Bunun olağandışı olduğunu söylemek zorundayım Ben. Öğrencilerin geri kalmadığından emin misin?"

"Aksine, ilerideler," diye cevap verdi Ben.

Müdür, "Ama şimdi senin sınıfında olmayan çocuklar da buna dâhil oldu," yorumunu yaptı.

"Ama hiç şikâyet gelmedi," dedi Ben. "Aslında Christy de Dalga sayesinde sınıfında ilerleme olduğunu fark ettiğini söylüyor." Ben, bunun biraz abartılı bir ifade olduğunu biliyordu. Ancak gerekli olduğunu da biliyordu çünkü Owen Dalga'ya aşırı tepki veriyordu.

"Yine de Ben. Bu sloganlar ve selamlama beni rahatsız ediyor," dedi müdür.

"Etmesin," diye cevap verdi Ben. "Onlar da oyunun bir parçası. Ayrıca Norm Schiller—"

"Evet, evet, biliyorum," dedi Owen, Ben'in sözünü keserek. "Dün buraya gelip, Dalga'ya övgüler yağdırdı. Futbol takımını alt üst ettiğini söyledi. Nasıl konuştuğunu duysan, gelecekteki altı Heisman Kupası'nı kazanacak takımı kurduğunu sanırdın. Açıkçası, cumartesi günü Clarkstown'u yendiklerini görmeyi çok isterim." Müdür bir an durdu ve devam etti, "Ama beni kaygılandıran şey bu değil Ben. Ben öğrenciler için kaygılanıyorum. Şu Dalga işi bana göre fazla yoruma açık. Hiçbir kuralı çiğnemediğini biliyorum ama sınırlar var."

"Bunun kesinlikle farkındayım," diye ısrar etti Ben. "Şunu anlamalısınız, bu deney, ben ne kadar izin verirsem o kadar ilerleyebi-

lir. Dalga'nın temelinde grubun liderini izlemesi düşüncesi yatıyor. Ve ben buna dâhil olduğum sürece, sizi temin ederim, kontrolden çıkması mümkün değil."

Müdür Owen, piposunu taze tütünle doldurdu ve yaktı. Ben'in söylediklerini düşünürken, bir süre küçük duman bulutunun ardında kayboldu. Sonunda, "Pekâlâ," dedi. "Bu konuda açık konuşmam gerekirse, bu olay burada yaşadığımız her şeyden o kadar farklı ki, ne düşüneceğimi bilemiyorum. Ben diyorum ki, buna göz kulak olalım Ben. Kulaklarını da açık tut. Unutma Ben, -eğer deney olarak adlandırmak istiyorsan- bu deney genç, çabuk etkilenebilen çocuklarla yapılıyor. Bazen genç olduklarını ve bir gün sahip olacaklarına inandığımız, ıhh, yargılama güçlerinin henüz gelişmemiş olduklarını unutuyoruz. Bazen, göz kulak olunmadığı takdirde, bir konuda çok ileri gidebilirler. Anladın mı?"

"Kesinlikle."

"Bana aniden, çocuklarına bir şeyler telkin ettiğimizi iddia ederek bağıran anne-babaların, buraya akın etmeyeceğine dair söz veriyor musun?"

"Söz veriyorum," dedi Ben.

Müdür Owen, hafifçe başını salladı. "Bu olaya bayıldığımı söyleyemeyeceğim ama bugüne kadar senden kuşkulanmamı gerektirecek hiçbir şey yapmadın."

"Bundan sonra da yapmayacağım," dedi Ben.

On Birinci Bölüm

Ertesi gün Laurie Saunders yayın ofisine gittiğinde, yerde düz beyaz bir zarf buldu. Birisi ya o sabah erken saatlerde veya dün öğleden sonra geç saatlerde kapının altından atmış olmalıydı. Laurie zarfı yerden aldı ve arkasından kapıyı kapattı. Zarfın içinde el yazısıyla yazılmış bir haber metni ile buna iliştirilmiş bir not vardı. Laurie notu okudu:

The Grapevine'nin Sevgili Editörleri,

Bu, *The Grapevine* için yazdığım yazı. Boşuna adımı aramayın çünkü bulamayacaksınız. Arkadaşlarımın veya diğer çocukların bunu benim yazdığımı bilmelerini istemiyorum.

Kaşlarını çatan Laurie yazıya döndü. Kimliği bilinmeyen yazar sayfanın tepesine bir başlık atmıştı:

Dalga'ya -ya da başka bir şeye- Hoş Geldiniz

Ben burada, Gordon Lisesi'nde üçüncü sınıf öğrencisiyim. Üç dört gün önce ben ve arkadaşlarım, bütün son sınıfların katıldığı şu Dalga olayını duyduk. İlgimizi çekti. Üçüncü sınıf öğrencilerinin nasıl hep son sınıflar gibi olmak istediğini bilirsiniz.

Ne olduğunu görmek için birkaçımız Bay Ross'un sınıfına gittik. Arkadaşlarımdan bazıları, duyduklarımızdan memnun kaldı ama bazılarımız emin olamadı. Bana saçma bir oyun gibi geldi.

Ders bittiği zaman sınıftan çıkmaya yeltenirken, bir son sınıf öğrencisi bizi koridorda durdurdu. Ben onu tanımıyordum ama bize Bay Ross'un sınıfında olduğunu söyledi ve Dalga'ya katılmak isteyip istemediğimizi sordu. İki arkadaşım evet dedi, iki tanesi bilmediklerini belirtti ve ben ilgilenmediğimi söyledim.

Bu son sınıf öğrencisi, bize Dalga'nın ne kadar harika bir şey olduğunu anlatmaya başladı. Ne kadar çok öğrenci katılırsa o kadar iyi olacağını söyledi. Neredeyse bütün son sınıf öğrencilerinin ve üçüncü sınıfların da çoğunun katıldığını söyledi.

İlk başta bilmediklerini söyleyen iki arkadaşım, kısa sürede fikir değiştirdiler ve katılmak istediklerini belirttiler. Bunun üzerine son sınıf öğrencisi bana döndü. "Arkadaşlarının yanında yer almayacak mısın?" diye sordu.

Ben katılmasam bile onların hâlâ benim arkadaşım olacaklarını söyledim. Bana sürekli olarak neden katılmak istemediğimi sordu. Ona sadece içimden gelmediğini söyledim.

Bunun üzerine son sınıf öğrencisi sinirlendi. Bir süre sonra Dalga'daki insanların, olmayanlarla arkadaş olmak istemeye-

ceğini söyledi. Hatta eğer katılmazsam, bütün arkadaşlarımı kaybedeceğimi söyledi. Galiba beni korkutmaya çalışıyordu.

Fakat geri tepti. Arkadaşlarımdan biri, istemeyen birinin neden katılmak zorunda olduğunu anlamadığını söyledi. Diğer arkadaşım da aynı fikirde olduğunu belirtti ve oradan ayrıldık.

Bugün üç tane arkadaşımın, son sınıftan başka öğrenciler onlarla konuştuktan sonra Dalga'ya katıldığını öğrendim. Bay Ross'un dersindeki o son sınıf öğrencisini gördüm ve bana, katılıp katılmadığımı sordu. Katılmaya niyetli olmadığımı söyledim. Kısa süre içinde katılmazsam, çok geç olacağını söyledi.

Bütün bilmek istediğim şu: Ne için çok geç?

Laurie, kâğıdı tekrar katladı ve zarfın içine geri koydu. Dalga hakkındaki görüşleri netleşmeye başlamıştı.

♠

Ben Ross Müdür Owen'in odasından çıkınca, çok sayıda öğrencinin koridora büyük bir Dalga afişi astığını gördü. Ross, kendi kendine hazırlık toplantısının, Dalga mitinginin bugün olduğunu hatırlattı. Artık koridorda çok daha fazla öğrenci vardı ve adeta hiç durmadan Dalga selamı veriyordu. Eğer bu şekilde devam ederse, bir süre sonra kolum ağrıyacak, diye düşündü.

Koridorun ilerisinde, Brad'le Eric bir masanın başında durmuş, teksir makinesiyle çoğaltılmış broşürler dağıtıyor ve "Disiplin Aracılığıyla Güç, Toplum Aracılığıyla Güç, Eylem Aracılığıyla Güç" diye bağırıyordu.

"Dalga hakkında her şeyi öğrenin," diyordu Brad, yanından geçen öğrencilere. "Bir broşür alın."

"Ayrıca öğleden sonra yapılacak Dalga mitingini unutmayın," diye hatırlattı Eric. "Birlikte çalışın ve hedeflerinize ulaşın."

Ben, bezgin bir şekilde gülümsedi. Bu çocukların zincirinden boşanmış enerjileri onu yoruyordu. Artık okulun her tarafında Dalga posterleri asılıydı. Her bir Dalga üyesi bir faaliyet içindeydi -yeni üyeler alıyorlar, bilgi yayıyorlar, spor salonunu öğleden sonraki mitinge hazırlıyorlardı. Ben bunaldığını hissetti.

Koridorun biraz daha aşağısında tuhaf bir duyguya kapıldı ve durdu. Sanki peşinde biri vardı. Birkaç metre arkasında Robert duruyordu ve gülümsüyordu. Ben de ona gülümsedi ve yürümeye devam etti ancak birkaç saniye sonra yine durdu. Robert hâlâ arkasındaydı.

"Robert, ne yapıyorsun?" diye sordu Bay Ross.

"Bay Ross, ben sizin korumanızım," diye açıkladı Robert.

"Neyimsin?"

Robert hafifçe tereddüt etti. "Sizin korumanız olmak istiyorum," dedi. "Demek istediğim şey şu, siz lidersiniz, Bay Ross; size bir şey olmasına izin veremem."

"Bana ne olabilir ki?" diye sordu Ben, bu düşünce karşısında şaşkına dönerek.

Ancak Robert bu soruyu duymazdan geldi. "Sizin bir korumaya ihtiyacınız olduğunu biliyorum," diye ısrar etti. "Ben bunu yapabilirim, Bay Ross. Hayatımda ilk defa kendimi... Neyse, artık hiç kimse benimle ilgili espriler yapmıyor. Kendimi özel bir şeyin parçası gibi hissediyorum."

Ben başını salladı.

"Peki, yapamaz mıyım?" diye sordu Robert. "Bir korumaya ihtiyacınız olduğunu biliyorum. Ben yapabilirim, Bay Ross."

Ben, Robert'ın yüzüne baktı. Bir zamanlar içine kapanık ve özgüvensiz bir çocuğun olduğu yerde, şimdi lideri için kaygılanan ciddi bir Dalga üyesi duruyordu. Ama koruma? Ben bir an duraksadı. Bu biraz ileri gitmek olmuyor muydu? Öğrencilerinin bilinçaltlarında, ona zorla biçmeye çalıştıkları konumun önemini giderek daha fazla fark ediyordu -onu Dalga'nın kesin lideri olarak görüyorlardı. Son birkaç gündür, kaç kere Dalga üyelerinin onun verdiği "emirleri" tartıştığını duymuştu; koridorlara poster asma emri, Dalga akımını alt sınıflara yayma emri, hatta hazırlık toplantısını Dalga mitingine dönüştürme emri.

Ancak işin en çılgın tarafı şuydu: Bu emirleri hiçbir zaman vermemişti. Bir şekilde öğrencilerin hayal güçlerinde oluşmuşlar ve oluştuktan sonra, otomatik olarak o emirleri Ben'in verdiğini varsaymışlardı. Sanki Dalga, kendi başına bir hayat sürmeye başlamıştı ve şimdi Ben'le öğrencileri fiilen bu hayatı yaşıyordu. Ben Ross, Robert Billings'e baktı. Aklının bir köşesinde, Robert'in koruması olmasını kabul ederken, korumaya ihtiyacı olan bir insan olduğunu da kabul ettiğini biliyordu. Ama deney bunu da gerektirmiyor muydu? "Pekâlâ, Robert," dedi. "Korumam olabilirsin."

Robert'in yüzünde geniş bir gülümseme belirdi. Ben ona göz kırptı ve koridorda yürümeye devam etti. Belki de korumaya sahip olması yararlı olabilirdi. Dalga'nın lideri imajını sürdürmesi, deney açısından son derece önemliydi. Bir koruması olması bu imajı daha da pekiştirebilirdi.

On İkinci Bölüm

Dalga mitingi spor salonunda yapılacaktı ama Laurie Saunders dolabının yanında duruyordu çünkü mitinge gitmek isteyip istemediğinden emin değildi. Dalga konusunda onu tam olarak neyin rahatsız ettiğini hâlâ kelimelere dökemiyordu ancak bu huzursuzluğun, içinde daha da büyüdüğünü hissedebiliyordu. Yanlış olan bir şey vardı. O sabah gelen imzasız mektup bir belirtiydi. Mesele yalnızca bir son sınıf öğrencisinin, bir üçüncü sınıf öğrencisini tehdit ederek Dalga'ya katılmasını sağlamaya çalışması değildi. Başka şeyler de vardı -üçüncü sınıf öğrencisinin yazıya adını yazmaması, korktuğu için yazamaması da önemliydi. Bu Laurie'nin günlerdir inkâr etmeye çalıştığı ama içinden atamadığı bir şeydi. Dalga korkutucu bir şeydi. Ha, eğer sorgulamayan bir üyeyseniz harikaydı. Ama değilseniz...

Bahçeden gelen ani coşkulu bağrışma sesleri, Laurie'nin düşüncelerini böldü. Hemen pencereye gitti ve iki çocuğun kavga ettiğini, bu arada öğrencilerden oluşan bir kalabalığın onları izleyerek bağırdığını gördü. Laurie nefesini tuttu. Kavga edenlerden biri Brian

Ammon'du! İki çocuk birbirine yumruklar savurup, sonra acemice güreşirken, Laurie onları izledi. Neler oluyordu?

O anda bir öğretmen dışarı fırladı ve kavga eden iki çocuğu ayırdı. İkisini de sıkıca kollarından tutarak içeriye, hiç kuşkusuz Müdür Owen'in odasına doğru çekiştirmeye başladı. Brian giderken, "Disiplin Aracılığıyla Güç, Toplum Aracılığıyla Güç, Eylem Aracılığıyla Güç" diye bağırıyordu.

Diğer çocuk karşılık verdi, "Amaan, al da başına çal!"

"Gördün mü?

Aniden bu kadar yakınından gelen ses Laurie'yi korkuttu ve sıçrayarak dönünce, David'in yanına geldiğini gördü.

"Umarım Müdür Owen bu olaydan sonra Brian'ın mitinge katılmasına izin verir," dedi David.

"Dalga konusunda mı kavga ediyorlardı?" diye sordu Laurie.

David omuzlarını silkti. "Ötesi de var. Brian'ın kavga ettiği çocuk, Deutsch adında bir üçüncü sınıf öğrencisi ve bütün yıl Brian'ın pozisyonunu ele geçirmeye çalıştı. Bu epeydir birikiyordu. Umarım hak ettiğini almıştır."

"Ama Brian Dalga sloganı atıyordu," dedi Laurie.

"Evet, tabii. Brian kendini çok kaptırdı. Hepimiz kaptırdık."

"Kavga ettiği çocuk bile mi?"

David başını salladı. "Hayır. Deutsch iğrenç biri Laurie. Dalga'ya girmiş olsaydı, Brian'ın pozisyonunu çalmaya çalışmazdı. O adam gerçekten takıma zarar veriyor. Keşke Schiller onu takımdan atsa."

"Dalga'ya katılmadığı için mi?" diye sordu Laurie.

"Evet," diye cevap verdi David. "Takım için en iyisini isteseydi, Brian'a bu kadar zorluk çıkaracağına, Dalga'ya katılırdı. O tek kişilik bir takım Laurie. Yalnızca kendi egosunu tatmin etmeye çalışıyor ve hiç kimseye yardım etmiyor." David, koridora başını uzatıp saate baktı. "Haydi, gel, o mitinge gitmemiz gerekiyor. Başlamak üzere."

Laurie aniden bir karar verdi. "Ben gitmiyorum," dedi.

"Ne?" David şaşırmış görünüyordu. "Neden?"

"Çünkü gitmek istemiyorum."

"Laurie, bu son derece önemli bir miting," dedi David. "Dalga'nın bütün yeni üyeleri orada olacak."

"David, bence sen ve diğer herkes bu Dalga meselesini biraz fazla ciddiye alıyorsunuz."

David başını iki yana salladı. "Hayır, almıyorum. Bence sen bunu yeterince ciddiye almıyorsun. Bak Laurie, sen hep bir lider oldun. Diğer çocuklar hep seni örnek aldılar. O mitingde bulunmak zorundasın."

"İşte ben de aynen o nedenle gitmiyorum," diye açıklamaya çalıştı Laurie. "Dalga konusunda kendi başlarına karar versinler. Onlar birer birey. Benim yardımıma ihtiyaçları yok."

"Seni anlamıyorum," dedi David.

"David, insanların bu kadar çıldırmış olduğuna inanamıyorum. Dalga her şeyi ele geçiriyor."

"Tabii," dedi David. "Çünkü Dalga mantıklı geliyor Laurie. İşe yarıyor. Herkes aynı takımda. İlk defa herkes eşit."

"Ah, harika," dedi Laurie, alaycı bir ifadeyle. "Şimdi hepimiz maçta sayı mı yapıyoruz?"

David geriye doğru bir adım attı ve kız arkadaşını inceledi. Böyle bir şeyi hiç beklemiyordu. Hem de Laurie'den.

David'in duraksamasını hatalı bir şekilde kuşku belirtisi olarak değerlendiren Laurie, "Görmüyor musun?" dedi. "Sen çok idealistsin. Eşit insanlarla ve harika futbol takımlarıyla dolu bir tür Dalga toplumu yaratmaya o kadar heveslisin ki, bazı şeyleri göremiyorsun. Bunun gerçekleşmesi mümkün değil David. Katılmak istemeyen insanlar her zaman olacak. Onların katılmama hakları olduğunu unutmamak gerek."

David gözlerini kısarak kız arkadaşına baktı. "Biliyor musun," dedi, "Bu olaya sırf artık özel biri olmadığın için karşı çıkıyorsun. Çünkü artık sınıftaki en iyi ve en popüler öğrenci olmadığın için."

"Bu doğru değil ve bunu biliyorsun!" dedi Laurie, nefesi kesilerek.

"Bence doğru!" diye ısrar etti David. "Şimdi artık senin hep doğru cevapları vermeni dinlerken neler hissettiğimizi anlıyorsundur. Hep en iyi olmak. Artık en iyi olmadığını bilmek nasıl bir duygu?"

"David, aptallık ediyorsun!" diye bağırdı Laurie ona.

David başını salladı. "Pekâlâ, eğer ben bu kadar aptalsam, neden gidip kendine akıllı bir erkek arkadaş bulmuyorsun?" Arkasını dönüp, spor salonuna doğru yürümeye başladı.

Laurie durup onun arkasından baktı. Bu delilik, diye düşündü. Her şey kontrolden çıkıyor.

Laurie'nin duyabildiği kadarıyla, Dalga mitingi son derece ba-

şarılı olmuştu. Laurie o dersi, koridorun sonunda bulunan yayın ofisinde geçiriyordu. Çocukların, mitinge neden katılmadığını merak eden sorgulayıcı bakışlarından kaçınabileceğini düşündüğü tek yer orasıydı. Lauire saklandığını itiraf etmek istemiyordu ama bu doğruydu. Olay bu kadar çılgınlaşmıştı. Eğer parçası değilseniz, saklanmanız gerekiyordu.

Laurie bir kalem çıkardı ve sinirli bir şekilde arkasını kemirmeye başladı. Bir şeyler yapması gerekiyordu. *The Grapevine*'nin bir şeyler yapması gerekiyordu.

Birkaç dakika sonra kapının kulpunun çevrilmesiyle, daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Laurie nefesini tuttu. Birisi onu almaya mı gelmişti?

Kapı açıldı ve Alex kulaklıklarından gelen müziğin ritmiyle salınarak içeri girdi.

Laurie, koltuğuna geri yaslanıp derin bir nefes verdi.

Alex Laurie'yi görünce gülümsedi ve kulaklıklarını çekip çıkardı. "Hey, sen neden askerlerle birlikte değilsin?"

Laurie başını iki yana salladı. "Alex, *o kadar* da kötü değil."

Ama Alex yalnızca sırıttı. "Öyle mi? Yakında bu okulun adını Gordon Kalesi Lisesi olarak değiştirmek zorunda kalacaklar."

"Hiç komik değil, Alex," dedi Laurie.

Alex omuzlarını büzüp, yüzünü buruşturdu. "Laurie, her şeyle alay edilebileceğini öğrenmen gerekiyor."

"Şey, eğer onların asker olduğunu düşünüyorsan, sen de askere alınmaktan korkmuyor musun?" diye sordu Laurie.

Alex sırıttı. "Kim, ben mi?" Sonra havaya doğru birkaç vahşi

karate hareketi yaptı. "Birileri bana sataşırsa, ben de onları kung fu ile kuşbaşı et haline getiririm."

Yayın ofisinin kapısı bir kez daha açıldı ve bu kez içeri Carl girdi. Laurie ile Alex'i ofiste gören Carl gülümsedi. "Anlaşılan yanlışlıkla Anne Frank'ın tavan arasına geldim," dedi.

"Aşırı bireyselcilerin sonuncusu," dedi Alex.

Carl başını salladı. "Ben inanıyorum. Şimdi mitingden geliyorum."

"Çıkmana izin verdiler mi?" diye sordu Alex.

"Tuvalete gitmem gerekiyordu," diye cevap verdi Carl.

"Hey, dostum," dedi Alex. "Yanlış yere geldin."

Carl sırıttı. "Burası tuvaletten sonra geldiğim yer. Miting dışında her yer olabilir."

"Kulübe hoş geldin," dedi Laurie.

"Belki de kendimize bir isim bulmalıyız," dedi Alex. "Eğer onlar Dalga'ysa, biz de Dalgacık olabiliriz.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu Carl.

"Kendimize Dalgacık adını verme konusunda mı?" dedi Laurie.

"Hayır, Dalga konusunda."

"Artık *The Grapevine*'yi çıkarmamızın zamanı geldi diye düşünüyorum," dedi Laurie.

"Araya girdiğim için özür dilerim," dedi Alex, "Ama bence, personelin geri kalanı Görkemli Dalga'ya kapılmadan bir an önce çıkarmamız gerekiyor."

"Diğer personele haber uçurun," dedi Laurie. "Pazar günü saat ikide benim evimde acil bir toplantı yapacağız. Ve sadece Dalga üyesi olmayanların gelmesini sağlamaya çalışın."

♠

O gece Laurie, yalnız başına odasında kaldı. Bütün öğleden sonra kafası Dalga'yla o kadar meşgul olmuştu ki, David konusunda hiçbir şey hissetmeye fırsat bulamamıştı. Ayrıca, daha önce de kavga etmişlerdi. Ancak hafta başında David onu bu gece dışarı çıkarmaya söz vermişti ama saat on buçuk olmuştu. Belli ki gelmeyecekti ama Laurie buna inanamıyordu. İkinci sınıftan beri beraberlerdi ve Dalga gibi önemsiz bir konu aniden ayrılmalarına neden olmuştu -belli ki Dalga artık önemsiz bir konu değildi.

Bayan Saunders, gece boyunca birkaç kez kızının odasına çıkıp, bu konuda konuşmak isteyip istemediğini sormuştu ama Laurie konuşmak istemediğini söylemişti. Annesi son derece evhamlıydı ve sorun, şu anda ortada gerçekten kaygılanılacak bir konu olmasıydı. Laurie masasına oturmuş *The Grapevine*'ye Dalga hakkında bir şeyler yazmaya çalışıyordu. Ancak şu ana kadar, bir iki damla gözyaşının düştüğü birkaç kabarıklık dışında, önündeki kâğıt bomboştu.

Kapı vuruldu ve Laurie aceleyle avuçlarıyla gözlerini sildi. Yararı yoktu, annesi içeri girerse ağladığını anlayacaktı. Laurie, "Anne, konuşmak istemiyorum," dedi.

Ne var ki, kapı açılmaya başlamıştı bile. "Annen değil, bebeğim."

"Baba?" Laurie, babasını görünce şaşırmıştı. Kendisini ona yakın hissetmediğinden değildi ama annesinin aksine, babası genellikle Laurie'nin sorunlarıyla ilgilenmezdi. Tabii, bir şekilde golfle ilgisi yoksa.

"İçeri gelebilir miyim?" diye sordu babası.

"Şey, Baba" -Laurie hafifçe gülümsedi- "Zaten içeride olduğun dikkate alınacak olurs..."

Bay Saunders başıyla onayladı. "Böyle birdenbire içeri girdiğim için özür dilerim bebeğim ama annen de ben de kaygılanıyoruz."

"Annem sana David'in benden ayrıldığını mı söyledi?" diye sordu Laurie.

"Hımm, evet söyledi," dedi Bay Saunders. "Ve buna çok üzüldüm bebeğim, gerçekten üzüldüm. Onun iyi bir çocuk olduğunu sanıyordum."

"Öyleydi," dedi Laurie. Dalga'ya kadar, diye düşündü.

"Ama ben, ıhh, başka bir şey yüzünden kaygılanıyorum Laurie. Bu akşam golf sahasında duyduğum bir şey yüzünden." Bay Saunders, her cuma günü işten erken çıkar ve güneş batmadan, bir alacakaranlık liginde dokuz delik golf oynardı.

"Nedir o, baba?"

"Bugün okuldan sonra bir çocuğu dövmüşler," dedi babası. "Bu hikâyeyi ikinci elden duydum, bu nedenle doğru olup olmadığını bilmiyorum. Ama anlaşılan bugün okulda bir tür miting varmış ve çocuk bu Dalga oyununa katılmak istememiş ya da onun hakkında eleştirel bir şeyler söylemiş."

Laurie'nin nutku tutuldu.

"Çocuğun annesiyle babası, benim birlikte golf oynadığım adamlardan birinin komşusu. Daha bu sene taşınmışlar. Yani çocuk okula yeni gelmiş olmalı."

"Dalga'ya katılmak için mükemmel bir aday gibi görünüyor," dedi Laurie.

"Belki," dedi Bay Saunders. "Ama Laurie, çocuk Yahudi. Bunun konuyla ilgisi olabilir mi?"

Laurie'nin ağzı açık kaldı. "Sen... Baba, okulda böyle şeyler olduğuna inanıyor olamazsın. Yani ben de Dalga'yı sevmiyorum ama öyle bir şey değil baba, yemin ederim değil."

"Emin misin?" diye sordu Bay Saunders.

"Şey, ben, uhh, başlangıçta Dalga'da olan insanların hepsini tanıyorum. Başladığı zaman ben de oradaydım. Bütün amaç Nazi Almanyası gibi bir şeyin nasıl olabildiğini göstermekti. Bizlerin birer küçük Nazi olmamız için değildi. Bu... Bu—"

"Bence bu olay çığırından çıkmış gibi görünüyor Laurie," dedi babası. "Öyle mi?"

Laurie yalnızca başını salladı. Hiçbir şey söyleyemeyecek kadar şaşırmıştı.

"Adamlardan bazıları pazartesi günü okula gidip müdürle konuşmaktan bahsediyordu," dedi Bay Saunders. "Biliyorsun, yalnızca işi sağlama almak için."

Laurie başıyla onayladı. "*Grapevine*'nin özel bir sayısını çıkaracağız. Bütün bunları ortaya çıkaracağız."

Babası bir süre sesini çıkarmadı. "Bu çok iyi bir fikir gibi görünüyor bebeğim. Ama dikkatli ol, olur mu?"

"Olacağım baba," dedi Laurie. "Söz veriyorum."

On Üçüncü Bölüm

Laurie, son üç yıldır futbol sezonunda, cumartesi öğleden sonraları oynanan maçlarda, Amy'yle oturmayı alışkanlık haline getirmişti. Tabii, David takımdaydı ve Amy'nin sürekli bir erkek arkadaşı olmasa da çıktığı çocuklar neredeyse hep futbol oyuncusu oluyordu. Cumartesi öğleden sonra olduğunda, Laurie sabırsızlıkla Amy'yi görmeyi bekliyordu. Öğrendiklerini ona anlatması gerekiyordu. Amy'nin şimdiye kadar Dalga'yı desteklemesi Laurie'yi şaşırtmıştı ama şimdi Amy'nin, bir çocuğun dövüldüğünü öğrenir öğrenmez aklını başına toplayacağından emindi. Ayrıca Laurie, dayanılmaz bir şekilde Amy'yle David konusunu konuşma ihtiyacı içindeydi. Dalga kadar saçma bir konunun, David'in ondan ayrılmasına neden olduğuna inanamıyordu. Belki Amy onun bilmediği bir şey biliyordu. Hatta belki David'le onun adına konuşabilirdi.

Laurie, maça tam başlamak üzereyken geldi. Açık arayla yılın en fazla katılımı vardı ve Laurie'nin, kalabalık tribünlerde Amy'nin kıvırcık sarı saçlarını görmesi biraz zaman aldı. Çok yukarılarda, neredeyse en üst sıradaydı. Laurie, aceleyle bir koridora yöneldi ve

merdivenlerden çıkmak üzereyken biri seslendi, "Dur!"

Laurie durdu ve Brad'ın kendisine doğru geldiğini gördü. "Ah, merhaba Laurie. Arkadan seni tanıyamadım," dedi. Ve sonra dalga selamını verdi.

Laurie hiç kıpırdamadan öylece durdu.

Brad kaşlarını çattı. "Haydi, Laurie, bana selam ver, sonra yukarı çıkabilirsin."

"Sen neden bahsediyorsun, Brad?"

"Biliyorsun, Dalga selamı."

"Yani Dalga selamını vermezsem tribünlerde yukarı çıkamayacağımı mı söylemeye çalışıyorsun?"

Brian süklüm püklüm etrafına bakındı. "Şey, böyle karar verdiler Laurie."

"Onlar kim?" diye sordu Laurie.

"Dalga, Laurie, biliyorsun."

"Brad, Dalga *sensin*, sizsiniz. Sen de Bay Ross'un sınıfındasın," dedi Laurie.

Brad omuzlarını silkti. "Biliyorum. Bak, bu kadar büyütmeye ne gerek var? Şu selamı ver ve sonra yukarı çıkabilirsin."

Laurie kalabalık tribünlere baktı. "Yani tribünlerdeki herkes sana selam verdi mi?"

"Şey, evet. Tribünlerin bu tarafındakiler verdi."

"Fakat ben yukarı çıkmak istiyorum ve Dalga selamını vermek istemiyorum," dedi Laurie öfkeyle.

"Ama çıkamazsın," diye cevap verdi Brad.

"Çıkamayacağımı kim söylüyor?" diye sordu Laurie, yüksek sesle. Yakınlarında bulunan birçok öğrenci onlara doğru baktı.

Brad kızardı. "Bak, Laurie," dedi alçak sesle. "Şu aptal selamı ver artık."

Ancak Laurie son derece kararlıydı. "Hayır, bu çok saçma. Sen bile bunun saçma olduğunu biliyorsun."

Brad hafifçe gözlerini kıstı. Sonra yine etrafına bakınarak, "Peki, selam verme, haydi çık. Kimsenin baktığını sanmıyorum."

Fakat bir anda Laurie tribünlerdeki insanlara katılmak istemedi. Dalga'ya katılmak için bir yerlere gizlice gitmeye hiç niyeti yoktu. Bu olay iyice çıldırmıştı. Brad gibi bazı Dalga üyeleri bile bunun çılgınlık olduğunu biliyordu. "Brad," dedi. "Bunun aptallık olduğunu biliyorsan neden yapıyorsun? Neden bunun parçası oluyorsun?"

"Bak, Laurie, bunu şimdi konuşamam," dedi Brad. "Maç başlıyor, insanları tribünlere yönlendirmem gerekiyor. Çok işim var."

"Korkuyor musun?" diye sordu Laurie. "Diğer Dalga üyelerini desteklemezsen onların sana yapacaklarından mı korkuyorsun?"

Brad ağzını açtı ama birkaç saniye süreyle hiç ses çıkmadı. "Ben hiç kimseden korkmuyorum," dedi sonunda. "Ve sen de çeneni kapatsan iyi olacak. Biliyorsun, birçok kişi senin dün Dalga mitingine katılmadığını fark etti."

"Yani? Ne olmuş yani?" diye sordu Laurie.

"Ben hiçbir şey söylemiyorum, sadece haber veriyorum," dedi Brad.

Laurie dehşet içindeydi. Brad'in ne söylemeye çalıştığını öğ-

renmek istiyordu ancak sahada büyük bir maç vardı. Brad arkasını döndü ve Laurie'nin sözleri kalabalığın içinde kayboldu.

♠

Pazar günü öğleden sonra Laurie ve *The Grapevine*'nin bazı personeli, neredeyse tamamen Dalga'ya adanmış özel gazete sayısını oluştururken, Saunders'lerin salonunu haber odasına çevirdi. Gazetenin birçok personeli orada değildi ve Laurie orada bulunanlara bunun nedenini sorduğunda, önce cevap vermekte biraz isteksiz davrandılar. Sonra Carl, "İçimde bir ses, birkaç yoldaşımızın Dalga'nın gazabına maruz kalmak istemediğini söylüyor."

Laurie salonda etrafına, diğer personele baktı. Hepsi de Carl'ın değerlendirmesiyle aynı fikirde olduklarını belirtir şekilde başlarını sallıyordu.

"Sümüklü, omurgasız, yüreksiz amipler," diye bağırdı Alex, ayağa fırlayıp, yumruğunu başının üstüne çıkararak. "Sonuna kadar Dalga'yla mücadele edeceğime söz veriyorum. Bana özgürlük verin ya da bırakın sivilceyle dolsun yüzüm!"

Alex etrafına bakınınca şaşkın yüzler gördü. "Şey," diye açıkladı, "Sivilcenin ölümden beter olduğunu düşündüm."

"Otur yerine Alex," dedi birisi.

Alex oturdu ve grup gazeteyi oluşturma işine geri döndü. Fakat Laurie, hepsinin orada olmayan arkadaşlarının yokluğunu hissettiklerini fark ediyordu.

Dalga hakkındaki özel sayıda, kimliği bilinmeyen üçüncü sınıf öğrencisinin hikâyesi ve Carl'ın dayak yiyen son sınıf öğrencisi konusunda hazırladığı rapor yer alacaktı.

Çocuğun çok fena yaralanmadığı, sadece birkaç kabadayı tara-

fından hırpalandığı ortaya çıkmıştı. Kavganın Dalga konusunda mı çıktığı yoksa kabadayıların kavgayı başlatmak amacıyla Dalga'yı bahane olarak mı kullandığı konusunda bile belirsizlikler vardı. Ancak kabadayılardan biri, çocuğa "Pis Yahudi" diye bağırmıştı. Çocuğun annesiyle babası Carl'a, oğullarını okula göndermediklerini ve pazartesi günü bizzat Müdür Owen'le görüşeceklerini söylemişti.

Kaygılı anne-babalar ve endişeli öğretmenlerle de röportajlar vardı. Ancak en önemli makale, Laurie'nin neredeyse bütün cumartesi günü uğraşarak yazdığı başyazıydı. Bu yazı Dalga'yı, ifade ve düşünce özgürlüğünü kısıtlayan ve ülkenin temelini oluşturan her şeye karşı gelen tehlikeli ve akılsız bir akım olmakla suçluyordu. Laurie, Dalga'nın şimdiden yarardan çok zarar verdiğini (Dalga'yla bile Gordon Lisesi Gladyatörleri Clarkstown'a 42–6 yenilmişti) belirtiyor ve durdurulmadığı takdirde çok daha zararlı olacağı konusunda uyarıda bulunuyordu.

Carl ve Alex, sabah ilk iş gazeteyi matbaaya götüreceklerini söylediler. Gazete öğle yemeği saatine kadar çıkmış olacaktı.

On Dördüncü Bölüm

Laurie'nin gazete çıkmadan önce yapması gereken bir şey vardı. Pazartesi sabahı Amy'yi bulup, ona hikâyeyle ilgili açıklama yapması gerekiyordu. Hâlâ Amy'nin, haberi okur okumaz Dalga'nın aslında ne olduğunu anlayacağını ve fikrini değiştireceğini ümit ediyordu. Laurie, Amy'yi önceden uyarmak istiyordu, böylece sorun çıktığı takdirde Dalga'dan ayrılabilirdi.

Laurie, Amy'yi okul kütüphanesinde buldu ve başyazının bir kopyasını okuması için ona verdi. Amy okudukça, şaşkınlıktan ağzı daha da açıldı. Sonunda başını kaldırıp Laurie'ye baktı. "Bunu ne yapacaksın?"

"Gazetede yayınlayacağım," dedi Laurie.

"Ama Dalga hakkında bunları söyleyemezsin," dedi Amy.

"Neden?" diye sordu Laurie. "Bunların hepsi doğru. Amy, Dalga herkeste bir saplantı haline geldi. Artık hiç kimse kendi başına düşünmüyor."

"Ah, haydi ama Laurie," dedi Amy. "Sen sadece üzgünsün. David'le ettiğin kavganın seni etkilemesine izin veriyorsun."

Laurie başını iki yana salladı. "Amy, ben ciddiyim. Dalga insanlara zarar veriyor. Ve herkes, koyun sürüsü gibi bunu destekliyor. Bunu okuduktan sonra hâlâ bunun bir parçası olmak isteyebileceğine inanamıyorum. Dalga'nın ne olduğunu göremiyor musun? *Herkes zombiye döndü!* Neden bunun bir parçası olmak istiyorsun?"

"Çünkü ilk kez, hiç kimsenin başkasından daha iyi olmadığı anlamına geliyor," dedi Amy. "Çünkü biz arkadaş olduğumuzdan beri bütün yaptığım seninle rekabet etmek ve sana yetişmeye çalışmak olduğu için. Ama şimdi, senin gibi futbol takımından bir erkek arkadaş edinmem gerektiğini düşünmüyorum. Ve eğer istemezsem, seninle aynı notları almam gerekmiyor Laurie. Üç yıldır ilk defa, Laurie Saunders'e yetişmek zorunda olmadığımı ve insanların beni yine de sevebileceğini hissediyorum.

Laurie, kollarının ürperdiğini hissetti. "Ben, ben, ııh, böyle hissettiğini anlamıştım," diye kekeledi. "Hep seninle bu konuyu konuşmak istedim."

"Okuldaki anne-babaların yarısının çocuklarına, 'Neden Laurie Saunders gibi olamıyorsun?' dediğini bilmiyor musun?" diye sordu Amy. "Haydi, Laurie, Dalga'ya karşı olmanın tek sebebi, senin artık prenses olmadığın anlamına gelmesi."

Laurie donakaldı. En yakın arkadaşı bile, Amy kadar akıllı biri bile Dalga yüzünden ona sırt çeviriyor, düşman oluyordu. Bu durum, Laurie'yi çok sinirlendirdi. "Her neyse, ben bunu yayınlıyorum," dedi.

Amy yalnızca ona bakıp, "Yapma, Laurie." dedi.

Ama Laurie başını iki yana salladı. "Yayınladım bile," dedi.

"Ve ne yapmam gerektiğini biliyorum."

Aniden yabancı olan sanki Laurie'ydi. Amy saatine baktı. "Gitmek zorundayım," dedi ve Laurie'yi kütüphanede tek başına bırakarak yürüdü gitti.

♠

The Grapevine gazetesi, hiçbir zaman o günkü kadar hızlı bir şekilde kapılmamıştı. Okul haberlerle uğulduyordu. Çok az çocuk, bir son sınıf öğrencisinin dayak yediğini duymuştu ve tabii kimliği belirsiz üçüncü sınıf öğrencisinin yazdığı haberi hiç kimse duymamıştı. Ancak bu haberler gazetede çıkar çıkmaz, başka hikâyeler de yayılmaya başladı. Şu ya da bu nedenle Dalga'ya direnen çocuklara yönelik tehdit ve hakaret hikâyeleri.

Ortalıkta, öğretmenler ve anne-babaların bütün sabah Müdür Owen'in odasına gidip şikâyetlerde bulunduğuna ve okul rehberlerinin öğrencilerle görüşmeye başladığına dair başka söylentiler de dolaşıyordu. Koridorlarda ve sınıflarda bir huzursuzluk havası vardı.

Öğretmenler odasında Ben Ross kendi *The Grapevine* gazetesini bıraktı ve parmaklarıyla şakaklarını ovdu. Aniden korkunç bir şekilde başı ağrımaya başlamıştı. Bir şeyler ters gitmişti ve Ross, aklının bir köşesinde, bunun sorumlusunun kendisi olduğundan kuşkulanıyordu. Bu çocuğun dövülmesi korkunç, inanılmaz bir şeydi. Bu tür etkileri olan bir deneyi nasıl haklı gösterebilirdi?

Ayrıca, futbol takımının Clarkstown tarafından utanç verici yenilmesi karşısında duyduğu rahatsızlık da Ben'i şaşırtmıştı. Lise sporlarıyla hiç ilgilenmemesine rağmen bu yenilginin onu bu kadar rahatsız etmesi çok tuhaf geliyordu. Dalga yüzünden miydi? Geçen hafta boyunca, futbol takımı iyi sonuç alırsa, Dalga'nın başarısını destekleyen önemli bir adım olacağına inanmaya başlamıştı.

Ama ne zamandan beri Dalga'nın başarılı olmasını istiyordu? Deneyin amacı, Dalga'nın başarısı veya başarısızlığı değildi ki. Dalga'nın kendisiyle değil, öğrencilerinin Dalga'dan ne öğrendiğiyle ilgilenmesi gerekiyordu.

Öğretmenler odasında, bugüne kadar icat edilen her marka ağrı kesiciyle dolu bir ecza dolabı vardı. Bir arkadaşı bir keresinde, en fazla intihar etme eğilimi olan grup doktorlarken, en fazla baş ağrısı çekenlerin öğretmenler olduğunu söylemişti. Ben üç hap çıkardı ve su almak için kapıya yöneldi.

Ancak Ben, tam öğretmenler odasının kapısına geldiği zaman durdu. Kapının dışında, koridorda sesler vardı -Norm Schiller'in ve tanımadığı bir erkeğin sesi. Öğretmenler odasına girmek üzereyken, birisi Norm'u durdurmuş olmalıydı ve şimdi kapının dışında konuşuyordu. Ben içeriden dinledi.

"Hayır, hiçbir işe yaramadı," diyordu Schiller. "Evet, onları psikolojik olarak hazırladı, kazanabileceklerine inandırdı ama bunu sahada uygulayamadılar. Dünyanın bütün dalgalarını toplasanız bile iyi uygulanmış bir oyun kuruculuk seçeneğinin yanında, hiçbir anlamı olmaz. Tek seçenek, bu lanet oyunu öğrenmek."

"Bana sorarsan, Ross gerçekten bu çocukların beynini yıkadı," dedi sesini tanıyamadığı adam. "Ne yapmaya çalıştığını bilmiyorum ama hoşuma gitmiyor. Ayrıca konuştuğum öğretmenlerden hiç biri de bu durumdan memnun değil. Kendinde bu hakkı nereden buluyor?"

"Bana sorma," dedi Schiller.

Öğretmenler odasının kapısı açılmaya başladı ve Ben hemen geri çekildi ve salona bitişik olan küçük öğretmenler odası tuvaletinin kapısını iterek içeri girdi. Kalbi küt küt atıyordu ve başı daha da şiddetli ağrımaya başlamıştı. Üç aspirini yuttu ve aynada kendine

bakmaktan kaçındı. Kimi göreceğinden korkuyordu. Yoksa kazayla diktatör rolüne bürünen bir lise tarih öğretmenini mi görecekti?

♠

David Collins hâlâ anlayamıyordu. Herkesin ilk başta Dalga'ya katılmaması ona hiç mantıklı gelmiyordu. O zaman, bu tür kavgaların hiç biri yaşanmazdı. Hepsi eşit, takım arkadaşları gibi görev yapabilirlerdi. İnsanlar gülüyor ve Dalga'nın cumartesi günü takıma hiç de yardımcı olmadığını söylüyordu. Peki ama ne bekliyorlardı? Dalga mucize ilaç değildi ki. Takım Dalga'dan, maçtan tam beş gün önce haberdar olmuştu. Değişen şey takım ruhu ve ekip davranışıydı.

David, Robert Billings ve Bay Ross'un sınıfından birkaç çocukla birlikte okul avlusunun dışında durmuş, The *Grapevine*'ye bakıyordu. Laurie'nin haberi biraz midesini bulandırmıştı. Birilerinin birilerini tehdit ettiğini veya yaraladığını duymamıştı ve kim bilir, belki de Laurie'yle personeli bunların hepsini uydurmuştu. İmzasız bir mektup ve adını hiç duymadığı bir son sınıf öğrencisi hakkında bir hikâye. Tamam, David, Laurie Dalga'ya girmeyi reddettiği için mutsuzdu. Ama Laurie ve onun gibi insanlar neden Dalga'yı rahat bırakamıyordu? Neden ona saldırmak zorundaydılar?

Yanında duran Robert, Laurie'nin haberine bayağı bozulmuştu. "Bunların hepsi yalan," dedi öfkeyle. "Bunları söylemesine izin verilmemeli."

"O kadar önemli değil," dedi David. "Hiç kimse Laurie'nin yazdıklarıyla veya söyleyecekleriyle ilgilenmiyor."

"Alay mı ediyorsun?" dedi Robert. "Bunu okuyan herkes Dalga hakkında tamamen yanlış fikirlere kapılacak."

"Ona yayınlamamasını söylemiştim," dedi Amy.

"Hey, sakin olun," dedi David. "İnsanların bizim yapmaya çalıştığımız şeye inanmalarını zorunlu kılan bir kanun yok. Ancak Dalga'nın işe yaramasını sağlayabilirsek, anlayacaklar. Yapabileceği bütün güzel şeyleri görecekler."

"Evet ama eğer dikkatli olmazsak," dedi Eric, "Bu insanlar hepimizin canına okuyacak. Bugün ortalıkta dolanan söylentileri duydunuz mu? Anne-babaların, öğretmenlerin ve her türlü insanın Müdür Owen'in odasına gidip şikâyet ettiğini duydum. Buna inanabiliyor musunuz? Bu hızla giderse, hiç kimse Dalga'nın neler yapabileceğini görme fırsatı bulamayacak."

"Laurie Saunders bir tehdit oluşturuyor," dedi Robert, dobra dobra. "Durdurulması gerekiyor."

David, Robert'in sesindeki kötü niyetli tondan hiç hoşlanmadı. "Hey, dur bir dakika—" diye itiraz etti.

Ancak Brian, onun sözünü kesti. "Merak etme Robert, David'le ben Laurie'yi halledebiliriz, öyle değil mi Dave?"

"Lıhh..." David aniden Brian'ın omzunda duran elinin onu gruptan uzaklaştırdığını hissetti. Robert onaylayarak başını sallıyordu.

"Dinle, dostum," diye fısıldadı Brian. "Laurie'yi durdurabilecek bir tek insan varsa, o da sensin."

"Evet ama Robert'in tavrını hiç beğenmedim," diye tısladı David. "Sanki bize karşı gelen herkesi temizlememiz gerekiyormuş gibi. Bunu tam tersi bir yaklaşımla ele almalıyız."

"Dave, dinle. Robert yalnızca bazen biraz aşırı hevesli olabiliyor. Ama bir açıdan haklı olduğunu kabul etmen gerekiyor. Laurie böyle şeyler yazmaya devam ederse, Dalga'nın hiçbir şansı kalmayacak. Ona sakin olmasını söyle Dave. Seni dinleyecektir."

"Bilmiyorum Brian."

"Bak, bu akşam okul çıkışında onu bekleriz. Sonra onunla konuşabilirsin, tamam mı?"

David, isteksizce başını salladı. "Sanırım."

On Beşinci Bölüm

Christy Ross, o öğleden sonra, korodan sonra eve dönmekte acele ediyordu. Ben, günün ortasında okuldan kaybolmuştu ve Christy nedenini bildiğini tahmin ediyordu. Eve geldiği zaman, kocasının Nazi gençliği hakkında bir kitaba kapanmış olduğunu gördü. "Sana bugün ne oldu?" diye sordu.

Ben kitaptan başını kaldırmadan, sinirli bir şekilde cevap verdi. "Erken çıktım, ıhh, kendimi iyi hissetmiyordum. Ama şimdi yalnız kalmalıyım Chris. Yarına hazırlanmam lazım."

"Ama tatlım, seninle konuşmam gerekiyor," diye yalvardı Christy.

"Bekleyemez mi?" diye tersledi Ben. "Bunu yarınki derse kadar bitirmek zorundayım."

"Hayır," diye ısrar etti Christy. "Seninle bu konuda konuşmam gerekiyor. Bu Dalga meselesi hakkında. Okulda neler olup bittiğinden haberin var mı Ben? Yani sınıfımın yarısının benim dersimi asıp, senin sınıfına girmesinden bahsetmeyelim bile. Senin şu Dalga

olayının bütün okulu alt üst ettiğinin farkında mısın? Bugün koridorda beni en az üç öğretmen durdurup, senin ne yapmaya çalıştığını sordu. Ve onlar da müdüre şikâyette bulunuyor."

"Biliyorum, biliyorum. Ve bunun nedeni, benim ne yapmaya çalıştığımı anlamamaları," diye cevap verdi Ben.

"Ciddi misin Ben?" diye sordu karısı. "Okul rehberlerinin, senin sınıfındaki öğrencileri sorgulamaya başladığını biliyor muydun?" diye sordu Christy. "*Sen* ne yaptığını bildiğinden emin misin? Çünkü açıkçası, okulda başka hiç kimse bildiğini düşünmüyor."

"Bunu bilmediğimi mi sanıyorsun?" diye cevap verdi Ben. "Benim hakkımda neler söylediklerini biliyorum. Güç delisi olduğumu... Kendi egomu tatmin ettiğimi söylüyorlar."

"Haklı olabilecekleri aklına geldi mi?" diye sordu Christy. "Yani başlangıçtaki amaçlarını düşün. O amaçlar, şu andaki amaçlarınla hâlâ aynı mı?"

Ben parmaklarını saçlarında dolaştırdı. Dalga nedeniyle zaten yeterince sorunu vardı. "Christy, senin benim tarafımda olduğunu sanıyordum," dedi. Ama içten içe karısının haklı olduğunu biliyordu.

"Ben senin yanındayım Ben," diye cevap verdi karısı. "Ancak seni son birkaç gündür izliyorum ve neredeyse ben bile seni tanıyamıyorum. Okulda bu rolü oynamaya kendini o kadar kaptırdın ki, evde de bazen bu rolü oynuyorsun. Daha önce de senin bu şekilde ölçüyü kaçırdığını gördüm Ben. Artık durman gerekiyor, tatlım."

"Biliyorum. Sana çok ileri gitmişim gibi gelebilir. Ama artık duramam." Başını bezginlikle iki yana salladı. "Daha değil."

"Peki, ne zaman?" diye sordu Christy öfkeyle. "Sen veya bu çocuklardan bazıları hepinizin pişman olacağı bir şey yaptıktan sonra mı?"

"Bunun farkında olmadığını mı sanıyorsun?" diye sordu Ben. "Bunun beni kaygılandırmadığını mı sanıyorsun? Ama bu deneyi ben yarattım ve bana eşlik ettiler. Eğer şimdi durursam, hepsi havada kalacak. Kafaları karışacak ve hiçbir şey öğrenmemiş olacaklar."

"Bırak kafaları karışsın," dedi Christy.

Ben, çaresiz bir öfkeyle aniden ayağa fırladı. "Hayır, bunu yapmayacağım. Bunu yapamam!" diye bağırdı karısına. "Ben onların öğretmeniyim. Onları bu işe ben bulaştırdım. Kabul ediyorum, belki bunun çok uzamasına izin vermiş olabilirim. Ancak şimdi aniden bırakamayacağım kadar çok ilerlediler. Olayı anlayıncaya kadar onları itmem gerekiyor. Bu çocuklara hayatlarının en önemli derslerini öğretiyor olabilirim!"

Christy etkilenmemişti. "Şey, sadece Müdür Owen'in seninle aynı fikirde olduğunu umarım Ben," dedi kocasına. "Çünkü bugün beni okuldan çıkarken yakaladı ve bütün gün seni aradığını söyledi. Yarın sabah ilk iş seni görmek istiyor."

♠

The Grapevine personeli o gün dersler bittikten sonra, zaferlerini kutlamak amacıyla okulda kaldı. Dalga'yı ele alan sayı o kadar başarılı olmuştu ki, neredeyse hiçbir yerde gazete bulmak mümkün değildi. Sadece o değil, öğretmenler, yöneticiler ve hatta bazı öğrenciler, bütün gün onları durdurmuş ve Dalga'nın "öteki yüzünü" ortaya çıkardıkları için onlara teşekkür etmişti. Şimdiden bazı öğrencilerin Dalga'dan istifa ettiğine ilişkin haberler duymuşlardı.

Personel, tek bir sayının, Dalga gibi bir hafta boyunca bu kadar momentum kazanmış bir akımı durdurmaya yetmeyeceğini fark etmişti. Ama en azından ona ciddi bir darbe vurmuşlardı. Carl, bundan sonra Dalga üyesi olmayanlara karşı tehditler veya dayaklar olabileceğinden kuşku duyduğunu söyledi.

Her zamanki gibi, yayın ofisinden en son çıkan Laurie oldu. *The Grapevine* personelinin bir özelliği vardı, harika partiler düzenliyorlardı ama iş temizlemeye gelince, bir şekilde hepsi ortadan kayboluyordu. Laurie o ders yılının ilk aylarında gazetede en üst görevde, genel yayın yönetmeni olmanın aslında neler gerektirdiğini anlayınca çok şaşırmıştı: Başkalarının yapmak istemediği her türlü ıvır zıvır işi yapmak zorunda kalmak. Bu gece de bu, personel eve gittikten sonra temizlik yapmak anlamına geliyordu.

Laurie temizliği bitirdiğinde, dışarıda havanın çoktan kararmış olduğunu ve okul binasında neredeyse tek başına kaldığını fark etti. *The Grapevine* ofisinin kapısını kapatıp, ışığını söndürürken, bütün hafta boyunca hissettiği gerginliği yeniden duymaya başladı. Dalga hiç kuşkusuz, *The Grapevine*'nin açtığı yaralar yüzünden acı çekiyordu ama Gordon Lisesi'nde hâlâ kuvvetli bir konumdaydı ve Laurie, gazetenin başı olarak... Hayır, dedi kendi kendine, saçmalıyorsun ve paranoyak davranıyorsun. Dalga ciddi bir şey değildi, yalnızca biraz kontrolden çıkmış bir sınıf deneyiydi. Korkacak hiçbir şey yoktu.

Laurie, o gece ihtiyaç duymayacağı bir kitabı bırakmak üzere dolabına giderken, koridorlar artık iyice karanlık olmuştu. Boş okulun sessizliği ürkütücüydü. İlk defa, daha önce hiç duymadığı sesler duydu: Alarmlara ve duman dedektörlerine gidip gelen elektrik akımının uğultusu ve vızıltısı. Laboratuvardan, gece devam etmesi için bırakılmış olan bir deneyden kabarcık ve sıçrama sesleri geliyordu. Kendi ayakkabıları bile koridorun zemininde olağanüstü yüksek ses çıkararak yansıyordu.

Laurie dolabına birkaç metre kala dondu. Dolabına kırmızı boyayla "Düşman" kelimesi yazılmıştı. Bir anda, koridordaki en yüksek ses, kendi kalbinin hızlı ve ısrarcı bir şekilde çarpması oldu. Sakin ol, dedi kendi kendine. Biri sadece seni korkutmaya çalışıyor. Laurie,

kendine hâkim olmaya çalıştı ve dolabının şifresini girmeye başladı. Ama tamamlayamadan durdu. Bir şey mi duymuştu? Ayak sesleri mi?

Laurie, yavaş yavaş gerileyerek dolabından uzaklaştı ve artan korkusunu bastırma mücadelesini giderek kaybetti. Döndü ve çıkışa doğru yürümeye başladı. Ayak sesleri giderek yaklaşıyor gibiydi ve Laurie adımlarını sıklaştırdı. Ayak sesleri daha da yaklaştı ve aniden koridorun sonunda lamba söndü. Dehşete kapılan Laurie, dönüp karanlık koridora baktı. Biri mi vardı? Koridorda biri mi vardı?

Laurie bir anda, koridorun sonunda bulunan çıkış kapısına doğru koşmaya başladı. Kapıya ulaşmak çok uzun zaman almış gibi geldi ve sonunda çift metal kapılara ulaşıp kalçasıyla açma çubuğuna dokununca, kilitli olduğunu fark etti!

Laurie panik halinde bir yandaki kapı setine kendini attı. Mucizevî bir şekilde bu kapı açıldı ve Laurie koşarak kendini dışarı, akşam serinliğine attı.

Uzun bir süre koşmuş gibi hissediyordu. Sonunda nefesi kesildi ve yavaşlamak zorunda kaldı. Kitaplarını göğsüne bastırdı ve nefes nefese durdu. Artık kendini daha güvende hissediyordu.

♠

David, Brian'ın minibüsünde, yolcu koltuğunda bekliyordu. Bütün gece açık olan tenis kortlarının yanına park etmişlerdi çünkü David Laurie'nin karanlık bastıktan sonra okuldan çıktığı takdirde, kortlardan gelen parlak ışıklar nedeniyle kendini güvende hissettiği için hep bu yoldan geldiğini biliyordu. Neredeyse bir saattir minibüsün içinde oturuyorlardı. Brian sürücü koltuğundaydı ve yan aynadan Laurie'nin gelmesini gözlüyordu. Bir yandan da ıslıkla, David'in ne olduğunu anlamadığı bir melodi çalıyordu. David tenisçileri izliyor ve tenis toplarının çıkardığı monoton klonk-klonk sesini dinliyordu.

Uzun bir süre geçtikten sonra David, "Brian, sana bir şey sorabilir miyim?" dedi.

"Ne?"

"Islıkla çaldığın şey ne?"

Brian şaşırmış görünüyordu. "Take Me Out to the Ball Game," dedi. Sonra birkaç nota daha çaldı. Onun dudaklarında, şarkıyı tanımak mümkün değildi. "İşte, şimdi anladın mı?"

David başıyla onayladı. "Tabii, Brian, tabii." Tenisçileri izlemeye devam etti.

Biraz sonra Brian, koltuğunda doğruldu. "Hey, işte geliyor."

David döndü ve sokağa baktı. Laurie, kaldırımda hızlı adımlarla yürüyordu. David, kapının kulpuna uzandı. "Pekâlâ, şimdi bunu tek başıma halletmeme izin ver," diyerek kapıyı açtı.

"Anladığı sürece sorun yok," dedi Brian. "Artık oyun oynamıyoruz."

"Tabii, Brian," diyen David, minibüsten indi. Artık Brian da Robert gibi konuşmaya başlamıştı.

Laurie'ye yetişmesi için koşması gerekti. Bir yandan da bu işi nasıl ele alması gerektiğini düşünüyordu. Bütün bildiği, onun yapmasının, Brian'ın yapmasından çok daha iyi olduğuydu. David Laurie'ye yetişti ama Laurie durmadı ve ona yetişmek için David hızlı hızlı yürüdü.

"Hey Laurie, biraz bekleyemez misin?" diye sordu. "Seninle konuşmam gerekiyor. Bu gerçekten önemli."

Laurie yavaşladı ve David'in arkasına baktı.

"Sorun yok, başka kimse gelmiyor," dedi David.

Laurie durdu. David onun nefes nefese olduğunu ve kitaplarına sıkıca sarıldığını fark etti.

"David," dedi Laurie. "Seni tek başına görmeye alışkın değilim. Askerlerin nerede?"

David, Laurie'nin düşmanca yorumlarını göz ardı etmesi ve onu ikna etmeye çalışması gerektiğini biliyordu. "Bak Laurie, beni yalnızca bir dakika dinler misin, lütfen?"

Ancak Laurie ilgilenmiş görünmüyordu. "David, geçen gün birbirimize söylememiz gereken her şeyi söyledik. Şu anda bunları tekrarlamak istemiyorum. Bu nedenle beni lütfen rahat bırak."

İstememesine rağmen David sinirlendiğini hissetti. Laurie dinlemek bile istemiyordu. "Laurie, Dalga aleyhine yazılar yazmayı bırakmak zorundasın. Bir sürü sorun yaratıyorsun."

"Sorunları Dalga yaratıyor David."

"Hayır, yaratmıyor," diye ısrar etti David. "Bak, Laurie, seni yanımızda istiyoruz, karşımızda değil."

Laurie başını iki yana salladı. "Şey, beni dâhil etmeyin. Sana söyledim, ben yokum. Bu artık bir oyun değil. İnsanlar zarar gördü."

Laurie yürümeye başladı ama David onu takip etti. "O bir kazaydı," diye ısrar etti. "Bazı çocuklar sadece Dalga'yı o çocuğu dövmek için bahane olarak kullandı. Görmüyor musun? Dalga hâlâ bütünün iyiliği için. Bunu neden göremiyorsun Laurie? Yepyeni bir sistem olabilir. Bunu yürütebiliriz."

"Benimle değil," dedi Laurie.

David onu durdurmazsa, elinden kurtulacağını biliyordu. Bir

kişinin herkesin işini mahvedebilmesi hiç adil değildi. Onu ikna etmesi gerekiyordu. Mecburdu! Ne olduğunu anlamadan, Laurie'nin kolunu yakaladı.

"Bırak beni!" Laurie, David'in elinden kurtulmak için debelendi ama David kolunu çok sıkı tutuyordu.

"Laurie, durmak zorundasın," dedi. Hiç adil değildi.

"David, kolumu bırak!"

"Laurie, o makaleleri yazmaktan vazgeç! Dalga konusunda çeneni kapat! Her şeyi mahvediyorsun!"

Ancak Laurie direnmeye devam etti. "İstediğim her şeyi yazacağım ve söyleyeceğim ve sen beni durduramayacaksın!" diye bağırdı David'e.

Öfkeden deliye dönen David, Laurie'nin diğer kolunu da yakaladı. Neden bu kadar inatçılık ediyordu? Dalga'nın ne kadar iyi olabileceğini neden göremiyordu? "Seni durdurabiliriz ve durduracağız!" diye bağırdı Laurie'ye.

Ama Laurie yalnızca ondan kurtulabilmek için daha fazla mücadele etmeye başladı. "Senden nefret ediyorum!" diye haykırdı. "Dalga'dan nefret ediyorum! Hepinizden nefret ediyorum!

Bu sözler David'in yüzünde tokat gibi patladı. Neredeyse kontrolden çıkarak, "Kes sesini!" diye bağırıp Laurie'yi çimlerin üstüne attı. Laurie yere düşerken kitapları havada uçarak etrafa dağıldı.

David o anda yaptığı şeyin şaşkınlığıyla kendine geldi. Laurie kıpırdamadan yerde yatıyordu ve David korkuyla dizlerinin üstüne çöktü ve kollarını Laurie'ye doladı. "Tanrım, Laurie, iyi misin?"

Laurie başıyla onayladı ama boğazına hıçkırıklar dolduğundan konuşamadı.

David ona sıkıca sarıldı. "Tanrım, çok özür dilerim," diye fısıldadı. Laurie'nin titrediğini hissedebiliyordu ve bu kadar aptalca bir şeyi nasıl yapabildiğini anlayamıyordu. Gerçekte hâlâ sevdiği bir kızın canını yakmak istemesine neden olan şey neydi? Laurie hafifçe doğruldu ve hıçkırarak, nefes almaya çalışarak oturdu. David inanamıyordu. Neredeyse transtan çıktığını hissediyordu. Son birkaç gündür neyin etkisinde kalmıştı da bu kadar aptalca bir şey yapabilmişti? Orada durmuş, Dalga'nın herhangi bir insana zarar verebileceğini inkâr ediyordu. Ama aynı zamanda Laurie'ye, kendi kız arkadaşına, Dalga adına zarar veriyordu!

Bu çılgınlıktı, David hatalı olduğunu biliyordu. Biraz önce yaptığı şeyi yapmasına neden olan her neyse, yanlış olmalıydı. Olmak zorundaydı.

Bu arada, Brian'ın minibüsü sokakta yavaş yavaş ilerledi ve karanlıkta kayboldu.

♠

O gece ilerleyen saatlerde Christy Ross, kocasının çalıştığı çalışma odasına girdi. "Ben," dedi kararlı bir ifadeyle, "Böldüğüm için özür dilerim ama düşünüyordum ve sana söylemem gereken önemli bir şey var."

Ben arkasına yaslandı ve huzursuz bir şekilde karısına baktı.

"Ben, Dalga'yı yarın sona erdirmelisin," dedi Christy. "Bunun senin için ne kadar anlamlı olduğunu ve öğrencilerin açısından çok önemli olduğunu düşündüğü biliyorum. Ama sana bitmesi gerektiğini söylüyorum."

"Bunu nasıl söyleyebilirsin?" diye sordu Ben.

"Çünkü Ben, eğer sen bitirmezsen, Müdür Owen'in bitireceğinden eminim," dedi Christy. "Ve eğer o bitirmek zorunda kalırsa,

sana yemin ederim, deneyin başarısız olacak. Bütün gece başarmaya çalıştığın şeyi düşündüm Ben ve galiba anlamaya başlıyorum. Ama bu deneye başlarken, işe yaramazsa neler olabileceğini hiç düşündün mü? Bir öğretmen olarak, saygınlığını tehlikeye attığını farkında mısın? Sorun çıkarsa, anne-babaların çocuklarını bir daha senin sınıfına göndereceğini sanıyor musun?"

"Abarttığını düşünmüyor musun?" diye sordu Ben.

"Hayır," diye cevap verdi Christy. "Sadece kendini değil, beni de riske attığın hiç aklına geldi mi? Bazı insanlar sırf karın olduğum için benim de bu Dalga saçmalığına katıldığımı düşünüyor. Bu sence adil mi Ben? Gordon Lisesi'nde iki yıl çalıştıktan sonra meslek hayatını mahvetme tehlikesi içinde olman beni çok üzüyor. Bunu yarın bitireceksin Ben. Müdür Owen'in odasına gidip, bittiğini söyleyeceksin."

"Christy, bana ne yapacağımı nasıl söyleyebilirsin?" diye sordu Ben. "Bir günde nasıl sona erdirebilirim? Öğrencilere adil davranmış olmam ki. "

"Bir şey düşünmek zorundasın, Ben," dedi Christy. "Yapmak zorundasın, o kadar."

Ben alnını ovuşturdu ve yarın sabah Müdür Owen'le yapacağı toplantıyı düşündü. Owen iyi bir adamdı, yeni fikirlere ve deneylere açıktı fakat şimdi üzerinde inanılmaz bir baskı vardı. Bir tarafta anne-babalarla öğretmenler, Dalga konusunda işbirliği içindeydi ve müdürün araya girip durdurması için giderek artan şiddette baskı uyguluyorlardı. Diğer tarafta, yalnızca müdahale etmemesi için yalvaran, Dalga'yı aniden durdurmanın öğrenciler açısından felaket olacağını açıklamaya çalışan Ben Ross vardı. Bu kadar emek verilmişti. Dalga'yı hiçbir açıklama yapmadan sonlandırmak, bir romanın ilk yarısını okuyup kalanını bitirmemeye benziyordu. Ama

Christy haklıydı. Ben, Dalga'nın bitmesi gerektiğini biliyordu ama bunu nasıl yapacaktı? Bunu öğrencilerin kendilerinin bitirmesi ve nedenini anlamaları gerekiyordu. Yoksa ders, acı, verilen bütün emekler boşa gidecekti.

"Christy," dedi Ben, "Bitmesi gerektiğini biliyorum ama nasıl olacağını göremiyorum."

Karısı bezgin bir şekilde içini çekti. "Yani yarın sabah Müdür Owen'in ofisine gidip *bunu* mu söyleyeceksin? Bitmesi gerektiğini bildiğini ama nasıl bitireceğini bilemediğini mi anlatacaksın? Ben, sen Dalga'nın lideri durumundasın. Körü körüne takip ettikleri kişi sensin."

Ben, karısının sesindeki alaycı ifadeden hoşlanmadı ama haklı olduğunu biliyordu. Dalga'daki öğrenciler, onu istediğinden daha fazla lider yapmışlardı. Aslında, deney yoldan çıkıncaya kadar kısa süreli iktidar anlarından hoşlandığını itiraf etmeliydi. Kalabalık bir sınıf dolusu öğrencinin onun emirlerine itaat etmesi, onun yarattığı Dalga simgesinin okulun her tarafına yapıştırılması, hatta koruma Gücün insanı baştan çıkarabileceğini okumuştu ve şimdi de bunu yaşamıştı. Ben parmaklarını saçlarında gezdirdi. Gücün verdiği dersi öğrenmesi gerekenler yalnızca Dalga üyeleri değildi. Öğretmenlerinin de öğrenmesi gerekiyordu.

"Ben?" dedi Christy.

"Evet, biliyorum, düşünüyorum," diye cevap verdi. Daha doğrusu merak ediyordu. Yarın yapabileceği bir şey olsaydı, âni ve nihai bir şey yapsaydı onu izlerler miydi? Ben, bir anda ne yapması gerektiğini anladı. "Pekâlâ, Christy, aklıma bir fikir geldi."

Karısı kuşkuyla ona baktı. "İşe yarayacağından emin olduğun bir fikir mi?"

Ben başını iki yana salladı. "Hayır, emin değilim ama yaraya-cağını umuyorum," dedi.

Christy başını salladı ve saatine baktı. Geç olmuştu ve yorgundu. Kocasına doğru eğildi ve onu alnından öptü. Alnı terden nemliydi. "Yatağa geliyor musun?"

"Biraz sonra," dedi Ben.

Christy yatak odasına gittikten sonra, Ben kafasında planını yeniden gözden geçirdi. Mantıklı görünüyordu ve Ben, biraz uyumaya karar vererek ayağa kalktı. Tam lambaları kapatırken kapı çalındı. Bezginlikle gözlerini ovuşturan Ross, ön kapıya yöneldi.

"Kim o?"

"David Collins ve Laurie Saunders, Bay Ross."

Şaşıran Ben, kapıyı ardına kadar açtı. "Burada ne yapıyorsunuz?" diye sordu. "Geç oldu."

"Bay Ross, sizinle konuşmamız gerekiyor," dedi David. "Bu gerçekten çok önemli."

"Pekâlâ, içeri gelin ve oturun," dedi Ben.

David'le Laurie salona girerken, Ben ikisinin de sarsılmış olduğunu fark etti. Dalga yüzünden bir kez daha kötü bir şey mi olmuştu? İki öğrenci kanepeye oturdu. David öne doğru eğildi.

"Bay Ross, bize yardım etmeniz gerekiyor," dedi endişe dolu bir sesle.

"Ne oldu?" diye sordu Ben. "Sorun ne?"

"Sorun Dalga," dedi David.

"Bay Ross," dedi Laurie, "Bunun sizin için ne kadar önemli olduğunu biliyoruz ama artık çok ileri gitti."

Ross cevap bile veremeden, David ekledi, "Okulu ele geçirdi Bay Ross. Dalga aleyhine hiçbir şey söyleyemiyorsunuz. İnsanlar söylemeye korkuyor."

"Okuldaki çocuklar korkuyor," diye devam etti Laurie. "Gerçekten korkuyorlar. Sadece Dalga aleyhine bir şey söylemekten değil, katılmazlarsa neler olabileceğinden korkuyorlar."

Ben başını salladı. Bir bakıma, bu öğrencilerin anlattıkları, Dalga konusundaki bazı kaygılarından kurtarıyordu. Christy'nin dediğini yapıp, deneyin ilk başlangıçtaki amaçlarını düşündüğünde, Laurie'yle David'in korkuları, Dalga'nın başarılı olduğunu kanıtlıyordu. Ne de olsa, Dalga aslında bu çocuklara Nazi Almanyası'nda hayatın nasıl olabileceğini gösterme yolu olarak ortaya çıkmıştı. Anlaşılan, korku ve zorunlu itaat açısından fazlasıyla başarılı olmuştu.

"Kimin dinlediğini merak etmeden sohbet bile edemiyorsunuz," dedi Laurie.

Ben yalnızca yine başını sallayabildi. Kendi tarih derslerinde, Nazi tehdidini ciddiye almadıkları, toplama kampları ve gaz odalarıyla ilgili ilk söylentiler onlara ulaştığı zaman evlerinden ve gettolardan kaçmadıkları için Yahudileri suçlayan öğrencileri hatırladı. Tabii, diye düşündü Ross, rasyonel bir insan böyle bir şeye nasıl inanabilirdi? Ayrıca Gordon Lisesi'ndekiler kadar güzel bir liseli öğrenci grubunun, Dalga adını taşıyan bir faşist gruba dönüşebileceğine kim inanırdı? Yakınlarının karanlık yanlarını göz ardı etmek istemesine neden olan şey insanlığın bir zayıflığı mıydı?

David, onu daldığı düşüncelerden uyandırdı. "Bu gece, Dalga yüzünden neredeyse Laurie'nin canını yakacaktım," dedi. "Bana ne olduğunu bilmiyorum. Ama Dalga'yla birlikte herkese olan şey olduğundan eminim."

"Bunu durdurmanız gerekiyor," dedi Laurie.

"Biliyorum," dedi Ben. "Durduracağım."

"Ne yapacaksınız Bay Ross?" diye sordu David.

Ben, planını David'le Laurie'ye açıklayamayacağını biliyordu. Dalga'nın üyelerinin, kararı kendi başlarına almaları çok önemliydi ve deneyin başarılı olabilmesi için Ben onlara yalnızca kanıt sunabilirdi. David veya Laurie ertesi gün okula gidip, öğrencilere Bay Ross'un Dalga'yı sona erdirmeyi planladığını söylerse, öğrenciler etki altında kalabilirdi. Neden bitmesi gerektiğini gerçekten anlamadan bitirebilirlerdi. Veya daha kötüsü, onunla tartışmaya, bariz kaderine rağmen Dalga'yı hayatta tutmaya karar verebilirlerdi.

"David, Laurie," dedi, "Siz kendi başınıza, diğer Dalga üyelerinin henüz öğrenmediği şeyi keşfettiniz. Size söz veriyorum, yarın onların da bunu keşfetmelerine yardımcı olmaya çalışacağım. Ama bunu kendi yöntemimle yapmam gerekiyor ve sizden yalnızca bana güvenmenizi istemek durumundayım. Bunu yapabilir misiniz?"

David'le Laurie kuşkuyla başlarını sallarken, Ben ayağa kalkıp onlara kapıya kadar eşlik etti. "Haydi bakalım, siz çocukların bu saatte sokaklarda olmaması gerekiyor," dedi onlara. Ancak çocuklar kapıdan çıkarken Ben'in aklına başka bir fikir geldi. "Dinleyin, ikinizden biriniz, Dalga'ya hiç bulaşmamış iki öğrenci tanıyor musunuz? Dalga üyelerinin tanımadığı ve yokluklarını fark etmeyeceği iki öğrenci."

David bir an düşündü. İnanılmaz olsa da okulda tanıdığı hemen herkes Dalga'nın üyesi olmuştu. Fakat Laurie'nin aklına iki kişi geldi. "Alex Cooper ve Carl Block," dedi. "İkisi de *The Grapevine* personeli."

"Peki," dedi Ben onlara. "Şimdi ikinizin de yarın sınıfa gidip, her şey yolundaymış gibi davranmanızı istiyorum. Biz konuşmamı-

şız gibi davranın ve hiç kimseye burada olduğunuzu veya benimle konuştuğunuzu anlatmayın. Bunu yapabilir misiniz?"

David başıyla onayladı ama Laurie kaygılı görünüyordu. "Bilemiyorum Bay Ross."

Ancak Ben onun sözünü kesti. "Laurie, bunu bu şekilde yapmamız son derece önemli. Bana güvenmek zorundasın, tamam mı?"

Laurie gönülsüzce kabul etti. Ben onlara veda etti ve Laurie'yle David karanlıkta gözden kayboldular.

On Altıncı Bölüm

Ertesi sabah, Müdür Owen'in odasında, Ben cebinden mendilini çıkarıp, alnındaki teri silmek zorunda kaldı. Masanın karşı tarafında, Müdür Owen yumruğunu masaya vurmuştu. "Lanet olsun, Ben! Senin deneyin beni ilgilendirmiyor. Öğretmenler şikâyet ediyor. Anne-babalar beş dakikada bir beni arayıp burada ne haltlar döndüğünü, çocuklarına neler yaptığımızı öğrenmek istiyor. Sence *onlara* bunun bir deney olduğunu söyleyebilir miyim? Tanrım, Ben, geçen hafta dövülen o çocuk var ya? Dün onun hahamı geldi. Adam iki sene Auschwitz'de kalmış. Senin deneyinle ilgileneceğini mi sanıyorsun?"

Ben koltuğunda doğruldu. "Müdür Owens, baskı altında olduğunuzu biliyorum. Dalga'nın çok ileri gittiğini biliyorum. Ben..." Ben derin bir nefes aldı. "Şimdi büyük bir hata yaptığımı anlıyorum. Tarih sınıfı fen laboratuvarı değil. İnsanlarla deney yapılmaz. Özellikle, bir deneyin parçası olduklarını bilmeyen lise öğrencileriyle. Ama bir an için bunun bir hata olduğunu, çok aşırıya kaçtığını unutalım. Buna şimdi bakalım. Şu anda Dalga'nın harika bir şey oldu-

ğunu düşünen iki yüz öğrenci var. Onlara hâlâ bir ders verebilirim. Bütün istediğim bugünün geri kalanı. Onlara hayatları boyunca asla unutmayacakları bir ders vereceğim."

Müdür Owen kuşkulu bir ifadeyle Ben'e baktı. "Bu arada anne-babalara ve öğretmenlere ne söylememi bekliyorsun?"

Ben yine mendiliyle alnını sildi. Büyük bir kumar oynadığını biliyordu. Ama başka seçeneği var mıydı? Onları bu işe kendisi sokmuştu ve onları oradan yine kendisinin çıkarması gerekiyordu. "Onlara, bu akşama kadar her şeyin biteceğine söz verdiğimi söyleyin."

Müdür Owen kaşını kaldırdı. "Peki, bunu nasıl yapmayı planlıyorsun?"

Ben'in planını açıklaması çok uzun sürmedi. Müdür Owen, piposunu boşalturken planı değerlendirdi. Bunu uzun ve rahatsız edici bir sessizlik izledi. Sonunda, "Ben, sana karşı son derece dürüst olacağım. Bu Dalga meselesi, Gordon Lisesi'nin çok kötü görünmesine neden oldu ve bu durum beni çok mutsuz ediyor. Sana bugünü vereceğim. Ama seni uyarmalıyım: Eğer işe yaramazsa, istifanı istemek zorunda kalacağım."

Ben başını salladı. "Anlıyorum," dedi.

Müdür Owen ayağa kalktı ve Ben'e elini uzattı. "Umarım bunu halledebilirsin Ben," dedi resmi bir ifadeyle. "Sen iyi bir öğretmensin ve seni kaybetmek istemeyiz."

Dışarıya çıkınca, Ben'in Müdür Owen'in söylediklerini düşünecek vakti yoktu. Alex Cooper'la Carl Block'u bulması ve hemen işe koyulması gerekiyordu.

O gün tarih dersinde, Ben öğrenciler hazır ola geçinceye kadar bekledi. Sonra, "Dalga ile ilgili özel bir duyuru yapacağım. Bugün

saat beşte konferans salonunda bir miting olacak -bu mitinge sadece Dalga üyeleri katılabilecek."

David kendi kendine gülümsedi ve Laurie'ye göz kırptı.

"Bu mitingin nedeni şu," diye devam etti Bay Ross. "Dalga yalnızca bir sınıf deneyi değil. Bundan çok daha öte bir şey. Sizin haberiniz olmadan, geçen haftadan beri, ülkenin her tarafında benim gibi öğretmenler, toplumun geri kalanına daha iyi bir topluma nasıl sahip olabileceğimizi göstermek amacıyla bir gençlik birliği oluşturuyor ve eğitiyor."

"Bildiğiniz gibi bu ülke, iki haneli enflasyonun ekonomiyi ciddi şekilde zayıflattığı bir on yıl geçirdi," diye devam etti Bay Ross. "İşsizlik kronik şekilde yüksek ve suç oranı, belleklerdeki bütün zamanlardan daha kötü durumda. Birleşik Devletler'in morali hiç bu kadar bozuk olmamıştı. Dalga'nın kurucuları dâhil olmak üzere, artan sayıda insan, bu eğilim durdurulmadığı sürece, ülkemizin mahvolacağına inanıyor."

David artık gülümsemiyordu. Duymayı beklediği şey bu değildi. Bay Ross, Dalga'yı bitirecekmiş gibi görünmüyordu. Aksine, her zamankinden daha derinlemesine giriyor gibiydi!

"Disiplin, toplum ve eylem aracılığıyla bu ülkeyi düze çıkarabileceğimizi kanıtlamamız gerekiyor," dedi Ross sınıfa. "Bakın bu okulda yalnızca birkaç gün içinde neler başardık. Eğer burada bir şeyleri değiştirebiliyorsak, her yerde bir şeyleri değiştirebiliriz."

Laurie korkmuş bir ifadeyle David'e baktı. Bay Ross devam etti: "Fabrikalarda, hastanelerde, üniversitelerde -bütün kurumlarda—"

David yerinden fırlayarak itiraz etti. "Bay Ross, Bay Ross!"

"Yerine otur, David!" diye emretti Bay Ross.

"Ama Bay Ross, siz—"

Ben aceleyle David'i susturdu. "Sana, yerine otur, dedim. Sözümü kesme."

David, yerine döndü ve Bay Ross sözlerine şu şekilde devam ederken kulaklarına inanamadı: "Şimdi beni dikkatle dinleyin. Miting sırasında Dalga'nın kurucusu ve ulusal lideri kablolu televizyona çıkıp, Ulusal Dalga Gençliği Hareketi oluştuğunu açıklayacak!"

Etraflarında herkes tezahürat yapmaya başladı. Laurie ile David artık dayanamayacaktı. İkisi de ayağa kalktı ve bu kez sınıfa baktı.

David, "Durun, durun," diye yalvardı onlara. "Onu dinlemeyin. Dinlemeyin. Yalan söylüyor."

"Ne yaptığını görmüyor musunuz?" dedi Laurie, duygusal bir ifadeyle. "Artık hiçbiriniz tek başınıza düşünemiyor musunuz?"

Ancak sınıfta derin bir sessizlik vardı.

Ross, hızlı hareket etmesi gerektiğini biliyordu. Laurie ve David çok fazla açıklama yapmıştı. Bir hata yaptığını fark etti. Laurie ile David'den kendisine güvenmelerini istemişti ve onların itaatsizlik edeceklerini düşünmemişti. Ama o anda karşı çıkmaları mantıklı geldi. Ben parmaklarını şaklattı. "Robert, ben David'le Laurie'yi müdürün odasına götürürken sınıfa senin göz kulak olmanı istiyorum," dedi.

"Peki, Bay Ross!"

Bay Ross hemen sınıfın kapısına yürüdü ve David'le Laurie için açık tuttu.

Koridora çıkınca, David ve Laurie yavaşça müdürün odasına

doğru yürüdüler. Arkalarından Bay Ross geliyordu. Arka planda Bay Ross'un sınıfından yükselen düzenli tezahüratları duyabiliyorlardı. "Disiplin Aracılığıyla Güç, Toplum Aracılığıyla Güç, Eylem Aracılığıyla Güç!"

"Bay Ross, dün gece bize yalan söylediniz," dedi David, buruk bir sesle.

"Hayır, söylemedim, David. Size bana güvenmeniz gerekeceğini söyledim," diye cevap verdi Bay Ross.

"Neden güvenelim?" diye sordu Laurie. "İlk başta Dalga'yı başlatan da sizdiniz."

Laurie iyi bir noktaya temas etmişti. Ben'in aklına, ona güvenmeleri için hiçbir neden gelmiyordu. Sadece güvenmeleri gerektiğini biliyordu. Akşam olduğunda anlayacaklarını umuyordu.

♠

David'le Laurie, öğleden sonranın büyük bir kısmını, Müdür Owen'in ofisinin dışında, onunla görüşmeyi bekleyerek geçirdi. Perişan haldeydiler ve moralleri bozuktu. Bay Ross'un, onları işbirliği yapmak üzere kandırdığına, böylece Gordon Lisesi'ndeki Dalga hareketinin, ülkenin her tarafındaki liselerde eş zamanlı olarak gelişen Ulusal Hareketle birleşmesinden önceki son saatlermiş gibi görünen zamanı önlemelerini engellediğine inanıyorlardı.

Müdür Owen sonunda onlarla görüştüğünde, o bile soğuk göründü. Masasının üstünde Bay Ross tarafından yazılmış kısa bir rapor duruyordu ve ikisi de raporda ne yazdığını göremese de Laurie'yle David'in sınıfın düzenini bozduğu yazılı olmalıydı. İkisi de müdüre, Dalga'yı ve saat beşte yapılacak mitingi durdurması için yalvardı ancak Müdür Owen sadece ısrarla her şeyin yoluna gireceğini söyledi.

Sonunda onlara sınıflarına dönmelerini söyledi. David'le Laurie inanamıyordu. Burada, okulda, hayatlarında gördükleri en feci şeyin yaşanmasını engellemeye çalışıyorlardı ve Müdür Owen ilgilenmiyordu.

Dışarıya koridora çıkınca, David kitaplarını dolabına koydu ve kapısını çarparak kapattı. "Unut gitsin," dedi Laurie'ye öfkeyle. "Bugün artık burada daha fazla takılmayacağım. Ben kaçıyorum."

"Bekle, ben de kitaplarımı bırakayım," dedi Laurie. "Seninle geliyorum."

Birkaç dakika sonra, kaldırımda yürüyüp okuldan uzaklaşırken Laurie, David'in moralinin bozulduğunu hissetti. "Bu kadar aptal olduğuma inanamıyorum Laurie," diyordu sürekli olarak. "Buna gerçekten kandığıma inanamıyorum."

Laurie onun elini sıktı. "Aptal değildin, David. İdealisttin. Yani Dalga'nın iyi yanları vardı. O kadar kötü olamazdı yoksa başta o kadar insan katılmazdı. Yalnızca kötü yanlarını göremiyorlar. Herkesi eşit yaptığını sanıyorlar ama onları bağımsız olma haklarından yoksun bıraktığını anlamıyorlar."

"Laurie, Dalga konusunda yanlış düşünüyor olabilir miyiz?" diye sordu David.

"Hayır David, biz haklıyız," diye cevap verdi Laurie.

"O halde neden başka hiç kimse bunu göremiyor," diye sordu David.

"Bilmiyorum. Sanki hepsi transa geçmiş gibi. Artık kesinlikle dinlemiyorlar."

David umutsuzlukla başını salladı.

Hâlâ erkendi, bu nedenle yakında bulunan bir parka yürümeye karar verdiler. İkisi de daha eve gitmek istemiyordu. David, Dalga veya Bay Ross hakkında ne düşüneceğini bilemiyordu. Laurie hâlâ bunun, kim nerede organize ederse etsin, çocukların yakında sıkılacağı bir çılgınlık olduğuna inanıyordu. Onu korkutan şey, Dalga'daki çocukların sıkılıncaya kadar yapabilecekleriydi.

♠

"Aniden kendimi çok yalnız hissetmeye başladım," dedi David, Laurie'yle birlikte parktaki ağaçların arasında yürürken. "Sanki tüm arkadaşlarım çılgın bir akımın parçası ve ben sırf, tıpkı onlar gibi olmak istemediğim için dışlanıyorum."

Laurie, onun neler hissettiğini gayet iyi biliyordu çünkü o da aynı şeyleri hissediyordu. Laurie, David'e yaklaştı ve David ona sarıldı. Laurie kendini David'e her zamankinden daha yakın hissediyordu. Böyle kötü bir olay yaşamalarının, onları birbirlerine daha da yaklaştırması tuhaf değil miydi? Laurie bir önceki geceyi, David'in, onun canını acıttığını anladığı anda nasıl Dalga'yı tamamen unuttuğunu hatırladı. Birdenbire ona sıkıca sarıldı.

"Ne?" David şaşırmıştı.

"Ha, ıhh, hiçbir şey," dedi Laurie.

"Hımm." David başını çevirdi.

Laurie, düşüncelerinin yine Dalga'ya kaydığını hissetti. Okulun, Dalga üyeleriyle dolu konferans salonunu gözünde canlandırmaya çalıştı. Bir yerlerde bir lider, onlara televizyonda hitap ediyordu. Onlara ne anlatacaktı? Kitapları yakmalarını mı? Dalga üyesi olmayanları kol bandı takmaya zorlamalarını mı? O kadar çılgın görünüyordu ki, böyle bir şey olabilirdi. Bu nedenle... Laurie aniden bir şey hatırladı. "David," dedi. "Bütün bunların başladığı günü hatırlıyor musun?"

"Bay Ross'un bize ilk sloganı öğrettiği günü mü?" diye sordu David.

"Hayır, David, ondan önceki gün -Nazi toplama kamplarıyla ilgili filmi gördüğümüz günü. Hatırlıyor musun? Hiç kimse diğer Almanların, Nazilerin yaptıklarını nasıl görmezden gelebildiğini ve bilmediklerini iddia ettiklerini anlayamamıştı."

"Eee?" dedi David.

Laurie, başını kaldırıp David'e baktı. "David, o gün öğleden sonra yemekte bana ne söylediğini hatırlıyor musun?"

David bir an hatırlamaya çalıştı ama sonra başını iki yana salladı.

"Bana, bir daha asla olmayacağını söyledin."

David, Laurie'nin yüzüne baktı. İronik bir ifadeyle gülümsediğini hissetti. "Biliyor musun?" dedi. "Bugün öğleden sonraki mitingde, ulusal liderle yapılacak toplantıyla bile, -ben de bir parçası olmama rağmen- hâlâ bunların olduğuna inanamıyorum. Bu resmen delilik."

"Ben de aynı şeyi düşünüyordum," dedi Laurie. Sonra aklına bir fikir geldi. "David, haydi okula geri dönelim."

"Neden?"

"Onu görmek istiyorum," dedi Laurie. "Bu lideri görmek istiyorum. Yemin ederim, kendi gözlerimle görünceye kadar bunun gerçekten olduğuna inanmayacağım."

"Bay Ross, sadece Dalga üyeleri için olduğunu söyledi."

"Ne fark eder?" diye sordu Laurie.

David omuzlarını silkti. "Bilmiyorum, Laurie. Geri dönmek isteyip istemediğimden emin değilim. Sanki... Sanki Dalga beni bir kere etkisi altına aldı, geri gidersem bir kez daha etkileyebilir gibi hissediyorum."

"Asla," dedi Laurie gülerek.

On Yedinci Bölüm

İnanılmaz, diye düşündü Ben Ross, konferans salonuna doğru yürürken. Karşısında, iki öğrencisi konferans salonunun kapısının önünde duran küçük bir masaya oturmuş, üyelik kartlarını kontrol ediyordu. Dalga üyeleri akın akın salona giriyordu ve birçoğunun elinde Dalga pankartı ve afişi vardı. Ross ister istemez, Dalga'nın icadından önce, bu kadar öğrenciyi organize etmenin en az bir hafta süreceğini düşündü. Bugün yalnızca birkaç saat yetmişti. Disiplin, toplum ve eylemin olumlu yanı bu kadardı. Eğer öğrencilerin Dalga'yı "bırakmalarını" sağlayabilirse, fazla zaman geçmeden baştan savma ödevler göreceğini biliyordu. Gülümsedi. Özgürlüğün bedeli bu muydu?

Ben izlerken, Robert, ceket giymiş ve kravat takmış bir halde konferans salonundan çıktı, Brad ve Brian'la selamlaştı.

"Salon dolu," dedi Robert onlara. "Korumalar yerlerinde mi?"

"Evet," dedi Brad.

Robert memnun görünüyordu. "Peki, bütün kapıları kontrol edelim. Hepsinin kilitli olduğundan emin olun."

Ben, gergin bir şekilde ellerini ovuşturdu. İçeri girme zamanı gelmişti. Sahne girişine doğru yürüdü ve Christy'nin orada kendisini beklediğini gördü.

"Merhaba." Christy, onu aceleyle yanağından öptü. "Sana iyi şanslar dileyeyim, dedim."

"Sağ ol, buna ihtiyacım olacak," dedi Ben.

Christy, Ben'in kravatını düzeltti. "Sana takım elbiseyle harika göründüğünü söyleyen oldu mu?" diye sordu.

"Aslında, geçen gün Owen aynı şeyi söyledi." Ben içini çekti. "Yeni bir iş aramak zorunda kalırsam, bunları sık sık giyebilirim."

"Merak etme. Üstesinden geleceksin," dedi Christy ona.

Ben, belli belirsiz gülümsemeyi başardı. "Keşke ben de bana senin kadar inansam," dedi.

Christy güldü ve Ben'i sahne kapısına doğru döndürdü. "Haydi, göster kendini."

Ben ne olduğunu anlamadan kendini sahnenin yanında, Dalga üyeleriyle dolu konferans salonundaki kalabalığa bakarken buldu. Bir süre sonra yanına Robert geldi.

"Bay Ross," diyerek selam verdi. "Bütün kapılar güvenli ve korumalar yerlerinde."

"Teşekkür ederim Robert," dedi Ben.

Başlama zamanı gelmişti. Sahnenin ortasına doğru ilerlerken, Ben arkasındaki perdelere göz attı ve sonra salonun arka tarafındaki projeksiyon kabinine baktı. O gün görsel-işitsel bölümünden ısmarlanan iki büyük televizyon monitörünün arasında durunca, kalabalık aynı anda yerlerinden kalkıp Dalga selamını verdi ve Dalga sloganlarını söylemeye başladı.

"Disiplin Aracılığıyla Güç!"

"Toplum Aracılığıyla Güç!"

"Eylem Aracılığıyla Güç!"

Ben karşılarında kıpırdamadan durdu. Kalabalık sloganı tamamladığı zaman, Ben sessizlik için kollarını kaldırdı. O anda salon dolusu öğrenci sustu. Ben kalabalığa baktı. Öğrencilerin dikkatini bu kadar kalıcı bir şekilde son kez çektiğinin farkındaydı. Sonra konuşmaya başladı.

"Biraz sonra ulusal liderimiz bize hitap edecek." Sonra Robert'e dönerek, "Robert," dedi.

"Bay Ross, efendim."

"Televizyonları aç."

Robert iki televizyonu açtı ve resim tüplerinden henüz görüntü gelmediğinden, parlak mavi renk belirdi. Konferans salonunda yüzlerce hevesli Dalga üyesi koltuklarında öne eğilmişler, boş mavi ekranlara bakarak bekliyorlardı.

♠

Dışarıda David ve Laurie konferans salonu kapılarından birini yokladı ama kilitli olduğunu gördüler. Hemen bir başka kapıyı denediler ama o da kilitliydi. Ancak deneyebilecekleri başka kapılar da vardı ve salonun yanından koşarak bu kapıları bulmaya çalıştılar.

♠

Televizyon ekranları hâlâ maviydi. Ekranda herhangi bir yüz belirmedi, hoparlörlerden hiçbir ses gelmedi. Konferans salonunda öğrenciler kaygıyla kıpırdanmaya ve homurdanmaya başladılar. Ne-

den hiçbir şey olmuyordu? Liderleri neredeydi? Ne yapmaları gerekiyordu? Salondaki gerilim giderek artarken, akıllarından tekrar tekrar aynı soru geçiyordu: Ne yapmaları gerekiyordu?

Ben sahnenin kenarından onlara bakarken, yüzlerce yüz de kaygıyla ona bakıyordu. İnsanların doğal eğiliminin bir lider aramak olduğu gerçekten doğru muydu? Onlar adına karar verecek biri? Ona bakan yüzler gerçekten de doğru olduğunu söylüyordu. Her liderin en korkutucu sorumluluğu buydu. Böyle bir grubun, onun peşinden gideceğini bilmek. Ben, bu "küçük deneyin" düşündüğünden çok daha ciddi olduğunu anlamaya başladı. Kaderlerini bu kadar kolaylıkla sizin elinize bırakmaları, onların adına karar almanıza kolaylıkla izin vermeleri ne kadar korkunçtu. Eğer insanların kaderinde yönlendirilmek varsa, diye düşündü Ben. Şunu öğrenmelerini sağlaması gerekiyordu: Onlara iyice sorgulamayı, kaderini hiçbir zaman körü körüne birinin eline bırakmamayı öğretecekti. Diğer türlü...

İzleyicilerin ortasından, hüsrana uğramış tek bir öğrenci aniden yerinden fırladı ve Bay Ross'a bağırdı: "Lider falan yok, öyle değil mi?"

Salondaki öğrenciler şaşkınlık içinde, iki Dalga muhafızının aceleyle sesini yükselten "suçlu"yu konferans salonunun dışına çıkarmasını izledi. Bunu izleyen karmaşa içinde, Laurie'yle David korumaların açtığı kapıdan içeri süzülmeyi başardı.

Öğrenciler olanları düşünmeye fırsat bulamadan, Ben yine sahnenin ortasına geldi. "Evet, bir lideriniz var!" diye bağırdı. Sahne arkasında gizlenerek bekleyen Carl Block'un beklediği ipucu buydu. Sahnenin perdelerini açtı ve ortaya büyük bir sinema perdesi çıktı. Aynı anda Alex Cooper, projeksiyon odasında, projektörü açtı.

"İşte!" diye bağırdı Ben, öğrencilerle dolu konferans salonunda. "İşte lideriniz burada!"

Adolf Hitler'in devasa görüntüsü perdede belirince salonda nefesler tutuldu ve şaşkınlık nidaları yükseldi.

"İşte bu!" diye fısıldadı Laurie David'e heyecanla. "O gün bize gösterdiği film buydu!"

"Şimdi beni dikkatle dinleyin!" diye bağırdı Ben. "Ulusal Dalga Gençliği Hareketi diye bir şey yok. Lider yok. Ama olsaydı, o olurdu. Ne hale geldiğinizi gördünüz mü? Nereye gittiğinizi gördünüz mü? Ne kadar ileri giderdiniz? Geleceğinize bir göz atın!"

Film Adolf Hitler'i bırakıp, İkinci Dünya Savaşı'nda onun için savaşan genç Nazilerin yüzlerine odaklandı. Birçoğu daha ergenlik çağındaydı, hatta bazıları buradaki öğrencilerden bile küçüktü.

"Çok özel olduğunuzu sandınız!" dedi Ross onlara. "Bu salonun dışındaki herkesten iyi olduğunuzu düşündünüz. Eşitlik olduğunu söylediğiniz şeyin karşılığında özgürlüğünüzü verdiniz. Ancak eşitliğinizi, Dalga üyesi olmayanlara karşı üstünlüğe dönüştürdünüz. Grubun iradesini kendi inançlarınızdan üstün tuttunuz ve bunu yapmak için kimin canını yakmanız gerektiğini umursamadınız. Ha, bazılarınız sadece eşlik ettiğinizi, istediğiniz zaman bırakabileceğinizi sandınız. Peki, bıraktınız mı? Herhangi biriniz bırakmayı denedi mi?"

"Evet, hepinizden çok iyi Nazi olurdu," dedi Ben onlara. "Üstünüze üniformalarınızı giyer, başınızı çevirir ve arkadaşlarınızla komşularınızın zulme uğramasına ve mahvedilmesine izin verirdiniz. Bir daha asla olamayacağını söylüyorsunuz ama bakın ne kadar yaklaştınız. Size katılmayanları tehdit etmek, Dalga üyesi olmayanların futbol maçında sizinle oturmasına izin vermemek. Faşizm o başka insanların yaptığı bir şey değil, tam şurada, hepimizin içinde. Milyonlarca masum insan öldürülürken, Alman halkının nasıl hiçbir şey yapmadığını soruyorsunuz. Müdahil olmadıklarını nasıl iddia edebilirler? İnsanların kendi tarihlerini inkâr etmelerine ne neden olur?"

Ben, sahnenin ön tarafına yaklaştı ve daha alçak sesle konuştu: "Eğer tarih tekerrür ederse, hepiniz size Dalga'da ne olduğunu inkâr etmek isteyeceksiniz. Ama eğer deneyimiz başarılı olduysa -ki olduğunu görebildiğinizi sanıyorum- hepimizin kendi hareketlerimizden sorumlu olduğumuzu ve körü körüne bir liderin peşinden gitmek yerine, her zaman kendi yaptıklarınızı sorgulamanız gerektiğini ve hayatınızın sonuna kadar hiçbir zaman, bir grubun iradesinin, kendi bireysel haklarınızı gasp etmesine izin vermeyeceğinizi öğrenmiş olacaksınız."

Ben bir an duraksadı. Şu ana kadar hepsinin hatalı olduğu izlenimini yaratmıştı. Ama bunun ötesi de vardı. "Şimdi lütfen beni dinleyin," dedi. "Size bir özür borçluyum. Bunun size acı verdiğini biliyorum. Ama bir açıdan, hiçbirinizin, sizi buna yönlendirdiğim için benim kadar suçlu olmadığınız tartışılabilir. Dalga'nın size büyük bir ders olmasını istedim ve belki de fazla başarılı oldum. Liderliği kesinlikle düşündüğümden daha fazla benimsedim. Ayrıca, bunun benim için de acı bir ders olduğunu söylediğim zaman umarım bana inanırsınız. Artık tek ekleyebileceğim şey şu; umarım bu hayatımızın sonuna kadar paylaşacağımız bir ders olur. Eğer akıllıysak, bunu unutmaya cesaret edemeyiz."

Bu konuşmanın öğrenciler üzerindeki etkisi şaşırtıcı oldu. Konferans salonunun her tarafında, öğrenciler yavaş yavaş yerlerinden kalkıyordu. Birkaç tanesi gözyaşlarına boğulmuştu, bazıları yanlarındakilerle göz göze gelmekten kaçındı. Hepsi aldıkları ders yüzünden şaşkındı. Salondan çıkarken posterlerini ve afişlerini bir kenara attılar. Yerler kısa sürede üyelik kartlarıyla çöplüğe dönüştü ve salondan ayrılırken artık kimse birbirine meşhur selamı vermiyordu.

Laurie ile David, salondan çıkan öğrencilerin yanından geçerek, yavaşça ara koridordan aşağıya indi. Amy başını önüne eğmiş, onlara doğru geliyordu. Başını kaldırıp Laurie'yi görünce gözyaşlarına boğuldu ve koşarak arkadaşının boynuna sarıldı.

David, onun arkasında Eric'le Brain'ı gördü. İkisi de sarsılmış görünüyordu. David'i görünce durdular ve üç takım arkadaşı birkaç saniye boyunca tuhaf bir sessizlik içinde birbirlerine baktı.

"Ne kadar korkunç," diyen Eric'in sesi fısıltıyı aşmıyordu.

David umursamamaya çalıştı. Arkadaşları için üzülüyordu. "Artık bitti," dedi onlara. "Bütün bunları unutmaya çalışalım... Yani aklımızın bir kenarında dursun hep ama unutalım."

Eric'le Brian başlarını salladı. Tam olarak mantıklı konuşmasa da David'in ne demek istediğini anlamışlardı.

Brian yüzünü buruşturdu. "Anlamalıydım," dedi. "O Clarkstown'lu savunma oyuncusu, geçen cumartesi günü ilk hamlesini yapıp bana on beş metre kaybettirdiğinde, işe yaramadığını anlamalıydım."

Üç takım arkadaşı kısa bir süre gülüştü, sonra Eric'le Brian konferans salonundan çıktı. David sahneye, Bay Ross'un durduğu yere doğru yürüdü. Öğretmeni çok yorgun görünüyordu.

"Size güvenmediğim için özür dilerim Bay Ross," dedi David.

"Hayır, güvenmediğin iyi oldu," dedi Ross. "İyi bir karar verdin. Ben senden özür dilemeliyim. Ne yapmayı planladığımı size anlatmalıydım."

Laurie de onlara katıldı. "Bay Ross, şimdi ne olacak?" diye sordu.

Ben omuzlarını silkti ve başını iki yana salladı. "Bildiğimden emin değilim, Laurie. Bu sömestr incelememiz gereken epeyce tarih var. Ama belki bir dersi daha, bugün olanları tartışmaya ayırabiliriz."

"Bence ayırmalıyız," dedi David.

"Biliyor musunuz, Bay Ross," dedi Laurie. "Bir bakıma, bunlar olduğu için seviniyorum. Yani tabii, böyle sonuçlandığı için üzgünüm ama çözümlendiğine memnunum ve herkesin birçok şey öğrendiğini düşünüyorum."

Ben başını salladı. "Şey, çok naziksin, Laurie. Ama çoktan kararımı verdim, gelecek senenin ders programında bu dersi atlayacağım."

David'le Laurie birbirlerine bakıp gülümsediler. Bay Ross'a veda ettiler ve salondan çıkmak üzere Bay Ross'un yanından ayrıldılar.

Ben, Laurie'yle David'i ve Dalga'nın son eski üyelerinin konferans salonundan çıkışını izledi. Onlar çıkınca, yalnız olduğunu düşünerek içini çekti ve "Tanrı'ya şükür," dedi. İyi bittiği için rahatlamıştı ve hâlâ Gordon Lisesi'nde bir işi olduğu için minnettardı. Hâlâ sakinleştirilmesi gereken birkaç öfkeli anne-baba ve kızgın öğretmen arkadaş olacaktı ama zamanla halledebileceğini biliyordu.

Tam sahneden inecekken, bir hıçkırık sesi duydu. Dönüp bakınca, Robert'in televizyonlardan birine yaslandığını ve yanaklarından gözyaşlarının aktığını gördü.

Zavallı Robert, diye düşündü Ben. Bütün bu olanlarda kaybetmesi kaçınılmaz olan tek kişiydi Robert. Ben, sarsılarak ağlayan öğrencinin yanına gitti ve kolunu onun omzuna doladı. "Biliyor musun, Robert," dedi. "Kravat ve ceket sana çok yakışıyor. Daha sık giymelisin."

Robert gözyaşlarının arasından gülümsemeyi başardı. "Teşekkür ederim, Bay Ross."

"Ne dersin, gidip bir şeyler yiyelim mi?" diyen Ben, onu sahneden aşağı yönlendirdi. "Bence konuşmamız gereken bazı şeyler var."